

Libri Sancti Eusebii De
 Compunctione cordis
 iudicio dei ⁊ Resurre. ⁊c.
 Beatitudine anime
 Penitentia
 Luctamine spiritali
 Die iudicij

Ingeniosi/ acutissimi Sanctiq; viri Efrē
Edifene ecclesie diaconi: De compunctioe
cordis: Liber primus incipit.

Caplin. I. Premittens planctum aucto-
ris pro anime sue/ institutionisq; patrū suoz
vulneribus: cum eiusdem institutiōis descri-
ptione/ et accusacione/ atq; reprehensione vi-
te et institutionis sue: fratruq; suozum.

Dolor me com-
pellit dicere: et iniquitas mea cō-
minatur mihi vt sciam. Terro-
res me ploqui vehementer per-
urgēt. et delicta mea silentiū me habere com-
pellunt. Quia ergo ab vtriusq; coartoz: expe-
dit mihi vt enarrē magis dolorem cordis mei:
vt quoddā refrigeriū capiam. Anim⁹ meus sau-
ciatus est: et oculi mei lachrymas cōcupiscūt.
Quis dabit capiti meo aquam. et oculis me-
is fontem lachrymarum: vt p vulnerib⁹ ani-
me mee indefinenter diebus ac noctibus de-
fleam. Necnō etiā institutionis nostre molli-
cies/ que temporib⁹ nostris efficitur: quō re-
pleta est vulneribus et ignorātia. Elatio siqui-
dem eius. qualitatē vulnerū suozū considera-
re nō sinit. Nam institutiō illa/ que fiebat in
diebus patrū nostrozū. qui in vniuersa terra
quasi quedā luminaria refusserunt. hecerat.
Cōuersabant quippe in ea quasi inter spinas
et tribulos/ hereticozū videlicet atq; impiozū.
quasi p̄ciosi lapides ac splendide margarite.
Quozū conuersationem nimis castam ac so-
briam. ipsi inimici videntes/ imitatores eozū
fieri gestiebant. Quis em̄ humilitatē eozū
cernens. nō protin⁹ cōpungebat? Aut q̄s eo-
rum modestiam aut quietudinē intuens. nō
cōfestim amirando obstupuit? Quis amator
pecuniarū parsimoniā eozū ac nuditatem
aspiciens. nō totū mundū odio habuit ac de-
spexit? Quis fraudator aut arrogans/ sobri-
am eozū vitam attendens. nō ilico ad humi-
litem semetiipm conuertit? Quis aut for-
nicator aut pphan⁹/ ad orationē eos cernēs
subsistere. nō statim castam ac pudicam secta-
tus est vitā? Quis x̄o ira cundus ac furore re-
pletus. si eos attendit. nō oēm rancoris ama-
ritudinem cōmutauit. Hic em̄ positi certae-
runt: nunc aut̄ ibi constituti lerant: quia de⁹
glorificatus ē in eis: et omnes edificacionē ani-
me inuenerūt. Nostra aut̄ institutiō rectas
deserens vias. per prurupta et aspera incedit

itinerā. Nō est em̄ qui ppter deū a facultati-
bus suis abscedat: neq; em̄ est qui ob eternā
vitam semetiipm subiciat. Nō est mitis neq;
humilis: nō est quietus nō est firmiter stabili-
tus: nec est qui iniuriam perpeffus sustineat.
Nō est cui male dicat. et sufferat. Sic omnes
sunt contradictozes. omnes furibundi/ et om-
nes pigritia torpentes. omnes ad amaritudi-
nem prompti: et omnes ad ornatū vestium faci-
les. omnesq; inanis glorie cupidi: omnes vani
ac timidi. et omnes semetiipos amātes. Item
qui venit institui. antequā instituā. alios in-
stituere cupit: et docere anteq; discat. Prius
q; erudiat/ promulgare vult leges: et anteq;
discat ordines syllabarū philosophare incipit.
Priusq; subiciat. vult habere subiectos: et
anteq; maiorū iussis obtemperet. arripit iu-
bentis officium. Et anteq; instruat. instrue-
re cupit/ ac monere vsurpat. Si aut̄ quis in
gradu p̄cesserit: cū auctoritate quadā insolē-
ter in moribus imperat. Si autē ex locuplete
paup fuerit: honozes sibi confestim expetere
vsurpat. Si vero ex inope. de requie sciscita-
tur: si oparius fuit. digitos cōtinuo studet te-
neros ac delicatos habere. Quis est itaq;
qui nostrā institutiōnē nō desinat. Abrenū-
ciantes siquidem seculo. que terrena sunt sapi-
mus. Et quidem agricole cōtemperunt ter-
ram: et nos qui videmur spirituales esse. colli-
gati sumus in ea. Nescimus ad quid vocati
sumus. O fratres charissimi: vbi venimus?
Ad continentiam vocati sumus: et escarū ex-
quisitarū industriam adhibemus. In nudita-
tem venimus: et de amictu vestimentozū con-
tendimus. In subiectionē vocati sumus: et im-
perantibus contradicimus. In modestiam et
quietem venim⁹: et omnes quasi fere agresfles
efficimur.

La. II. Accusans duriciā cordis nostri/
tarditatēq; nostrā ad compunctiōnē/ cōuer-
sionem et penitentiā: cū exhortatiōe ad h̄mōi-
agenda: et doctrina quō agi debeant exempla
patrum confirmans. et ad illozū imitationem
nos prouocans.

I Egentes non
agnoscim⁹: et audientes nequaquā
in aures nostras percipimus. Si
aliquis conficiens iter/ homicidium p̄petra-
tum repente agnouerit: vultus eius ilico im-
mutat: et cor eius pauore concutit. Prophe-
ta

Capitulum

III

tas et aplos legimus interfectos: et risus pferimus. Et quid dico pphetas et aplos? Ipse dominum/verbum patris/pependisse in ligno et propter peccata nostra pemptum esse audiimus et legimus: et elata ceruice contempnimus et ridemus. Sol non potuit ferre domini nostri contumeliam: sed claritatem sui luminis conuertit in tenebras: nos autem a tenebris malicie nostre conuerti nolimus. Celum templi quod nihil deliquerat/ a semetipso scissum est: nos autem propter peccata nostra/ cor nostrum compungi non cupimus. Terra iugiter pertremiscens a facie domini sub pedibus nostris commouetur/ ut nobis metum incutiat/ et nec sic ob nostram duriciam formidamus. Urbes absque pre sunt/ et loca ab ira domini desolata sunt. et nec sic trepidamus. Sol se melius iterum meridianis horis super nos obscuratus est. et nec sic corde expauescimus. Bellerum perfarum/ ac diuersarum gentium barbararum commota sunt/ et regiones nostre desolate sunt ut nos metuentes deum penitentiam ageremus cum indigeamus penitentia non dierum aut mensium/ sed temporum plurimorum: et nec quidem conuerti volumus. Penitentiam itaque agamus fratres/ ut peccatorum nostrorum propitiatores deum habere possimus. Deprecemur eum/ quia exacerbauimus eum. Humiliemus nos ut nos exaltet. Plangamus/ ut consoletur nos. Projiciamus a nobis consuetudinem malam/ et quasi vestimentum/ virtutem animi induamus/ maxime nos qui hanc conuersationem angelicam permeruimus. Et iam dilectissimi assumamus mensuram ac regulam bonam illam atque perfectam patrum nostrorum. Ne hodie ipsum a que potum accipias/ et crastina vana percipias. Ne hodie discalciatus/ et crastina diuersa calciameta requiras. Ne hodie cilicinam vestem/ et crastina trilicem induaris. Ne hodie vilissimo habitu et crastina compositum et ornatum incedas. Ne hodie mitis et humilis/ crastina vero petulans ac superbus. Ne hodie quietus et obediens/ crastina turbidus et contradictor existas. Ne hodie in fleuitis et lamentatione/ et crastina risus cum cachinno peccatiter proferas. Ne hodie super nudam humum quiescas/ et crastina lectuli mollicie delecteris. Sed ad unam regulam charissime temetipsum astringe/ per quam possis deo placere/ et tibi metipsum/ ac proximis tuis utilem te exhibere. Si autem mortificaueris temetipsum et solus es/ noli discernere/ si ab alijs tibi ministratum fuerit. Si autem cum multitudine fueris/ audi dominum deum dicentem. Quoad modum

vultis/ ut faciant vobis homines/ et vos facite illis. Si vero necesse fuerit ut tibi propter mortificationem corporis ministrum/ attende ne proximo tuo in aliquo inferas lesionem. Propter hoc enim perfecti patres fundantes semetipsos/ in unam regulam consummati reperiuntur. Quicquid a principio arripuerunt usque ad finem vite/ nullis negocijs impediti integrum seruauerunt. Usque ad quinquagesimum siquidem et eo amplius annu exagentes/ in nullo ceptam regulam mutauerunt. id est continentiam bonam atque irreprehensibilem/ escarum abundantiam ac lingue intemperantiam cohibentes/ sectantes autem humilitatem cordis/ mansuetudinem quoque et fidem/ nec non charitatem/ que perfecte ac spiritualis edificationis vinculum est. Super his autem omnibus paupertatem voluntariam/ et ab omnibus negocijs terrenis quietudinem et vitam predicam/ ac sobrietatem/ vigiliam quoque et orationibus instantiam/ cum compunctione cordis et fletibus et non tantum risum/ sed et subridere precauebant. Superbia autem ab eis omnino calcata est. Ire namque ac furoris feruor/ frigit in eis. Aurum apud eos aut argentum pro minimo ducebant/ et horum omnium coragione semel emundati sunt. Idcirco et deus habitauit in eis/ et in eis glorificatus est. Qui videbant eos et qui audiebant de eis/ honorificabant deum. Idcirco unusquisque nisi se emundauerit ab omni re nequa et a sordidissimis quoque cogitationibus/ concupiscentiarum quoque malarum/ nec non a furore atque inuidia/ superbia quoque ac vana gloria/ odio et detractione/ contradictione/ ac verbositate/ et inordinatis actibus/ que odit deus/ auertat semetipsum ac procul faciat/ nequaquam in eo habitat deus. Dicit namque mihi. Si quis te in lutum ceni proiecerit/ et ibi spiritus te fecerit/ libenter hoc feres. Si tu cum sis cinis et vermibus sustinere non potes/ quomodo vis impolutum deum/ qui cum sanctis et in sanctis requiescere solitus est/ ut in te cum sis totus fetidus/ et cenoso horrore repletus inhabitet.

Capitulum III. Exhortans nos ad mundificationem tam propter celestia bona nobis promissa/ quam propter cauenda pericula diei iudicii imminuisse. Quoad modum in diebus hoc contigit/ timore ex scripturarum completionem exaggerans.

Et ideo fratres charissimi/ mundemus nosmetipsos

fos/vt in nobis habitet/ et pmissa eius celestia cōsequi mereamur: ne eius nomē sancto quod inuocatum est sup nos/inferam⁹ iniuriā: nec ppter nos nomē dñi a pñdis blasphemet. **P**arcam⁹ nobismetipsis/ et intelligamus qā in noīe eius/nostri quoq; sonat nomē: eo qd ipse christus vocet: et nos nihilomin⁹ christiani. **D**eus noster spūs est. **E**fficiamur ergo et nos spūales: vbi est em spūs dñi/ ibi libertas. **F**estinemus ergo/libertatis hui⁹ cōseq; bonitatem. **C**ōsideremus qualis/ et quāte cōuersationis nos dignos efficit. **A**gnoscam⁹ quia nos ad nuptias inuitauit. **S**altē nosmetipsos diligam⁹: quēadmodū et ipse dilexit nos. **D**esideremus etiā: vt glorificet nos. **C**ōsideremus autē ne in die iudicij vltionē duplicē exoluamus: cū recessisse quidē videamur a seculo et ea que sunt seculi sapiam⁹: cōtemnētes qui dem pecunias: et iterū pro eisdē sollicitudinē gerentes: carnalia fugiētes: et eadem denuo perquētes. **C**ū vereor: ne dies ille super nos repentin⁹ insit: et subito nudi atq; inanes: necnō et iam imparati vnusquisq; semetipsū vitupare incipiat. **I**diū nanc; et in diebus hoc ppeffi sunt. **A**banducabant/ et bibebant nubebant et nuptiū tradebāt: et mercimonijs insistebant: donec venit diluuiū et pdidit vnuerfos. **A**dmirabile autē negociū erat frēs. **C**hidebant nāq; quō cōueniebant in vnū iumenta campozū: elephantū quidē ab India/ ac pside ptribus aduentabant: leones autē ac paridi cum hoibus et hircis cōmixtis pariter/ et nihil se ledentes inuicē cōcurrebāt. **S**erpētes et volucres pennate: insectantes neminē confluebāt: et in circūitu arce diuina pudentia morabant. **H**ec p singulos dies fieri pspiciebant. **I**psū quoq; arce edificij pconem ad eos vt penitentia agerent in clamantē in nullo proflus curabant: neq; cernētes tale miraculum/ cōuentū se irritationabiliū iumentozū compūcti sunt ad saluandū. **T**imeamus igit charissimi neq; et nobis hec pati contingat. **S**cripture et em cōplete sunt: et nō ē qd relinquat: nisi aduersarij nostri aduentus horribilis. **I**n expletione em rhomani regni necesse est seculū cōsumari.

VLa. III. **P**ersuasue concludens vt volens saluari pperet et festinet: pulchras ad hū inducens similitudinū compationes atq; rationes: cum incussione timoris ppter carnales passiones et vitia nostra: subiūgens tandē

doctrinā q cogitationes cordis agnosci possit.

Qui ergo salua

Qui vult: pperet et festinet. **E**t qui vult introire in regnū: ne velit in curiosus existere. **E**t qui vult liberari a gehēna ignis/ legitime colluctet: et q immortales vermes effugere: vigilans debet esse ac sobrius. **Q**ui exaltari desiderat/ semetipsū humiliet: et qui gaudere desiderat/ lamentet et lugeat. **Q**ui diligit introire in thalamū: relucētem lampadem/ et oleū sibi sumat in vasculū. **Q**ui expectat in illis nuptijs inuitari: splendēda indumēta possideat. **L**iuitas regis nostri exultatione et leticia plena est: imensitate decoris ac luminis radiat: dulcedine insatiabili suauitateq; redundat: vite quoq; eternitate exundat. **C**ōmoratib⁹ in ea/ abunde hec oīa largiter pfluūt. **Q**ui ergo cupit esse ciuis regni: ad hec que memorauim⁹ festin⁹ occurrat.

Dies em cōcludit: et nemo nouit/ quid sibi i itinere hui⁹ vite cōtingat. **Q**uēadmodū em si q; viator: arripens itineris sui longum interuallū. discubens obdormiat vsq; ad vesperum: deinde ex pgefactus/ pspiciat qd iā clauditur dies: cū ceperit pperare. repente efficiantur nubes. grandines. tonitrua quoq; et fulgura/ ac ppressure eū vndiq; cōturbatiōesq; circūdent: ita vt neq; ad māsonē valeat puenire. neq; ad locū illū/ seuiente tempestate diuertere. **S**ic et nos/ si i hoc tpe negligam⁹ huiusmodi penitentia/ sustinebimus vltionem. **I**ncole em sumus in hac vita/ atq; peregrini: festinemus ergo in patriā et ciuitatem nram/ locupletes ac diuites remeare. **N**egociatores sum⁹ spiritales. querētes preciosissimā margaritā q ē christ⁹ saluator nri: glā nra et thesaur⁹ q a nullis latronib⁹ inuadiē vlturatur: festinem⁹ q possidere eū. **B**rtūs nāq; ē/ etiāq; bntis: q festinauerit possidere eum. **P**ossidendo nāq; eū/ gloriā pmeremur. **A**si ferabilis autē ē/ q creatorē vnuerforū possidere neglexerit. **H**omō em hō sponte se in pnicem tradit: nolēs possideri ab eo. **N**unquid ignoratis charissimi: q; palmites sum⁹ ex vite verissima/ q ē christus iesus? **C**ideat itaq; vnusquisq; vfm: ne infructuosus existat. **P**ater em vitatis. afferētes fructū vites studiose excolit. vt ampliorē pferāt fructū: q aut nō prulerit fructū. abscedet et extra vineā picietur: vt ignis incendio cōcremat. **P**ropter qd

Capitulum

V

attendite vosmetipfos. ne infructuosi inueniamini. et excisi in escā ignis tradamini eterni. **S**emen optimū sumus. quod christus patfamilias. qui ē celi et terre conditor. seminauit. **E**cce iam messis aduenit. et messorēs iam falces ad metendū pparatas in manibus tenēt. **V**idete itaq; ne quis vfm zizania inueniat. et colligatus in manipulos. eterne flamme ardoribus cōflagret. **N**ondū intelligitis fress. qz terribile nob transirendū est pelagus. **Q**ui pfecti fuerint. et viri sapientes et negociatores iam paratū habentes questum mercimonij. cū gaudio expectāt. qñ eis vent⁹ aspiet. et trāsfretantes hoc pelagus. ad portū vite eterne pueniūt. **E**go autē et q mibi sunt stiles. cū p diuersa huc illuc attrahimur et extollimur. nequaquā in corde nostro sollicitudinem gerimus. quod necesse est nobishūc transitū transire. **U**bi primescō ne subito ventus aspiet. et iueniamur imparati. et tūc victos nos manibus mittant in tenebras exteriores. vt ibi dies negligentie nre atq; segnitie desleamus. cernētes quidē alios exultantes et letantes. nos vero in tribulationibus et laborib⁹ cōstitutos. **P**ortus nanq; ille negociator est. et vnusquisq; in suo patrimonio exultat. et in suo mercimonio letat. **N**escitis dilectissimi. qz rex regū. ad filij sui nuptias nos inuitat. **Q**uid negligimus. et nō festinamus. hic nob indumēta splendida. et lāpades relucētes. et oleū in vasculis nostris assumere. **S**i autē quisq; vsurpauerit introire. vestē nō habens nuptialem. aduerte qd hmōi patiatur. **I**ubente em̄ rege. alligabūt eū manib⁹ et pedib⁹. et mittēt in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentū. **T**imeo em̄ charissimī ne carnales passiones de thalamo illo nos eijciant. ne habitū solūmō extrinsecus ostendamus. et habētes carnales passiones. intrinsecus langueamus. **E**xterior. si quidē habit⁹ vbi mens nra habitat. ostēdit. **O**mnatus q; ppe vestīū indicat. qd ea que terrena sunt sapimus. **P**er studium clarioris amicit⁹ ab eterna claritate nudi esse dinoscimur. **E**scarum vero suauitas. gule nos eē subiectos cōmendat. et p amorem placendi nobis. inanis glorie cupidi eē dinoscimur. **A**ccidia autē pigritia nos torpere demonstrat. cupiditas plimuz possidendi nequaquā nos desiderare christum ostēdit. **I**nuidia etiā nos iudicat vitiorū seruituti eē subiectos. **P**er linguā autē. qd cor

desiderat. p̄dicat. **Q**ue em̄ cor desiderauit h̄ meditat et lingua. et sepe plabia dephendunt mētis occulta. eo qd os nostrū pateat. nō habens ostiū nec custodē. et sermo noster indifferenter prorūpens egredit. **P**er sermones autē sepe cor nostrū inimicus latrocinat. facilitate verborū. os em̄ cū nō seruat cū corde mysteria furant ab eo cogitationes. et cū putauerit cor apud se retinere mysteria. oris intemperantia publicat. et cū arbitratus se ab aliq nō intueri p̄mōēs denudat. **S**uauitas enīz detractionis. odio eam repletā esse demonstrat. **B**e ergo decipiāt quisq; putans se eē aliquid p religionē. qd videt extrinsecus. **S**i em̄ putauerit quis fallere fratrem suū. religionem simulās. semetiipm fallit ac decipit. **E**cce em̄ ex cōuersione ipsius. falsa ei⁹ religio demonstrat. **S**i autē cupis cogitationes cordis eius addiscere. accede ad os eius. et disce ab eo. vtrū de terrenis. an de celestibus cogitet. de spūalibus. an de carnalib⁹. de voluptatibus. an de continētia. de affluentia possidēdi. an de voluntaria pauprate. de humilitate. an de elatione arrogantiē. de charitate. an d odio. **E**x thesauro em̄ cordis. cōsueu etiā os cibos pferre his. que ad se accesserūt. **E**x meditatione quoq; lingue et cōuersione hoīs. quid cor desideret. vtrū christū aut p̄ns seculum cōprobat. **E**t inuisibilis anima qualis sit siue bona siue mala. pactus corpis sui cōspicitur. **Q**ue quidē naturaliter bona est. sed subintrante malicia. p liberū arbitriū cōmutat.

Ca. v. **E**xcludens errorem. ne quis putet passiones supradictas esse naturales. ostēdensq; ex compatione libere voluntaris ad **A**gricolam. quō circa hmōi passiones. voluntas inserat aliqū virtutes optimas. aliqū consuetudines pessimas. quō etiā diuinas scripturas habeat pro consiliatoribus. quos si deserendo oberrauerit. et penitens ad legislatorē recurrerit. cū pietate suscipiat.

N **E**c quisquā naturalis asserat passiones. ne qui cūq; asseruerit. culpatus existat. **A**tende teipm ne bonā conditionē. boni dei. ad crimen deducas. fecit em̄ deus omnia bona valde. naturā quoq; nostrā bonis operibus decorauit. **S**i quis autē fm naturā esurriat. nō inculat. si in mensurā sumperit cibū.

si aut edens mensuram excesserit / denotatur. Naturalis namque esuriam quis nesciat. **N**ihilominus si finem naturam quis praeterierit / non erit in culpa / si potum ad mensuram proceperit / si vero modum in bibendo excesserit / debonestas : quia naturalis est sitis. **R**ursum si finem naturam quod dormiat / non inculcat / si ad mensuram dormiat / si vero supra naturam somno indulserit / aut eneruatum semetipsum sopori atque iercie tradat / prodit natura propria quod somni consuetudine superat. **N**atura siquidem et consuetudo / vtriusque primum predicatores existunt. **N**atura quippe indicat seruitutem / consuetudo autem significat voluntatem. **E**x vtroque enim homo consistit. **V**oluntas autem cum liberam habeat facultatem / quasi quidam agricola esse videtur. **I**nserit namque in hominis natura quemadmodum voluerit / aliquid quidem virtutes optimas / aliquid vero consuetudines pessimas. **H**oc autem modo consuetudines inserit malas. **I**n esurie quidem / gula libidine. **I**n siti autem bibendi copia. **I**n sopore vero eneruatione / et infatigabilem somnum. **I**n obtutibus vero oculorum / pessimos et volatiles sensus / in veritate mendacium. **I**nserit autem rursum virtutes optimas. **I**n cibo quidem abstinentiam. **I**n siti autem tolerantiam. **I**n somno vigiliam. **I**n mendacio veritatem. **I**n oculorum obtutibus / castitatem. **V**oluntas siquidem nostra cum sit forma agricolae / in momento oculi euellit consuetudines malas / et quemadmodum voluerit virtutes inserit bonas / eo quod ipsam naturam possit superare ac vincere. **E**t quidem natura est / per quam operationes signantur. **A**gricole autem huius voluntatis sunt diuinae scripturae consiliatores ac magistri / docent namque agricolam nostrum / quali modo consuetudines malas euellat / et quomodo virtutes bonas inserat / studiumque adhibeat. **C**ertum quod si velit sobrius agricola noster / et industrius extiterit / absque magisterio diuinarum scripturarum / sine viribus est / et indoctus. **D**iuinarum autem scripturarum instructio / intellectum ei retribuit ac virtutem / ita ut ex ramis propriis / optime ei largiantur virtutes cum eas in ligno nature inseruerit. **I**ta ut fidem bonam / in suam perfidiam inserat / spem quoque in desperationem suam / dilectionem vero / in odium / et scientiam in ignorantiam / et laudem / in ignobilitatem suam / rursumque inserit immortalitatem in mortem suam. **S**i autem voluerit noster agricola / pertinacia propria consiliatorem suum ac magistrum / dese-

rere. **D**iuinarum quoque scripturarum eloquia : inuenitur aduersis anfractibus oberrare / et in cogitationibus malis incedere / consuetudines quoque pessimas quae extra naturam sunt congregare / atque in suam naturam inferere / id est / perfidiam / desperationem / odium / inuidiam / superbiam / inanem gloriam / gula libidine / numeratam bibendi / contradictionem / contentionem / et cetera non nulla homini / derelinquens namque legis latozem / et ipse ab eo nihilominus derelinquit. **S**i autem denuo penitentia ductus / semetipsum agnouerit : ita ut legislatori suppliciter procidat / et dicat peccavi quod te dominum meum / et magistrum dereliquerim / protinus legislator / cum sit amator hominum / pro sua pietate suscipiet eum / et prestabit ei intellectum bonum / et virtutem ut rursum nature suae terram valeat operari / euellere quoque ex ea consuetudines pessimas / deinde largietur ei ut virtutes bonas et optimas / pro his possit inferere / pro quibus valeat coronam sibi ac laudem acquirere. **E**t quidem esurit finem naturam / sed ad continentiam studet / sicut nihilominus / sed sustinet patienter / desiderijs stimulat / sed sobrietatem exerceat / grauat / somno / sed vigilare contedit ad glorificationem dei / pigritiam quoque torpescit / sed aperto ore personat in diuinis laudibus / quo pigritiam possit vincere. **I**taque in tali certamine / laudem promeretur / et coronam / coronam quidem quia superauit naturam / laudem vero quod sibi virtutes acquirerit / bonas.

Ca. VI. **O**ccasione praetactorum gratias agens / commendansque diuinam clementiam / benignitatem / et misericordiam / cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum / ut ad eius dilectionem nos prouocet.

Gloria itaque nunc
Clementie eius / et confesso benignitati eius / quando ita misericors perhennis existit. **Q**uis pater / suos sic diligit filios. **U**nica nobis bona impartiens affluenter / et omnia nobis dispensans pulcherrime. **S**anat vulnera anime nostrae / et contempta nobis / longanimitate suffert. **U**ult enim saluos nos omnes fieri / omnes cupit sana-

Capitulum

re / et oēs vult regni sui fieri possessores / vult etiā vt voluntatis nre arbitrio cōteram^o oīs languoris nostri duriciā / et qd̄ ē difficile ad sanandū. ipe sanitatē impartit. **O**mne autē qd̄ facile recipit sanitatē: h̄ vult vt ppria industria ac voluntate curem^o / vt a volūtate ei^o gloriā mereamur. **E**t qd̄ pigrū si inspererit vulnerratum / idcirco medelā sanitatis imponit: vt os ei^o ad glorificationē bonitatis sue aperiat. **P**ctōri quoq; pctā dimittit: vt erigat eum / et alacri faciat. **I**nfirmiorē si viderit / veloci^o exaudit: neqñ pusillāminis fiat. **L**ū autē patiens aut longanimis ostiū ei^o pulsauerit: tā incolūmitatis quā etiā mercedis p̄mia adipiscit: p̄ eo quod nō defecerit postulādo. **P**oterat em̄ nō petētibz nobis vulnera aīe nre sanare: et ad bonitatē inuitos nos adducere: s̄ h̄ facere nō vult. ne volūtās nostra diuinis laudib^o defraudet. **E**t quidē nos negligim^o q̄rere eum / et cūctamur inuocare eū: ipe autē nos diligit: et ipse miseret. **I**pe nos redemit: et ipe suscepit. **I**pe illuminat oculos mentis nre: et ipe nobis compunctionis sue grām p̄bet / et dilectionis: vt crucis ei^o suauitatē / ac dulcedinē gustātes. indefinēter eū ac iugiter desiderem^o / et p̄quiramus. **B**ūs ille. q̄ cū gustauerit dilectionez eius / et desiderauerit eū: p̄parabit semetiipm̄ vt charitate eius inenarrabili repleat. **Q**ui autē repletus fuerit charitate ei^o / aliā dilectionem nō recipit in semetipso. **O** charissimi: q̄s nō talē diligat dñm? **Q**uis nō bonitatē ei^o adorando cōfiteat ac p̄dicet? **Q**ualē x̄o excusationē habebim^o in die iudicii / si tantā neglexerimus salutē? **Q**uid dicem^o / qz nō audiimus / nō cognouim^o? **Q**uid facere debuit qd̄ nō fecit nob? **N**ōne ex imensa altitudine et benedicto sinu patris / vsq; ad nos se humiliando descendit. **N**ōne cū inuisibilis existeret / nobis se p̄buit ad videndū. **E**t cū esset ignis immortalis / nōne p̄pter nos incarnat^o ē? **N**ōne vt nobis libertatē tribueret / palmis in faciem x̄beratus ē? **O** admirandū et plenū timoris / ac tremoris negociuz. **A**ban^o lutea q̄ ex limo terre formata fuerat / alapis p̄cussit facie cōditoris celi ac terre. **N**os autē miseriatq; infelices / cū simus mortales et terre cinis / vsq; ad sermonē inuicē ferre nō possum^o. **I**lle cū esset immortalis / nōne vt nos viuificaret / prulit mortē? **N**ōne sepultus ē / vt nos secum resuscitaret? **N**ōne ex vinculis inimici nos absoluit / et alligans eū / ad cōculcandum

eum nobis tribuit potestātē. **I**nuocauim^o eū aliqñ / et nō exaudiuit nos. **P**ulsauim^o ad ianuam eius: et nequaquā nobis apuit. **N**ā et si tibi morā fecerit ad audiendū / h̄ vtiq; tibi multiplicatā mercedem / pro tarditate restituet.

Ca. VII. **A**riter increpās corū ignauiam qui huic seculo renunciauerūt / et tñ carnalia et terrena requirūt / multis eos cōmouēs exhortans et terrens rationibus / exemplis / atq; piculis / vt ad compunctionē et penitentiam incitentur.

In quo huic seculo renunciaſti charissime? **E**o qd̄ rursum requiem ſecularem requires. **I**n tribulationē quippe vocatus es / et tu de refrigerio p̄cūctar^o. **I**n nuditatē iuſtus es ire / et ecce veſtimentozū ſtudiū adhibere cōtendis. **I**n ſitim q̄ vocat^o es / et aquā renuens / vinū bibere delectar^o. **A**d plūū nihilominus inuitat^o es / et inermis ingredi cupis. **A**d vigilias q̄ vocat^o es / et inercia ſomni reſolueris. **A**d ſtendū et ad lamentandū vocatus es / et tu cū cachinno riſus effundis. **I**n charitatē vocatus es / et tu odiū exerces in fratē. **I**n ſbjectionē vocat^o es / et cōtradictis. **H**eredem te regni ſui vocauit / et tu q̄ terrena ſunt ſapis. **I**n māſuetudinē et humilitatē vocat^o es / et ſuperbus et elatus incedis. **E**t quid in die illa dicturus es cū a chriſto audies: qz humiliat^o ſū p̄pter te / aut egen^o effectus ſum? **S**z qz nudus fui p̄pter te / aut eſuriui aut ſitiui / et dilexi te in toto corde meo / et proximum meum ſicut meipſum. **N**e velis ignorare / quia cogitationes tue et ſermōes tui ſcripti ſunt / et conſcientia tua que tecū opata ē / arguit te ſi mē tiri volueris. **N**ut neſcis / quia om̄is creatura / cum metu nimio ac tremore tribunali ei^o aſſiſtit. **M**ilia miliū et dena milia angelozū circūſtant / et tu mē tiri te putas et dicere: qz p̄pter te hec vniuerſa ſuſtinui / cū nihil omnino p̄tuleris. **V**ide ne duplicē vltionē p̄ſoluas / malozū vicz actū ac falſitatis. **S**z ſurge et exp̄giſcere a ſomno / et cogitationes tuas aperī / intra temetiipm̄ / et p̄ſpice: qz iā claudis dies. **S**ed et iam hoc frater intellige: qz fratres n̄ri q̄ heſterno nobiſcū pariter loq̄bant v̄ſpe hodie nobiſcū nō ſunt / ſed ad dñm ſuū ac noſtrum vocati perrexerunt / vt vnusquisq; eozum negociationis ſue queſtum oſtēdat

Ecce nunciam discite de hesternis atque hodie-
 rno die. quomodo hesternus quodam quasi flos matutinus
 excessit. hodiernus vero quasi umbra vespertina transiet.
 Contemplare etiam questum negociationis tue.
 si fecisti secundum dominum imperium. **U**t enim velocissimus
 cursus. dies nostri pretereunt. **B**eatus ergo qui
 sibi questum per singulos dies huiusmodi ne-
 gociationis acquirit. ut congregatum eum in vi-
 tam eternam percipiat. **Q**uid autem tu dilectissime
 me negligis. et incuriosus existis? **Q**uid tamquam
 vino inebriaris accidias? **Q**uid exacerbas te
 metipsum? **n**amque in hoc mundo facta est. que
 admodum quidam duo viatores. in itinere sibi in-
 vicem occurrentes in suum singulipergentes ho-
 spiritum. vespere autem facto mansit unusquisque qua-
 potuit pervenire. et facta diluculo ab invicem dis-
 cesserunt. **I**n intellexit namque unusquisque eorum
 quid habeat in domo propria. divitias an pau-
 pertatem. requiem an tribulationem. ita et nos
 in hoc seculo sumus. **A**nsione namque assimila-
 tur hec vita. **E**x ipsa enim unusquisque in suo di-
 viditur loco. et intelligit quid habuit ante reco-
 ditum. **N**amque enim unusquisque nostrum ignorat
 quid premisit in celis. orationem cum lachry-
 mis. an cum puritate vigilias. an psalmodiam
 cum compunctione cordis. aut abstinentiam cum
 humilitate. an terrenorum renunciationem. an
 charitatem non fictam. et desiderium christi. **S**i
 hoc tu promissisti. scito te incunctanter ad requiem
 pergere. **S**i vero nihil horum premissisti. **p**erdidisti
 filii charissime animam tuam. **Q**uid in hac
 mansione exasperas primum tuum? **P**ane enim
 ab eo sepandus es. **Q**uid autem superbis aut in-
 solecis? **Q**uid adversus primum tuum tristis
 ambulas. cuius onus portare debueras? **Q**uid
 autem te sollicitudo escarum aut opimento-
 rum maceratur? **Q**ui dat iumentis escam ipsorum. te non
 nutrit? **Q**ui eum diurne glorificas. qui expe-
 ctas heres fieri regni eius. de esca et opimen-
 to conquereris? **Q**ui mortificasti te metipsum
 mundo. que terrena sunt sapis? **Q**uid te met-
 ipsum fallis ac decipis? **Q**uid medicum exaspe-
 ras nolens sanitatem recipere. et tempore curationis
 vulnera tua occultas. et medicum iudas. quod
 non sis consecutus incolumitatis remedium?
Tempus tibi penitentiae datum est. et agere pe-
 nitentiam negligis? **Q**uid ergo in culas legis
 latorem. quod mortem tibi induxerit. cum tu incuriosus
 existis? **N**am quid dices morti in illa hora
 necessitatis. sine me penitentiam agere?
Vigila dilectissime vigila. ut laqueus super te
 hora illa non adveniat. et tunc obstupescas et

ad conscientiam tuam recurras et dicas. **Q**uomodo
 elata ceruice ambulante me. omnes dies mei trans-
 acti sunt? **Q**uomodo tempus meum in cogitationibus
 terrenis superfluo preterit? **Q**ue erit utilitas
 si hoc reputas quando hora mortis instite-
 rit. nec concedit nobis in hoc seculo amplius
 conuersari. **P**one itaque mentem tuam ad hec que
 narrant. **I**ntroent in aures tuas. que a domino
 dicta sunt. **C**rede eius sermonibus. **N**am enim
 quia et de ocioso verbo reddituri sumus ratio-
 nem. in illa die iudicii. **S**ufficit autem nobis ad
 metum solus hic sermo. si conscientia nostra
 sobria fuerit. **S**i autem quadam leuitate per diuer-
 sa animus puagatur. neque ipsa que sunt scri-
 pta intelligit. neque ea que dicuntur auscultat.
 compatibilis homini fistule recipienti aquam. et non sci-
 enti quomodo eam pertransit. **Q**uis ergo putas non
 defleat. quia dominus orbis terre tam per se quam
 etiam per pueros suos prophetas et apostolos
 clamat et predicat. et qui audiat non est? **Q**ue sunt
 autem que predicantur ab eis? **N**uprie parate sunt
 inquit. et altaria mea imolata sunt. **S**pon-
 sus cum claritate et magnificentia in thalamo
 residet. et cum gaudio intrantes recipit. ianue
 patent. ministri festinant. **P**redicatores con-
 uolant. **P**riusquam ianue claudantur velocitate pe-
 dum concurrunt. ne nobis foris remanere con-
 tingat. et qui nos introducat. ulterius non erit.
Superbis autem non est qui intelligat. non est qui
 studium adhibeat. si ignavia et cura seculi huius-
 mentem nostram quasi cathena colligat. et perstringit.
Diuinas quidem scripturas recte scribimus
 et recte legimus. recte autem eas audire nolu-
 mus. quia que illic inserta sunt. perficere recu-
 samus. **Q**uis putas aliqui peregre in longin-
 quam viam. sine viatico profectus est. quem admo-
 dum nos proficisci volumus. **H**ic autem alimen-
 ta requirentes. nihil ad perfectionem nostram pre-
 ferimus. **B**eatus qui cum fiducia pergit ad dominum.
 portans sine defectione viaticum. ut nullam
 penuriam patiatur. **E**cce decem virgines
 lampades accipiunt. et serui negociantur. ex-
 pectantes dominum suum. cognoscetes quod
 accepit regnum suum. et venit cum claritate
 et virtute multa. coronare seruos suos. qui ac-
 cipientes ab eo pecuniam. optime in ea met-
 cati sunt. interficere autem inimicos suos qui
 regnare eum super se noluerunt. quem admo-
 dum si media nocte profundo sopore. natura
 hominum occupata. repente de celo sonus ef-
 ficiat magnus. et tonitrua terribilia. et coruscationes
 expressi subito dormiente. et colat vultusque

que sua sunt / siue bona siue mala: qui aut̄ ma-
la gesserunt / iacentes sup lectum suum pec-
tiunt pectora sua / quia nō est quoq̄ fugere ⁊
abscondere. vel sup his que gesserunt penitē-
tiam agere. **T**erra em̄ quassat ⁊ tonitrua ti-
more concutiunt / fulgura pauore cōmouent
Tunc obtinebit eos pfunda obscuritas. ita
vt hora illa / fulgur vely repente totam com-
moueat terram. **T**ube em̄ cum timore de ce-
lo buccinant ⁊ suscitant dormientes / excitāt
quoq̄ eos qui a seculo dormierūt. **E**li em̄ cū
suis x̄tutibus cōmouebunt. ⁊ terra vniuersa
quasi aqua maris / a facie glorie eius contre-
miscet. **I**gnis siquidez terribilis discurret añ
faciem eius. emundans eam ab iniquitatib⁹
q̄bus fuerat contaminata. **I**nfernus portas
suas q̄ a seculo sunt patefaciet / mors destrue-
tur / puluis qui putruerat. id est. humana ca-
ro / audies vocē tube viuificabit. **V**ere em̄
miraculum ē intueri / quō contra ictum oculi
in infernū. quasi multitudo piscium in mare
enutrita ita ⁊ innumerabilis copiosaq̄ ossiuz
multitudo humane nature. vñ quodq̄ eoz
curreret / ppriam iuncturā inquirens. surgen-
tes quoq̄ clamabunt om̄es ⁊ dicēt. **G**loria
ei qui nos congregauit / ⁊ ppter suam cle-
mentiam resurgere fecit. **T**unc iusti exulta-
bunt / ⁊ sancti letabunt. ⁊ veri ⁊ pfecti mona-
chi cōsolabunt. ⁊ a labore abstinentie sue re-
quiescent / martyres coronabunt. apli ac p-
phete glouificabunt. **B**eatus qui pmeruerit
in hora illa videre / quō cū gloria accipientur
in nubibus / obuiā ī mortali sponso. om̄es qui
dilexerunt eū / ⁊ festinauerūt pficere oēs vo-
luntates eius. vt em̄ vnusquisq̄ hic / ad excel-
sa puolat premiorū. ⁊ quēadmodū hic vnus-
quisq̄ se emūdauerit / sic eius gloriā intuebit
⁊ quō quisq̄ desiderauit eum. sic satiabit dile-
ctione eius. **A**mirabit etiam primus adaz
in hora illa videns magna ⁊ terribilia / quō ex
eo solo ⁊ cōiuge eius / ī mēse nationes ⁊ mul-
titudines producte sunt. **A**gias aut̄ amī-
rabit glouificans conditorē deū / quō ab vna
natura / ⁊ ex vna creatura exortī / in regno ce-
lorum ⁊ in paradiso / ⁊ in inferno. sortem pro
suis meritis suscepit. **G**loria soli sapiētī deo.

Ca. VIII. Inducens ex superiorum re-
cordatione compunctionem ⁊ querelam au-
ctoꝝ miseriam suam confitentis ac miseri-
cordiam dei / fratruq̄ suoꝝ preces implo-
rantis: sollicitudinē quoq̄ carnalem disuadē

tis ⁊ ad negociationem spiritalē atq̄ vite. et
negociorum suorum rationem per singulos
dies faciendam / exhortantis.

Charissimi recor-
datus sum hore illius ⁊ intremui-
consideraui illud horrendum iudicium / ⁊ ex-
parui. **L**eticiam quoq̄ que est in
paradiso / ⁊ ingemiscens fletu / vsq̄ q̄ nō remā-
serit in me x̄tus vt amplius fierem / quia ne-
gligentia ⁊ elatione p̄terii dies meos. ⁊ ī co-
gitationibus sordidis / anni mei finiti sunt.
Quō elapsi sunt / nō consideraui / quō transi-
erunt / sentire nō potui. **D**ies mei defecerūt.
⁊ iniquitates mee multiplicare sunt. **H**eu mi-
hi charissimi quid faciam in compunctiōe ho-
re illius / q̄ nubi noti mei circūsteterint / qui
me beatificabant / hui⁹ religionis habitum cō-
templantes. ab intus aut̄ vas plenū erā ī mī-
tate ⁊ ī mundicia. ⁊ eum qui scrutat̄ corda et
renes obliuioni tradideram. **V**ere pfusio ibi
est / etiam miserabilis qui illā cōfursionem ex-
ceperit. **A**nator: hominū benignissime / ad-
iuuro te per miserationes tuas / ne me a sinistris
tuis statuas. cum his qui te exacerbauerunt
ne dicas mihi nescio te / sed tribue mihi pro-
pter multā misericordiam tuā in desinenter com-
punctionem ⁊ fletum. ⁊ humilia cor meum et
sanctifica / vt fiam templum gratie tue. **N**am
⁊ si peccator sum ⁊ impie gessi / tamen ad ianu-
am tuam iugiter pulso. **E**t si piger sum et in-
curiosus / attū viam tuam incedo. **F**ratres
mei dilectissimi obsecro vnanimitatē vestraz
festinate placere deo. **D**um tempus habebi-
tis plorate in conspectu eius diebus ac nocti-
bus / cū oratis ⁊ pfallitis / vt eruat nos ab illo
interminabili fletu / ⁊ stridore dentiū. ⁊ a ge-
henne igne / ⁊ a vermibus ī mortalibus / vt in
regno suo gaudere nos faciat / in vita illa im-
mortali. vbi fugat̄ dolor / tristitia / ⁊ gemitus.
vbi neclachrymis aliquis. nec penitentia in-
diger. vbi nō ē timor ⁊ tremor. vbi nō ē mors
⁊ corruptio. vbi nō ē aduersarius ⁊ īpugnās.
vbi nō est exacerbatio ⁊ ira. vbi nō est odium
⁊ inimicitia. sed om̄ino gaudium ⁊ leticia ⁊ ex-
ultatio. ⁊ mensa spiritalib⁹ cibis plena / q̄ p̄-
parauit deus diligētibus se. ⁊ beatus q̄ p̄me-
ruerit eam / infelix aut̄ qui fuerit priuatus ab
ea. **O**bsecro vos fratres charissimi effundi
te sup me viscera vestra. ⁊ precamini pro me
pcidentes benigno ⁊ amatoꝝ hominū vni-
genitoꝝ

nito filio dei. vt faciat mecum misericordiam: et liberet me a multitudine iniquitatum mearum: et collocet me inter macerias benedicti paradisi. vt vobis hereditas eius: vicinus efficiar. eo quod vos estis charissimi filij. ego vero quasi canis abiectus: vt projiciatis super me micam de mensa vestra vt impleat in me quod scriptum est. quasi catuli edunt de mensa filiorum. Ita dilectissimi mihi effundite super me orationes vestras. et venite festinemus ad vitam nostram. Omnia enim quasi vmbra pretereunt. Odiamus etiam mundum hunc. et omnia que in eo sunt. Sollicitudinem que carnalem preter salutem anime nostre nullam habeamus: sicut et dominus noster ait. Quid enim proficit homini si mundum lucratus fuerit. vniuersum autem sibi detrimentum patiat. Aut quam dabit homo redemptionem anime sue? Negociatores sumus spirituales. et dilectissimi comparati sumus negotiatoribus secularibus. Considerate que dico fratres. Secularis negotiator per singulos dies lucrum seu dispendium supputat: et si detrimentum sustinere se intelligit: festinat ac sollicitudinem adhibet et commodat. quanto mercimonium suum saluum restituat. Ita et tu dilectissime per singulos dies: vespere et mane. diligenter considera. qualiter se habeat mercimonium tuum. Et ad vespam ingredi in cor tuum. et scrutare te metipsum: et dicit. Putas ne in aliquo acerbavi deum? Ne vbi otiosum locum sumus? Ne in moderata egi? Ne irritavi fratrem meum? Ne aliquid detractionibus laceravi? Ne forte percellere me: cor meum et mens mea fantasmas seculi cogitavit? Ne forte concupiscentia carnalis super me irruit: et ego libere animo suscepti: ne sollicitudinibus terrenis superatus sumus? Si in omnibus his damnum tibi illatum intelligis: festina quanto melioribus commodis repareris. Ingemisce ex intimo corde: profer ab oculis lachrymas: ne idem rursum detrimentum sustineas. Et facto diluculo iterum eadem meditare et dicit. Quanto putas nos ista transijt. Lucratus ne sum in ea mercimonium meum. Putas mens mea vna cum corpore vigilavit? Si oculi mei lachrymas perduxerunt? Ne cum genua in oratione per noctem posui: in sopore somni deductus sumus? Nec adueniunt mihi sordide cogitationes: et libenter eas meditatus sumus? Et si te deceptum in his senseris: festina sanitatem recipe. et statue custodiam in corde tuo: ne rursum eadem patiaris. Si ita sollicitudinem habueris: saluabis mercimonium tuum: et domino tuo placebis. et tibi metipsum utilis eris. Attende autem tibi: nec te velis seignicie ac negligentie tradere. Principium

quidem perditionis est negligentia. Imitare autem apem: et prospice admirabile mysterium: quanto ex diuersis floribus terre. suam operationem congregat. In hoc ergo exiguo animante consideranda. Si enim congregati fuerint sapientes mundi: atque orbis terre philosophi. non valebunt prudentiam eius differere. quanto ex floribus quod dem: quasi quedam monumenta edificat. Sepe autem ibi soboles suas: et cum viuificauerit eas. quasi quidam princeps: milicie vocem suam ad eas emittit. quam pariter audientes: volitare incipiunt. Tunc monumenta illa vnde egressi sunt soboles: operantur: ac replent festinate fecerunt dulcedine: ita vti omnis prudens si considerat: glorificet conditorem deum: admirans quod et tam puo ac vilissimo animante tanta sapientia processerit. Similiter ergo et tu charissime congrega tibi diuicias et thesaurum quem fur nunquam continget et premitte in celum. Nam et principes terre. si voluerit quisque eorum in regionem abire longinquam: premitunt famulos suos cum patrimonio suo: vt cum in preparatam mansionem peruenierint: ibi diuertant. Ita et dilectissime premitte patrimonium tuum in celis: vt suscipiaris in tabernaculis sanctorum.

Ca. IX. Exhortans vt tribulationes mundi patienter tolerant: et ne spes in temporalibus sed in domini amoris hominum benignitate ponatur: qui cuncta bona largitur et laborantes mercede non fraudat: per hoc puocans nos ad vigilantiam ne adueniente sponso et alio in regnum susceptis. nos excludamur et postea negligentiam nostram frustra deseamus. docens quod quanto dominum iuocare debeamus et perfectos viros imitari: corpus ad carnalia non assuecere: discretionem nihilominus circa eius castigationem obferre. amonens tandem vnumquemque ita debere incipere: vt possit perficere inceptum.

Ne velis ergo teporis breuitatem negligere: ne perfecta penitentia incipias. Non audis dominum dicentem. In hoc mundo tribulationem habebitis. Iterum ait: in patientia vestra possidebitis animas vestras. Si autem tu propter molliem mentem: atque incuriam: in tribulationibus huius mundi odium habeas. deuitas quod dem patientiam carnalem quod voluptatem consideras. quod iugum christi bonum ac suaue. propter tuam ignauitiam quasi durum et graue. et quod non facile possit portari detrahis et iudas. et te ipsum in perditionem tradis: cum ista caritas: et quod tui miserebitur: si te ipsum infirmas: quod tui miserebitur. si assumes arma domini: quibus dimicare

Capitulum

cōuenerat. i. cor tuū versa vice defigas. **S**z in hac vita tantū modo gloriaris. multum uana est spes tua. et expectatio tua infelix est. Quid est quod os tuum orat deum: et q̄ sunt que p̄scis ab eo? **S**eculi hui⁹ requiē/ an immortalitatē/ ac p̄petuam uitam? **S**i hec temporalia et nō manentia requiris: melior est te fornicator: et melior est similiter latro. **H**i em̄ dep̄cant ut salui fiant: et te beatificant quē in hac bonitatis cōuersione fallaciter militare p̄spiciunt. **O**dio nāq; habens lumen/ et nebras dilexisti: et regna celozū deserens: terrena et tp̄alia cocupisti. **T**imuiſti miserabilis ne benignus deus/ et amator hoīm/ laborem tui op̄is fraudaret: quasi nō vicē det laboris: ip̄e p̄ueniens d̄ritē. **L**oz quoq; tuū ip̄e cōp̄sigit: et mercedem ip̄e tribuit. **L**untra tibi ab eo largiunt: et tu in elationē extolleris? **M**ercedem mercennarij exquiret ab his/ qui eum fraudare voluerint/ et tuarū lachrymarū habuit denegare mercedem? **A**bsit. **Q**ui ait. q̄rite et inuenietis. pulsate et ap̄iet vobis. mendax ergo efficit? **N**equaq; te hec suspitio miserande decipiat. **Q**uis tui emulus fuit? **Q**uis tam seuus et inuidus extitit? **N**e nimirū adūsarius hostis bonozū/ illius est hoc studium/ ut null⁹ hominū salutē inueniat. **V**eni nūc itaq; in temetip̄m. et ne velis odire aiā tuā. **A**peri oculos mentis tue. et prospice eos qui tecum sunt. quō in cōmune dimicant. quō festinant. lampades suas tenētes in manibus. et os eozū laudat et glorificat immortalem sponsum. **O**culi quoq; eozū pulchritudinem eius cōsiderant. et aiā exultat et viget. **A**duerte et vide/ qm̄ appropinquabit. veniet et nō tardabit. ut expectantes se repente letificet. **E**xit ut p̄sonet vox. ecce adueniet sponsus: et hi q̄ tecum sunt. p̄cedent cū gaudio/ habentes se cum lampades relucentes. et splendida indumenta. **A**udient em̄ vocem eius dicentem. **V**enite benedicti patris mei. possidete paratum vobis regnū/ a cōstitutione mūdi. **T**ūc necesse est/ cum clamorē factum audieris. dicas eis. **F**rates mei/ donate mihi pusillum olei. ecce lampas mea extinguit. **A**udies q̄ ab eis. **N**e forte sufficiat nobis et tibi. vade potius ad vendentes et eme. **E**t tunc p̄ges penitens et afflictus: et tempus em̄dationis iam nō iuenies. **T**erra em̄ vniuersa tremabit ad gloriā eius/ et tunc plorās et ululans dices. **V**ado et pulso/ et quis scit si ap̄iat mihi. **R**eddens autē pulsabis. et respondebis tibi ab intus

Amen dico tibi/ nescio q̄s es. **V**ade a me operarius iniquitatis. **S**tante autē te. introibit i aures tuas vox leticie et exultationis. et agnosces vocem vniuscuiusq; collegarum. et ingemiscens dices. **H**eu mihi misero. **Q**uō a tāta claritate priuatus suz. **O**m̄i tempe vite mee cū ipsis eram. et nunc ab eis sepatus sum. **I**uste p̄pessus sum. **I**lli autē abstinebāt. ego autē indifferenter agebā. **H**i p̄sallebāt. ego x̄o ridebam. **H**i cum genu flecterent flebant. ego vero extollebar. **H**i humiliabant semetip̄os. ego vero superbiebam. **I**lli se viles et exiguos deputabant. ego vero ornatu vestium delectabar. **P**ropterea illi nunc exultant. ego autē lugeo et lamento. **I**lli letant. ego x̄o amarer desleo. **E**uigila itaq; miserande euigila. et imensam eius bonitatem considera. et ne velis salutē tuā negligere. **E**t exquire eū. et erit in salutē velociter/ inuoca eum et proteget te. **D**a ei vt recipias ab eo centuplus. **S**i cartula cum sit absq; anima per litterarum apices clamat. et om̄ne debitum quod in ea scriptum est restituit. q̄nto magis benignus deus dabit gratiam querentibus eum. **C**hartula per litteras vsuram super vsuram augmenat. et thesaurum gratie mercede orationum deus multiplicat. **N**e velis incuriosus existere. nec domines tui sollicitudo terrenozū ne gociorum. neq; in desperationem temetip̄m adducas. **D**eus em̄ propter viscera miseratōnis suarū. suscipit et proteget te. et omnes qui eum ex toto corde quesierint. **A**ccede ergo ne dubites. et prociide ante eum. ingemiscens et plorans dicitō ei. **D**ne meus et saluator meus. quare me dereliquisti? **M**iserere mei qm̄ tu es amator hominum. qui solus es sine peccato. **E**xtrahē me de ceno iniquitatum earum. ut non ibi infigar in eternum. **L**ibera me ex ore inimici mei. ecce em̄ vt leo rugit deuorare me cupiens. **E**xcita potentiam tuā et veni. ut saluum me facias. **C**oruscā coruscationes tuas et dissipa virtutes eius. expauescat et tremiscat a facie tua. **I**nfirmus nanq; est. neq; habet virtutes stare ante conspectū tuum. neq; ante faciem diligentium te. **T**lidens enim signum gratie tue. pauore concutitur. et confusus discedit ab eis. **E**t nunc dne salua me. quoniam ad te confugi. **S**i ergo sic accesseris ad eum et inuocaueris eum ex toto corde. confestim quasi bonus pater et misericors. mittet gratiam suam. et auxiliabitur tui et omnes voluntates tuas adimplebit i bonū

Ita ergo age charissime mihi ita age et accede et noli negligere inuocare eum et noli incuriosus esse. Et neque in me segne ac desidiosum intendas: mihi enim sufficit confusio vultus mei moneri et non intelligenti dicenti et non facienti. Sed esto imitator perfectorum et spiritualium patrum: et regulam eorum exquire. Et ne velis que sunt ardua / et excelsa incipe: que nequaquam valebunt proficere: neque ea que sunt nimis exigua et ibecillia: ut multiplicata tibi merces accrescat. Ne nutrias corpusculum tuum: ne te incipiat impugnare. Neque illud carnalibus voluptatibus insuecas: ne pregrauet anima tua: et ad vitam deperis vitis deducaris. Si autem in his te dederis: ut desideria eius proficias: derelinquet viam planam et rectam: et asperam et prupram incedet. Omnem que sordida cogitatione facile recipit: nec ultra potest esse prudens vel sapiens. Et si iterum supra modum eundem volueris affligere / etiam per hoc animam grauare: segnitia atque desidia obtinebit: et supplebit iracundiam. In laudibus que et orationibus atque in bonitate obedientie: pigrius ac remissius efficit Institutum que tuum. mensura bona ex equo pondere gubernetur. Dico mihi: Nunquam in stadio spectator: equis currentibus assististi. Ac rursus nauiculam in pelago contemplantur esse: Equos vero si supra modum ad cursum concitati fuerint interisse: et iterum si supra quam mensura exigit / fuerint relaxati: ipsum aurigam delectum per diuersa traxisse. Similiter et nauicula in mari si supra capacitatem suam fuerit onerata: fluctibus comprimetur: et si rursus leuiata / et absque onere fuerit: velox et vehementia ventorum submergetur. Similiter etiam corpus et anima: si supra modum ex his que supra diximus fuerint ab iniuncta grauata: decidat vitruis necesse est / ac succubatur. Propterea bonum est / ita vnumqueque incipe ut proficiat: ut possit deo placere: et vtile sibi et ipsi ac proximis exhibere.

Ca. X. Ueros et perfectos monachos commendas et ad certam puocans: pigros per aptam similitudinem ostendas: ostendensque ex compactione monachi ad militem quomodo segnis et negligens a diabolo vincatur: vigilans vero per gratiam dei adiuuetur: occasione cuius diuinam gratiam plurimum commendat.

Us estis bene dictus grex christi: vos estis luminaria orbis terre: vos estis sal terre et columna sub celo. Vos inquam que perfecti ac monachi estis: que estis angeli super terram: que angelo-

rum puerfationem diligitis: corpus siquidem gestatis humanum: opus angelicum proficitis. Ergo vobis in quo contenditis temporalis est: retributio autem eius et laus in seculum seculi permanet. Labor abstinentie vobis breuis est: at vero premium immortale est. Quatum autem vos abstinentie regulam obseruatis: et virtutes cum dilectione acquiritis: tamen aduersari vobis diabolus irritatur: et seuuus efficit: diuersosque laqueos ad decipiendos vos atque impediendos occultat.

Attendite ergo vobis fratres charissimi / a laqueis eius. Nullus enim absque certamine coronatur: neque gratia dei deserit quemque: si cum alacritate pugnauerit. Si quis vero semetipsum relaxas: os suum pigritia detentus non aperit: nec gratiam eius inuocat / ut sibi auxilium conferat: ne velit gratiam eius inculcare: eo quod non fuerit ab ea adiutus. Quoadmodum si quis manibus ac pedibus sanis extiterit: habeatque coram se plimas escas oppositas: et pigritie causa noluerit eas oris suo applicare: et comedere: et animam suam reficere: ita et monachus experimentum habens bonarum deliciarum diuine gratie: si neglexerit huiusmodi dulcedie satiare. Quis enim miseret illi: qui habens manus nequaquam percipiat ex his que sibi apposita fuerint. Vel quomodo misereatur quis monacho: qui cum non habeat sollicitudinem actuum terrenorum: salutem suam neglexerit.

Compat autem monachus militi ingrediendi in plium: membra corporis sui vndique circumvallanti: donec dimicatio victoriae palmam accipiat. Vigilat namque diligenti custodia / munitudo se: et desertat: veres nequam eum aduersari deiciat ac prosternat. Si vero in segnitie semetipsum relaxauerit: facile miles huiusmodi triumphabit. Eodem modo etiam monachus / si vires anime sue segnitie negligenterque laxauerit: absque ulla difficultate a diabolo inimico suo elidetur. Permittit siquidem in corde suo cogitationes turpes ac sordidas: libenterque in se recipit elatam sapientiam: vanam gloriam que atque inuidiam: nequam et detractionem: odium: gula libidine: et insatiabilem somnum. In his autem omnibus: in desperationem semetipsum deducit. Si autem vigilauerit: spiritus que in suum presidium gratia dei que fuerit spiritus eius auxiliabit: et ab ipsa docebit quomodo ei placere debeat sitque in eo ipsa gratia laus: et que ei laudem exhibeat. Quoadmodum si quis attendat in speculum: idem ipse est que videat et que videatur. Sic et gratia vbi iuenerit requiescit: ibi inhabitat: et inhabitatur: et efficit ut per dicitur laus et que laudem exhibeat: neque absque huius auxilio cor sibi valebit sufficere. Retribuit autem ei si quis ab ea precepit: et ex vino eius eidem offert potum: velut si dicat ex concupitione eius retribuit ei lachrymas: et a dulcedine vini

ei⁹/hūiltationē p̄fert cordis. Et d̄tute q̄s q̄m
assump̄sit: eidē cōcinit psalmos. Absq̄ p̄sona
si q̄dē: idigēs eē videt speculū. Lū x̄o accepit
p̄sone cuiuslibet ituitū/ ex eo q̄d accipit retri-
buit. Et si exornat⁹ q̄s q̄m in eo attēdat: idēz ex
ip̄o speculo ornat⁹ efficit. Sicut hō absq̄ gr̄a
diuina: inopis eē videt et idigēs: si x̄o p̄me-
ruerit gr̄am/ ex h̄ ip̄o q̄d fuerit adiut⁹ ab ea:
potit in se emēdare d̄tutes. Si aut̄ denuo fu-
gauerit eā: desolat⁹ inuenit ac nud⁹. et ihabi-
tant in eo cogitationes turpes ac sordide: sic
nicticozax in domicilio. Hois ḡ ē gr̄am iuoca-
re: gr̄a x̄o ē: vt ei opitulationē adueniat. Abs-
q̄ gr̄a em̄ mens nō p̄t illuminari: ad p̄tēplā-
dam multiplicē futuri seculi pulchritudinem.
Et nisi sanctificatū fuerit cor: nō venit gr̄a in
hoie. Si aut̄ illuminat⁹ a gr̄a d̄tutes optias
acq̄sierit: sibi q̄ emēdationē q̄s adept⁹ ē repu-
tauerit: multū semetip̄m fallit. Neq̄ infirmita-
tem suā itelligens: emul⁹ nāq̄ sibi ex̄tis h̄mōi
p̄cul a se gr̄am deturbabit. Lū x̄o q̄s opitula-
tionē acq̄s: gr̄am diuinā agnouerit: et cū fu-
erit corrobort⁹ vt d̄tutes obtineat/ glorifica-
uerit deū et dixerit: gr̄a miseratiōib⁹ tuis d̄ne
q̄d me idignū gr̄am tuā p̄mereri fecisti: et quē
admodū voluisti emēdasti i me q̄ tibi fuerāt
placita: h̄mōi agnosces fragilitatē suā: festi-
bit se diuine gr̄e tēplū p̄parare: et tūc efficit in
eo gr̄a ip̄a sacerdos: atq̄ ip̄a oblatio: et esca-
spālis et q̄ māducat: impator et regnū: edificat
q̄s et q̄ edificat. Efficit q̄s ciuitas: et mur⁹ inex-
pugnabilis: et ab om̄i malo eum custodiet: do-
nec ab h̄ seclō ad phennē vitā et in futuz secu-
lum transferat.

Ca. XI. Inducēs inuitationē auctoris
auxiliū spondētis: et ad ablutionē vitioz p̄sua-
dentis. Et vt ad ip̄m iclīnent inuitati: exprū
se p̄siliatorē prestat et offert: p̄silitq̄ vt ad p̄se-
ctam singularēq̄ pudiciē d̄tutē festinēt: q̄m
excellētē cōmēdās pulchras inducit s̄titudi-
nes/ tādē eos deslēs q̄ illā habuerit et pdiderit.

IDeclina ad me
aurē tuā dilectissime mihi/ et ero
tibi p̄siliator si ad vitā vis etnā p̄-
uenire. Mēbrū meū si desideras introire: et
si cupiscis b̄titudinez d̄ni dei tui: dicito mihi
frat cur abluis faciē tuā aq̄/ vt primo tuo pla-
ceas. Nec dū ḡ respuisti vitia passiōis carnis
tue: s̄ hoz adhuc vitio detineris. Si autē vis
lauare faciē tuā/ dilue eas lachrymis: et ablu-

eā cū fletib⁹. vt in p̄spectu dei et scōz angeloz
cū claritate refulgeat. Facies si q̄dē q̄ ablu-
it lachrymis/ imarcessibile decorez acq̄ret. Sic
dicit forasse mihi. Lōfundoz sordidam ac de-
formē faciē p̄ferre/ s̄ et si incultā faciē et pedes
sordidatos cū corde purificato habuerit/ sup
claritatē solis cū dei angelis refulgeb. Quid
etiā risum indifferēt p̄ferre/ nōne flere ac lu-
gere te dixisti? Tu x̄o h̄ relinques risib⁹ incō-
ditis demoraris: et h̄ vñ: nisi ex eo q̄d non des-
deras b̄titudinez ei⁹/ nec timeas supplicia eius

Qui ḡ tēptatiōes expr⁹ ē: potit cōmone-
re eos q̄ necdū expri sunt. Et q̄ in manib⁹ la-
tronū incidit/ potit viātes cautos ac diligen-
tes efficere. Quia ḡ et ego ex p̄te tēptat⁹ sum
p̄p̄ leguiciē meā: si q̄dē ad horā t̄mō caute-
lam habui: s̄ mea ignauiā ac pigriciā i hac me-
felicitate cōstituit: ob h̄ itaq̄ cupio dilectissi-
mi p̄siliator: existere gregi electo christi: ne ob
vitia carnalia/ et secularē voluptatē ab illa cla-
ritate p̄uicini: et a thalamo sponsi pleno le-
ticia et exultatione cū dedecore abijciamini.
Labor abstinentie v̄se/ velut somniū ē: req̄es
aut̄ laboris ienarrabilis. Attēdite vobismet
ipsis: ne ab v̄trisq̄ p̄tib⁹ corruatis: et p̄ v̄trisq̄
v̄tionez exoluatis: s̄ festinate poti⁹ p̄fectā d̄tu-
tem acq̄rere/ q̄ adornata ē oib⁹ q̄s diligit de⁹
Hāc si possideritis/ nunq̄ deū exasperabitis:
nec mali aliqd̄ p̄mis v̄ris facietis. Hec aut̄
singulari⁹ d̄t⁹ vocat/ h̄m̄ in se pulchritudinez
diuisaz d̄tutū. Quē admodū em̄ regale diade-
ma/ absq̄ lapidib⁹ p̄ciosis: et electi margarit
cōponi nō p̄t: ita et hec singularis pudiciē
d̄tus: absq̄ pulchritudine diuersaz d̄tutum/
nō valebit p̄sistere. Hā et plena regali diade-
mati compabit. Sic em̄ in eos i vñ lapis vel
margarita defuerit/ fulgere sup caput regis
decenter nō p̄t: ita et h̄ singularis d̄t⁹ si deba-
uerit vnā speciē ceterarū d̄tutū. p̄fecta d̄t⁹
noiari nō p̄t. Assimilabit rursūm copiosis
dapib⁹/ cōditis: salis x̄o suauitatē nō habētis-
bus. Quē admodū ḡ optime dapes/ absq̄ sa-
le inutiles sunt: ita etiā h̄ singularis d̄t⁹/ in oī
pulchritudine diuisis d̄tutib⁹ adornata: si cha-
ritatē circa deū et primū nō habuerit: abomi-
nanda fortiter et inutilis habebit. Rursūz si
milis ē p̄fecto alphabeto: p̄p̄is l̄ris adorna-
to. Et si q̄s ex eo vnā auferat l̄ram/ totū oīuz
om̄ino ad nihilū p̄stiterit/ ita et h̄ singularis d̄-
tus: si ex oib⁹ d̄tutib⁹ vnā min⁹ habuerit/ to-
ta iustis repit. Compabit etiā fortissime aq̄le
iust⁹ firmamēti celsitudinez puolatū: q̄ cernens

escā in laqueo-tota se alarū velocitate-cū in-
genti ipetu in eo deposuit. Volēsq; escā inde
prahere: cōprehēsa ē sūmitas yngule ei⁹ in
laqueo ⁊ obdolorē ei⁹ hūiliabit oīs fortitudo
ei⁹: totūq; corp⁹ suū extra laqueū ē-oīs autē x̄-
tus colligata ē i eo. **S**ilt ⁊ h singular⁹ x̄t⁹. si fu-
erit iūcta in vno aliq; negotio frenoz-tota in
eo silt colligat. Et qdē torū corp⁹ pfectionis
ei⁹ absq; vinculis ē-oīs autē x̄t⁹ in trā hūilitata
ē. Et quēadmodū nō valebit aq̄la ppter ca-
ptionē yngule/in aeris altitudinē volare-ni-
si fuerit liberata-ita ⁊ x̄t⁹ h/nisi a frenis nego-
cijs liberet/pfecta eē nō porit. **Q**uis ē q̄ nō
habeat lachrymas/veniat ⁊ defleat mecum?
Et q̄ nō habet cōpūctionē/cōsiderās intelli-
gat. **D**iscat q̄ diligēter abhis q̄ in hac x̄tute
sunt puerfati-q̄ q̄rūdā puerfatio- vsq; ad ce-
lum puenit-veniensq; ad portas-in regnū p-
hibita ē introire. **H**oc ār dico dilectissimi- q̄a
puerfati qdā in hac quā p̄dixim⁹ x̄tute-et ad-
ornati sunt ea x̄tēplātes eā q̄i regali diadema
⁊ p̄p̄ exiguā rē-talē ac tātā x̄tutē ad nihilū de-
duperūt. **C**olligata ē enī mens illoz sollicitu-
dinib⁹ frenoz negotioz ⁊ ob huiuscemodi
vinculū-acq̄sita x̄t⁹ in celū itroire nō valebit

Ca. XII. Dictoz occasione exhortās eū
q̄ p̄tractā pudicicie ⁊ castitatis x̄tutē habet: ne
illā amittat tradēdo se in vincula inimici: ido-
neū exēplū adducēs at q; demōstrās quō h x̄-
tus liberari possit: ita vt nihil ei nocē possit.

Ude ergo cha-
rissime mihi-ne temetipm inimici
alligandū vinculis tradas: ⁊ ami-
rabile x̄tutē destruas-quā multis laborib⁹ ac
q̄sisti. neq; celestes portas/acq̄sita x̄tutē itro-
ire phibeas-ne corā spiritali thalamo p̄fuitōe
adopra p̄sistat-neq; p̄ vñū capillū alligās eā.
⁊ ad solū terre insigat: s̄ tribue ei fiduciā ⁊ vo-
cem excelsam-vt exultans ingrediat in thala-
mū ⁊ mercedē laboris sui possit p̄stāter/ac s̄b-
limi voce clamare. **E**t obstupescendū mira-
culū-quō tā imanis ac fortissim⁹ leo-p̄ vñū ca-
pillū ligat-humilis ⁊ captiu⁹ effect⁹ ē. **L**eonis
siquidē h x̄t⁹ compabit: oib⁹ bonis ac pfectis
opib⁹ adornata: ⁊ q̄si ab illo vno capillo terre-
nis sollicitudinib⁹ colligata ē. **Q**uāobzē vi-
gila dilectissime vigila: moue q̄man⁹ tuas-et
hūc exiguū capillū abscede: neq; venias i de-
risum-sic fortissim⁹ ille sampson. **A**demento
qd̄ mille viros occidit: ⁊ q̄si vñū capillū-funes

valēdissimas extremū portauit: ⁊ seip̄ma vin-
culis liberauit: ⁊ inimicos interficiens deo vi-
ctoriā reputauit: ⁊ p̄ ofonē suā ex ip̄a maxilla
fontē aque p̄duxit-h talis ac tāt⁹/q̄ h vniūsa
p̄fecerat: postea semetipm vincituz adūfarijs
tradidit. **H**ūiliat⁹ ē nimū. p̄ eo qd̄ crines ei⁹
ablati sunt: ⁊ terribilis illa atq; mirabilis x̄t⁹
ei⁹ deuicta ē. **A**ttēde q̄r tu tibi metip̄i-neq; n̄
āmirabile castitatis x̄tutē/p̄ puā sollicitudinē
colligādo humilies: s̄ libera eā efficiēs ab oī-
bus negocijs q̄b⁹ ledit ⁊ adornās p̄mitte in
celū. **S**ic autē eā libera-quēadmodū aq̄la de-
scendens in p̄fundū vt inueniat p̄ciosissimaz
margaritā. **L**unq; inuenerit p̄tin⁹ ad excelsa
cōscēdit: totūq; corp⁹ pulculū ei⁹ aq; exhibetur
Aqua enī p̄māsit in loco suo-ip̄a autē cū diuī-
cijs p̄xit in ardua. **E**odē modo etiā tu p̄pe-
ra oib⁹ frenis negocijs liberari: ⁊ adornatus
p̄fecta x̄tute: q̄si vestimēto induere ea. **E**x-
cuba vigilāter dieb⁹ ac noctibus horis ac mo-
mētis: ne spoliēris ab ea. **H**ec autē singular⁹ x̄-
tus de q̄ loq̄mur adornata in omī pulchritudi-
ne diuersaz x̄tutū: nullis negocijs frenis no-
ceri porit. **T**ribulatio enī patiētā opat- ege-
stas v̄o ac volūtaria paup̄tas-ira ē opationis
ei⁹: ex ip̄a enī fructificat iusticie fruct⁹-sic ne-
q; infirmitas eā ledere p̄t- ex ip̄a enī x̄tute et
gloria induit apud deū. **S**ilt autē adulatiōes
diūfaz rerū nequaq; valebūt iminere eam
ab ipsis autē acq̄rit laudē in vitā etnā. **P**er-
secutio nō poterit terrere eā-nec pauorem ei
incutere. **E**x ip̄a/corona pulchra ac p̄fecta
cōponit-q̄ deo gloriā cū gaudio ⁊ exultatiōe
exhibeat-s̄ neq; nuditas p̄t ei segnicie torpo-
ris incutere- eo q̄ ex ip̄a ei stola claritatis con-
textit. **F**ames silt pusillanimitatē ei nō pote-
rit generare- ex ip̄a enī mēsa ei p̄parabit in re-
gno celoz. **S**z neq; p̄ sitim poterit ea desidia
circūdari: ab ip̄a enī p̄parabit ei padisus leti-
cie. **N**eq; v̄o paup̄tas porit eā ad illecebras
diuiciaz ipellere- ex ip̄a nāq; b̄ritudine deum
possidebit. **V**igilie q̄s ⁊ flet⁹: corona p̄fectio-
nis: ⁊ fontes puritatis ei⁹ existūt. **H**ūilitas et
māsuētudo: fundamēta sunt edificij eius.

Ahoris nō p̄ualebit mortificare eā-s̄ neq; se
pulchrū cōcludere eā p̄t- neq; x̄tutes vale-
bunt retinere eā. **I**p̄i quoq; celi/nō valebunt
portas suas claudere corā aīa q̄ x̄tutib⁹ viget
s̄ mox vt viderunt eā/cū gaudio referantur.
A mille milia ⁊ decies dena milia angeloz ⁊ ar-
changeloz-throni ac d̄natiōes- ⁊ p̄ncipat⁹ nō
valebūt cōminari ei: s̄ cū gaudio vult⁹ sui su-

scipiet eā: et in manib⁹ suis tollēt / et añ sedē ma-
iestatis offerēt eā. Exultabit q̄ pater in ea /
et fili⁹ cū spūscō. Exultabit q̄dē in ea spūscūs
q̄: tēplū sc̄m ei effecta ē: et inhabitauit in ea. Ex-
ultabit in ea vnigenit⁹ fili⁹ / q̄: sp̄ desiderauit
eū: et p̄ter eū nihil voluit possidere. Exultabit
in ea pater: q̄: dilexit eū: et volūtati ei⁹ nullaz
p̄tulit volūtate. Exultabūt sup eā celi cū v̄tu-
tibus suis: et pariter p̄cidētes glouificabūt pa-
trē: et filiū: et spūscm̄: vidētes eā in oī angelica
v̄tute: et in oī pulchritudine iusticie adorna-
tam. Exultabit etiā padifus: quia hereditatē
in eo sortita est.

Ca. XIII. In p̄sona auctoris glouificāst
magnificāst dñm amatozē hoīm: mltisq; deuo-
tis deprecatiōib⁹ benignitatē ei⁹ p̄ mētis illu-
minatiōe: vulnez suoz sanatiōe ac gratie col-
latione interpellans.

Gloria et magni
ficētia soli benignissimo atq; amato-
ri hoīm deo / q̄ nob regnū p̄ suā grām
p̄stituit. Sana me dñe et sanabor: q̄: tu sol⁹ es
sapiēs / et misericors medic⁹. Suplico bonita-
tem tuā sana vulnera aīe mee: et illumina o-
culos mēt̄ mee: vt p̄sident disp̄satiōez meā: q̄ sup
me sp̄ efficit: q̄: ifatuata ē mēs mea et grā tua
q̄ ē sal v̄itat̄ cōdiat eā. Et q̄d ad te hōz dñe
q̄ cūctoz es p̄sca: q̄q; scrutator es renū et cor-
dis: et sol⁹ oīa nosti. Sic fra sine aq̄ sitit ad te
aīa mea: et desiderat te cor meū. Qui aut̄ dili-
git te i desinent / tua grā satiabit. Sic ei sp̄ au-
disti me: etiā nūc ne despicias deprecationē meā
Ecce em̄ q̄si captiua ē mēs mea: te solū salua-
torem exqrēs. Aditte itaq; grām tuā velocit̄
in auxiliū meū: et satiet esuriē meā: et siti mee
potū tribuat. Te solū desidero insatiabilē do-
minū. Quis em̄ poterit te insatiari / q̄ te ex-
v̄itate dilexerit lumē v̄itat̄ / et luminis tributo-
rem. Da mihi petitionē meā: et dona mihi de-
precationē meā: et distilla in cor meū stillā dilecti-
onis tue. Accēdat in cor meū / q̄si in siluā flā-
ma charitatis tue / et deuoret spinas et tribu-
los pessimas cogitatiōes. Et tribue mihi co-
piose et sine mensura q̄si de⁹ hoī grām tuā / et
dona mihi quasi rex regū / et multiplica q̄si bo-
nus fili⁹ boni p̄ris. Si aut̄ in q̄busdā p̄uar⁹ suz
aut puoz q̄si terren⁹ aut fili⁹ terreni: s̄ tu q̄ re-
replesti hidrias b̄ndictiōe tua: i ple sitim meā
grā tua / et q̄ satiasti q̄nq; milia viroz de q̄nq;
panib⁹: i ple esuriē meā: imēsa copia bonitatis
tue. Amator hoīm benignissime sup fenū et

flores: et sup oēm herbā viridē fr̄e: sine iuidia
in h̄ tpe grā tua effusa ē: q̄to magis fuoz tu-
ozū / q̄ te deprecant̄ petitiōib⁹ largiri te puenit.
Ecce em̄ fra fulgore coruscat: et volucres vo-
ces suas imutāt / a glā mltā sapie tue. Ecce
aut̄ fra varietate flōzū q̄si diploide induit: q̄ si
ne manib⁹ textit. Exultat aut̄ / et festiuitatem
duplicē celebrat. Vnā q̄dē padā filio suo pri-
mogenito: q̄: viuificat⁹ ē in ch̄risto: alteraz p̄
dño suo / q̄: descēdēs sup eā ābulare dignat⁹ ē
Ecce em̄ vt mare multiplicat grā tua: et eos q̄
in ip̄o nauigant facis eē locupletē: eadē grā dī
etiā mihi loquēt̄ ad te fiduciaz tribuat. Qui
suscepisti duo minuta vidue illi⁹ et laudib⁹ ex-
tulisti: suscipe deprecationē et orōnē meā: et do-
na mihi petitionē meā: vt templū sc̄m efficiat
grē tue / et vt inhabitet in me et ip̄a me doceat
quō eī placere debeā / vt pulseri mēbris me-
is atq; in viscerib⁹ meis velut in carra: q̄ sūt
plena cōpūctiōis atq; leticie. P̄s q̄ mea
q̄si q̄dā fenū cōstringat / ne oberrās in pctō
corruā / et a claritate luminis expellar. Exau-
di me dñe exaudi me / et p̄sta vt vocari merear
in regnū tuū: q̄ q̄si errās erā: nūc aut̄ sum con-
gregat⁹ / q̄ erā imūd⁹: et mūdāt⁹ sum: et q̄ in si-
piens erā: nūc v̄o sapiēs sum: et q̄ aliq̄ iutilis
erā: nūc aut̄ vtilis effectus sum. Rex tu⁹ ele-
ctus: monachoz q̄s cōuēt⁹: et oīm scōz q̄ pla-
cuerūt añ te: q̄ nūc in padiso exultat / iā depre-
cant p̄ me: et obsecrāt te solū amatozē hoīuz.
Exaudies q̄s eos et saluab me obsecratiōibus
eoz. Ego q̄s p̄ eos tibi gloriā et laudē offerā: q̄
exaudisti orōnes eoz et miser⁹ es mihi / et nō
desperisti petitiōes eoz: q̄ p̄ salute aīe mee p̄-
fule sum. Tu aut̄ dñe p̄p̄his tuis dixisti / ape-
ri os tuū et i plebo illō. Ecce itaq; os fuit tui: cū
corde aptū ē / i ple illud grā tua vt sp̄ te b̄ndicā
ch̄riste saluator me⁹. Irriga cor meū amator
hoīm benignissime / redde rosē grē tue. Quē
admodū fra dū serit generatiōes suas nō va-
let enutrire / nisi a bonitate tua fuerit v̄sitata
sic neq; cor meū ploq; valet / q̄ tibi sūt placita
absq; grā tua et fructificare fructū iusticie. Ec-
ce aut̄ nascētia fr̄e enutrit pluuia supueniēs /
nec nō etiā arboz nascētia flōzū varietate de-
pingit: sic etiā ros grē tue / mētē meā illumiet
vt flōzib⁹ cōpūctiōis et hūilitat̄ ac sapie eam
adornet. Et q̄d dicā. Ecce em̄ ofo mea i fir-
ma existit / et iniqtates mee / gemere me com-
pellūt. Vincat ḡ grā tua. Qui apuisti oculos
ceci / oculos mēt̄ mee adapi / vt pulchritudinē
tuā sp̄ desiderēt. Et q̄ apuisti os s̄biugalis / api

os meū i laudē ⁊ gloriā grē tue. Qui posuisti
 fininū mari dō p̄ceptū tuū. pone etiā fininū
 cordi meo p̄ gr̄az tuā. vt nō declinet ad dexte
 ram neq; ad sinistrā a pulcritudine tua. Qui
 aquā in deserto tribuisti ip̄so nō credēti. s̄ cō
 tradicēti. dona mihi cōpūctionē. ⁊ oculis meis
 lachrymas. vt desleā dieb; ac nocib; dies vi
 te mee. cū humilitate ⁊ charitate ⁊ puritate
 cordis. Appropriet ofo mea i p̄spectu tuo dñe.
 dona mihi finonē sc̄i. vt tibi offerā manipu
 lum p̄fessōis mee repletū. ⁊ dicā gloriā ei. qui
 mihi h̄ tribuit. vt ei etiā ego offerā qd̄ ab eo p
 cepi. ⁊ adorē eū. qui mihi tāta largit; ē. Exau
 di dñe orōnē fui tui. qui es sup̄ oia b̄ndict; in
 seclā seculorū. Amen.

Sancti Effrem diaconi. De cōpū
 ctione cordis. Liber p̄mus explicit.

Incipit liber secundus eiusdē. de eadem cō
 pūctione.

Ca. I. **I**nuitās nos ad cōpūctionē ⁊ do
 cens quō ad illā pueniat; p̄hibēs negligēt
 am ac pusillanimitatē ⁊ exhortās vt dñm iuo
 cem; fiducialit̄ ei fuam; / corda n̄ra sancti
 ficem; / nob; inuicē ignoscām; / atq; de p̄fectiōe
 n̄ra nō p̄sumām; / pulchre tandē monachum
 agro seminato compans.

Venite charissi

mi mihi. venite p̄res ac f̄res grex
 saluatoris electi. venite negociemur
 q̄adusq; nūdine celebrantur
 Replete lachrymis oculos v̄ros. ⁊ ianue cor
 dis v̄ri oculi referent;. Loquimini verbū vite
 ad inuicē ⁊ cōfestim mēs v̄ra cōpūget; de re
 gno ac paradiso. Sensem bonū assumite ⁊ p̄ri
 nus negocia t̄rena p̄p̄net;. Nemo p̄ segnitē
 em relaxet; neq; ipusillanimitatē veniēs ex
 pauescat. Neq; p̄timeat aliquis neq; vereat
 tur. s̄ proni vel ip̄robe iuocem; dñm n̄rm. et
 p̄stant; fuam; saluatori n̄ro. ⁊ p̄festinatēs q̄
 sc̄ificem; corda n̄ra p̄p̄ sp̄i sc̄i. Cōspirem;
 ad inuicē ⁊ obsecrem; / ignoscām; alterutru;
 in toto corde n̄ro. Serui em̄ sum; qui sine mē
 dacio ē dei. qui ait. Amē amē dico vob;. nisi di
 miseritis ex corde v̄ro delicta v̄ra alterutrum
 nec p̄ v̄r celestis dimittet; vob; delicta v̄ra. Et
 p̄ sc̄os ap̄los suos indicauit nob;. q̄riēs fratri
 remittere oporteat. dicēte petro. Quoties si
 peccauerit in me frat; me; idulgeā ei. vsq; sep̄
 ties. Ait illi dñs. Nō dico tibi septies. s̄ septu
 agies septies. Nos v̄o in̄ dū nec tertio i die. i

uicē ignoscim;. Obsecro vos charissimi mi
 hi. ⁊ supplicis rogo o amici mei. vigilate i hoc
 breui t̄pe. i hac v̄ndecia hora p̄redite. It̄ em̄
 vespa appropinquauit. ⁊ cū gl̄ia m̄lta remune
 rator adueniet. reddere v̄nicuiq; s̄m opa ei;

Attēdite vob; ne quis emēdationē vitā exer
 ceat. ⁊ q̄si p̄dēs ⁊ negligēs imēsam ei; remu
 nationē amittat. S̄ilis autē ē monach; agro
 seminato. qui cū rore ⁊ ibib; p̄sueuit exerceri
 ⁊ fructificare fructū iusticie ⁊ leticie. Cū autē
 ad suū fructū puenit. maiorē igerit curam
 agricole. Sollicit; em̄ puigilat ⁊ timet ne sa
 ta sua aut repentin; grādo aut cāporū iumen
 ta subuertat. Ita ⁊ monachus q̄adusq; i hoc
 corpe deget. q̄ridie sollicit; curā adhibeat. p̄
 immortalitate vite suē. ne p̄ negligentā iuanū
 cucurrisse inueniat;. Gaudiū ⁊ leticia agrico
 le ē. q̄n̄ messem suā cōgregat. ⁊ laborū p̄mia su
 erit affecur;. Eodē modo letabunt; angeli d̄i
 in celis. q̄n̄ quis metuēs deū cursum p̄p̄ium
 p̄sumauerit replet; horrea. Agricola in securi
 tate p̄stitit;. epulā atq; exultat;. ⁊ monach;
 cū in horrea fuerit posit;. i. in m̄sionē et̄ne vi
 te. p̄festim ascendit diuicie eius ad celum.

Ca. II. **E**xcitās nos ad vigilatiā in belli
 certamine. ⁊ t̄rētēs n̄ram p̄solās ex t̄tute dñi
 qui ē agonista n̄r. atq; exhortās ad mutuum
 adiutorū. vt sic in v̄nū inuicē cōspirātes adū
 sariū n̄rm p̄fundam; ac supem; ⁊ deū honori
 ficem;. Et ob h̄ cōmēdās multitudinē mona
 chorū simul deo militantū. multis reb; tam
 multitudinem monachorū q̄ singulos mona
 chos compando.

Vigilemus di

lectissimi mihi. vigilem; donec in
 bello p̄stituti sum;. ⁊ p̄tra diabolū
 dimicem;. Pugna quidē ei; i p̄mptu ē. ip̄e at
 i firm; existit ac debil; n̄r at dñs ⁊ agonist; et̄a
 qui ē rex regū his qui alacrit; dimicauerit ⁊ t̄
 tutē p̄stat. ⁊ coronā imarcessibile. Quē admo
 dū ei puluis a vehemētia v̄ri sp̄ḡit ⁊ ipuq̄t.
 ita ⁊ adū sariū n̄r ad nihilū rediget; q̄n̄ vox n̄ra
 i d̄i laudib; p̄sonat. ⁊ ofones n̄re plene lachry
 mis dñi exhibēt;. Nemo q̄ segnit; agat nec t̄c
 at. s̄ is q̄ fort; ē infirmiorē adiuuare festinet; ⁊
 q̄ alacer ē. pusillanimē p̄solet;. Qui abstines ē
 iordinatū ⁊ ihonestū i crepet ⁊ obiurget;. Sic
 em̄ inuicē p̄spirātes ⁊ pariter triūphātes. cō
 culcatorē n̄rm p̄fundim;. ⁊ dñm n̄rm q̄ i celis
 ē honorificem;. S̄ci q̄ angeli in nos letant;. ⁊
 q̄ vidēt nos ⁊ audiūt de nob; edificant;. Pa

radisus fructib⁹ leticie ac varijs florib⁹ plen⁹ multitudo e⁹ monachoz in idipsuz adornata in dilectione dei. Quasi fons bon⁹ et aq⁹ exundantib⁹ multitudinē arboz irrigās / multitudo e⁹ monachoz in idipsuz psalmoz cursū cāt⁹ lachrymis irrigatiū. Sic ciuitas murata et munitiōib⁹ circūsepta multitudo e⁹ monachoz in idipsuz alterutru⁹ pspirātes in dilectione dei. Diadema ptextū lapidib⁹ p⁹ciosis et splēdidis margarit⁹ multitudo e⁹ monachoz in idipsuz in omne op⁹ bonū ornata. Nauis repleta regalib⁹ opib⁹ multitudo e⁹ monachoz in idipsuz plena dñi charitate. Oliua speciosa ac fertilis multitudo e⁹ monachoz in idipsuz pfirmata in dilectiōe dei. Imago regalis habens amirabile⁹ historiā / ex oib⁹ elect⁹ coloribus / et florū varietate depicta multitudo est monachoz in idipsuz diuersis x⁹turib⁹ adornata. Castra scōz angeloz multitudo e⁹ monachoz habitās in idipsuz mentē suā sp⁹hntes ad deū. Sic mel et fauus ori applicat⁹ sic rñsio fratris cū charitate et hūilitate ad pximuz suū. Sic aq⁹ sitiētū in estu sic fmo p⁹solātis frat⁹ qm̄ in tribulatiōe ei⁹. Sic q⁹ cadenti p⁹rigit manū et erigit eū ita et fmo vite et p⁹solatiōis erigit segnē aiām ac pusillamē. Sic sata / lecta et electa et bona in terra culta et optia sic in aiō monachi cogitatiōes bone et vtilēs. Sic cur alligatura bona et fortis in edificio ita in corde monachi magnanimitas. Sic lāpas lucida in loco tenebroso refulgens sic monachus mēte sobria et corde vigilāti in tpe psalmodie sue. Sic vinculis et cathenis cōstrin⁹git aq⁹ sic monach⁹ mūdi sollicitudinib⁹ in⁹nodat. Sic spine et tribuli in agro optio sic cogitatiōes turpes ac sordide i aiā monachi. Sic cancer spēs et putrefaciēs carnes neq⁹ finē sanitatis recipiēs sic memoria malicie in aiā monachi. Sic x⁹mis corrūpit lignū sic inimitia corrūpit aiāz monachi. Sic tinea ex terminat vestimentū sic detractio aiām monachi. Sic lignū excelsum qdē et speciosum / attū infructuosum sic monach⁹ sup⁹ et isolēs. Sic fruct⁹ delectabilis et speciosus extrinsecus putrid⁹ et intrinsec⁹ sic monach⁹ emul⁹ et inuidia plen⁹. Sic q⁹ iactās lapidē i fonte purissimo p⁹turbat eū sic monachi iracūdi rñsio p⁹xi mi mēte p⁹turbat. Sic si euellat q⁹ radici tus arborē plenā fructib⁹ et trāspantet eā in aliū locū / fruct⁹ ei⁹ marcescūt et folia arefcūt sic monach⁹ derelinquēs p⁹xiū locū et diuisa p⁹lustrans. Sic edificii fundamentū nō hñs

sup⁹ petrā sic monach⁹ paciētia nō hñs in tribulatiōib⁹ suis. Sic astās q⁹ aū regem et loquēs ei vocat aū a suo suo relinquat regez et se ad cōfabulatiōes sui p⁹uertat sic et monachus in psalmodia sua / si intentionē mentis sue a deo reflectat. Sic pond⁹ salis depmit i⁹firmū sic monachū somn⁹ in tpe psalmodie sue. Intellegam⁹ q⁹ charissimi cui assistimus. Sic q⁹ angeli cū timore et tremore hymnū cā tantes astāt ita et nos debem⁹ cū corde puro et mēte in psalmodijs nris tpe orōnis / coram deo cōsistere ne corpe qdē videamur assiste re sensib⁹ et negocijs frenis puagari. Sic em nauis fluctib⁹ pelagi circūferē sic et monachi mēs in terrenis negocijs puagat.

Ca. III. Exhortās ad tēptatiōes sustinēdas et i⁹ducēs ea in qb⁹ p⁹sistit gloriatio monachi docēs q⁹ is q⁹ vitijs p⁹occupat⁹ e⁹ pulsare debeat ad ostiū dñi q⁹ nō deerit si pulsans p⁹stiterit sed misericorditer subuenit.

Egregem⁹ ergo cogitationes nras a negocijs frenis vt gliaz ap⁹ dñm nrm hñe mereamur. Sustineam⁹ aduersarij tēptatiōes vt gloriā p⁹cipiam⁹. Gloriatio aut⁹ monachi paciētia i⁹ tribulatiōib⁹ suis. Gloriatio monachi lōganimitas cū charitate. Gloriatio monachi cū nullas res p⁹nt⁹ secl⁹ possidē desiderat. Gloriatio monachi et laus i⁹ p⁹spectu angeloz et hoīm hūilitas et simplicitas cordis. Gloriatio monachi vigiliet flet⁹ i⁹ orōnib⁹ suis. Gloriatio monachi māsfuetudo cordis et silētiū. Gloriatio monachi qm̄ deū toto corde dilexerit et p⁹xi mū tāq⁹ seipm̄. Gloriatio monachi abstinetia escarz et a mltiloq⁹ ligue. Gloriatio monachi qm̄ p⁹xio tāq⁹ sibi p⁹i cōpatit. Gloriatio monachi qm̄ x⁹ba ei⁹ opib⁹ p⁹sonāt. Gloriatio monachi qm̄ in loco suo p⁹manet et si huc atq⁹ illuc qm̄ fenū a vento trāferē. Heu mihi dilectissimi qz fact⁹ sū sic machina seu follis fabri ferrarij q⁹ repletur et euacuatur nec aliquid in se continet venti sic ego enarrās x⁹tutes christi ab oib⁹ his lōz gemē sentio. Glia et adoratio magnitudi ei⁹. Charissimi si quis vrm p⁹occupat⁹ fuerit cogitationib⁹ sordidis ac turpissimis nō negligat nec segniter agat neq⁹ in desperationem semeti p⁹m adducat / s⁹ effundat cor suū in conspectu dei et ingemiscēs / defleat et dicat. Exurge dñe / intēde iudiciū meū et iudica me fm̄ iusticiā tuā. Opus manū tuaz sum vt quid

dereliquisti me? Quare faciē tuā auertis. obliuisceris humilitatis mee? Quia psecutus est inimicus animā meā / humiliavit in fra virā meā. Infixus sum in limo p fundi / et non est substantia. Suscipiat me grā tua dñe vt nō pereā. Si ita pmāseris / et inuocaueris deū. cōfestim amato: hoim de / mittere grām suā in cor tuū. et cōsolationē tibi et requiē a laborib' tuis / in expugnatione quā sustines cōferet. Talem g' habentes benignū dñm. nō negligam' et tales misericordem saluatore h' habētes nō segniter agam'. Donec hic degim' miseret' et saluat. et remissionē n'oz tribuēt delictoz. et iniquitatis n'is. si nos voluerim' ignoscit. Quis nō amiret. q' p lachrymas hui' breuissimi tēporis / pctā dimittit. et ipā vndecima hora / milium nos vulnerū sauciatos p lachrymas sanat. Et rursum cū sanauerit. mercedē pferet lachrymaz. Hic est n'f m' ei' grām inuocare vt sanet. et mercedē exhibeat sanitatis. Nō g' negligam' frēs. h' festinem' sanari. q' vt superi' memorauit. h' miseret' de' p grām suā. ibi aut' nequaquā s' iustū iudiciū et vltio et retributio gestozū ē. Ibi misericordissim' ille abraham. misericordis inueniet. et qui p sodomitis vt saluarent' fuerat de pccatus. ibi p vno peccatore vt misericordiam inueniat / minime de pccat'.

Nō g' cōliget' mens n'ra negocijs frenis fratres charissimī / h' festinem' cōparticipes fieri oim scōz. et coheredes venerabiliū patrū nostrorū / vt nō pueniatur a cōuersatione eoz. neq' a btā claritate ipoz sepemur. Festinemus aut' magis. vt cū pfecti ac fidelib' coronemur sin' dō vt cū multis placetiū laudē pconij mereamur.

Ca. III. V. Beatificans digne deo militantes et coronā etne btitudinis pmerētes. excludensq' negligētū excusationē. et plib' eos rōnib' terrēs / ad vigilantiā et cōpūctionē puocat

Beat' qui in ago
 ne certauerit. vt cū pfectis victorie coronā accipiat. Miserabilis dō qui h' tps vite sue negligēter p'pserit. vt indign' sit etiā cū minimis collaudari. Btūs qui promeruerit claritatē illoz. et btūs qui dign' fuit laude eoz. Btūs qui pmeruerit coronā illoz. et btūs qui dign' fuerit i numero eoz eē. Beatus qui pmeruerit hereditatē eoz. et beat' qui dign' fuerit mēsa cōiuij eoz. Btūs qui epulationē eoz pmeruerit degustare. audire vocē illā. Venite bñdicti p'ris mei. possidete

regnū qd paratū ē vob a cōstitutiōe mundi. Quā excusationē si neglexerim' habebim' vbi secularis hō interdū excusationē obrinet vtpote qui in seculo colligat' est. nos at' quid dicem' / i quib' nos eē i peditos causabimur?

Tremēdū ē et tremēdū. ne forte hi q' nos pstitutos h' laudib' effert. illic nos deridere incipiant. et q' h' nos beatificat. illic nos sili' exprobāt et insultēt nob'. Ne g' charissimī desideria nobis aut sollicitudo mūdi dulcescat. et amarica ri nob' eterni ignis et immortalū dñm supplicia sentiam' / desleam' modicū / vt a fetu perpetuo liberemur. Vigilem' sobrie paulisp' charissimī. Cur nō suademini saluatoris n'ri fimo ne. qd aduēt' ei' q' s' fulgur coruscās et repēte adueniat. Nō intelligitis qd nulla fiet opinio. ecce h' aut ecce illic. nō pumescit' qd vniū q' s'q' fmo op' suū hora illa recipiat. Attēdite vob ne vos sbito cōprehēdat. et culpāre nos metipos incipiam' nihil pficiētes. et vnusquisq' p plorās atq' eiulās dicat. Heu mihi cur neglexi. Heu mihi i felici. q're p'p'si. Et multum aploza ip'essura sua afferet. et i nullo pficiet.

Credite mihi dilectissimī. q' iā vndecima hora ē. credite q' psumatio hui' secl' appropinq' uir. Aut nisi oculis v'ris viderit'. fortasse nō credit'. Videte ne i nos fmo pphetic' adimpleat dicēs. Ne q' pcupiscunt diem dñi festinemus itaq' ne inueniamur sic fu' ille. quē adueniēs dñs su' repit dormiētē ac negligentē.

Ca. V. V. Suadēs occasiōe dictoz vt ipoztune deū de pccemur q'ren' non liberet a futuris malis regni sui p'icipes faciat / plures ad ducēs cōpūcti cordis obsecrationēs / petitiōes atq' supplicationes quib' exorādus ē dñs.

Unde queso vigilem' / ne nos ita inueniatur. Importune atq' improbit' dñm n'rm glorificem'. ac de pccemur eū vt nos a tenebr' stridore dētiū liberet. et regno suo nos dignos efficiat. Obsecro te saluator mūdi iesu xp'e / respice i me et misere mei. et libera me a multitudine iūquitatū meaz. Spreui em' oia q' feci si me cū a iuuetute mea. De em' idiorā atq' sine intellectu. fecisti vas repletū sciētia ac sapientia. et multiplicata ē sup me grā tua. et satiauit esuriē meā. et refrigerauit sitim meā. et illuminauit obscuritatē meā. et p'gesit ab errore cogitationes meas repleuitq' sinus meos. Et nunc adoro / obsecro / procido quoq' ac supplico. confitens infirmitatem meam.

Capitulum

I

Propriam tuam bonitatem siue fructum gratie tue: propria est mihi in thesaurum tuum. ut rursum mihi tribuas eam in illa die ne ite[m] irascaris amator hominum.

Nō enim sustineo fluctum inundationis eius: iō obsecro te / propterea agens / ex quo supra modum multiplicata est super me. Lingua enim mea infirmata est / nō occurrēs differere eam. Obstupuit autem et mens mea: nō sustinēs multitudinē fluctum eius.

Imago et splendor benedicti patris: da mihi refrigerium a fluctibus: ut ignis cor meum renescat / cōburet. **M**ibi eam tribue rursum / et salua me in regno tuo: et ne memineris iniquitatum mearum / et audebo postulare. Da mihi petitionem meam / et facito apud me mansionem cum benedicto patre tuo in die aduentus tui: et da mihi petitionem meam quia tu solus dator es vite mee. **L**oopi quibus iniquitates meas ab omnibus notis meis / et suscipe lachrymas meas. **A**ppropinquet ad te fletus meus / me mento etiam lachrymarum mearum / quas produxi in conspectu sanctorum martyrum tuorum. **M**iscordiam inueniam in illa hora terribili: ut pregas me sub pennis gratie tue. **S**i autem volueris facere mecum secundum iniquitates meas. **H**eu mihi miserabili.

Amaro: hominum benignissime / legio a te gemam pro coram absque lachrymis postulauit / et de disti ei. **E**go autem cum fletu et gemitibus supplico bonitati tue / libera me ab iniquitatibus meis et dona mihi regnum tuum. **I**n me itaque peccatore de monstra ineffabilem misericordiam tuam / et fac me partem latronis illius / qui per verbum heres patris effectus est / illum me introducat propter tuam benignitatem. **A**bscondat quibus ibi in medio arborum eius / et videat locum ubi adā occultatus est / cum alacritate et leticia ubi dictum est / adā ubi es. **A**d orationem et gloriam tibi offeram: quia exaudisti orationem meam et iniquitates desperasti. **D**omine pone lachrymas meas in conspectu tuo / sic in promissione tua / ut reuertatur inimicus meus retro: sum / et expauescat conturbetur / cum viderit locum quibus preparauerunt manus tue. **E**xpectas autem inimicus meus videre in loco quem mihi preparaueras propter delicta mea / videat in loco vite. **E**t conuersus in tenebras conturbetur / quia nequaquam voluntas eius effecta est in me. **I**ta benignissime / ita amator hominum / ita qui solus sine peccato effunde super me misericordiam tuam. **D**a mihi ut ego et hi qui diligunt te / regni tui efficiamur heredes / et videntes gloriam tuam adoremus bonitatem tuam. **G**loria patri qui fecit nos / gloria filio qui saluauit nos / et gloria spiritui sancto qui renouauit nos.

Sancti **E**ffrem de cōpunctione cordis. **L**iber secundus explicit.

Liber eiusdem de Iudicio dei. **E**t Resurrectione. **D**e Regno celorum / et iudicia anime.

La. I. **E**xhortas nos ut mentes nostras preparemus et emudemus / insistamusque ut celestia sapiamus / et eterna sectemur / ad illos quibus promissiones tendamus / de quibus omnes sancti suspirauerunt / Iudicij die expectantes / conditiones illius dei atque iudicis exponens.

Gloria omnipotentis deo / quos nostrum superno nutu apuit / ad enarrandum de his terribilibus miraculis / de quibus omnes sancti a seculo cecinerunt. **Q**uia ignorare vel obliuioni tradere / in presentiarum grade periculum est / contra post excursu vite / peccatoribus supplicia / vel contra iustus / promissa sunt premia. **I**dcirco preparamus mentem nostram / et munere dare debemus / omnes virtutes insistere / et operam dare spiritus de celestibus sapere et sublimia et eterna sectari / preternites temporalia desideria / ad illas promissiones tendentes / de quibus omnes sancti suspirauerunt / et a longe eas aspicientes / per fidem et patientiam / tribulationem / longitudinem eam / a iō prouulerunt / fideles existimantes eum qui repromisit. **N**am omni carcere tristiore commoratione corporis arbitrantes / expectabant illum beatitudinis domini die splendidi / in quo fulgebunt iusti / ut sol / in quo etiam filii dei cum gloria et sanctis virtutibus suis / descendet in nubibus celi. **V**eniet enim in virtute brachij sui / et opera vni / cuiuscumque coram ipso / et colliget sanctos suos a summo celi usque ad summum eius / cuius est intolerabilis potentia / in quo celi resoluuntur / ut liber / et fra / producat omnes qui a seculo conuerterunt. **A**b omnes et petre / et ois arida obstupefcent a facie eius / cum venerit iudicare vivos et mortuos. **E**t vniuersos tremor apprehendet / et virtutes celorum contabescet / eo quod multa nimis erunt castra eius / et fortia opera firmo nuntius eius. **N**ubis etiam puluis pedum eius / comminatus maris / et excidat illud. **V**eniet ergo dominus cum indignatione et ira / et tanquam procella cursor eius / et ignis prebit ante faciem eius. **A**udiet homo qui in monumentis sunt / vocem eius / et procedent qui bona fecerunt in resurrectione vite: quia homo mala egerunt in resurrectione iudicij. **T**unc apparebit illud terribile iudicij christi / in quo throni apponentur / et multa milia angelorum astabunt. **F**luuius ignis curret ante eum / et libri apientur / in quibus singulorum acta scripta sunt.

La. II. **E**xrememoratio diei Iudicij / excitans nos ad vigilantiā / et ad imitationem sanctorum patrum / ut a prefamilias christo domine in eterna mansio

nem recipi mereamur: multas illi^o mansiois
conditiones exponens.

Propter reme

morales die illi^o in q^o h^oia d^ois re-
uelabit. cū venerit glorificari i sc^os
suis. nō negligam^o f^ores dilectissimi: neq^o in p^o
sentib^o r caduc^o reb^o / tāq^o i crinis r phēnib^o de
lectemur. Nō obdormiam^o somno neq^ossimo
Somnū āt dico pctm^o r mortē. Nō obliuiscā
mur scōz patz / q^o h^o vite n^oe duces optimi ex
titerūt: q^o rū p^oplātes p^oilationē. imitemur si
dem: q^o circūier^o i meloz r pellib^o capnis. egē-
tes. āgustijs afflicti: q^o tidie p^o xpi noie morien-
tes. Scio em̄ quā plimos obdormisse: r nūq^o
de die illa tribili cogitasse. Qui sine dubio / cū
venerit spōsus / excludent^o a thalamo. Nos q^o
oī custodia fuem^o cor n^om expectātes p^oem
familias / christū d^om ac deū n^om: q^o cū diues
eēt: pp^o n^o am salutē paup^o fact^o ē: r i^ofirmatē
n^o am / volūtate pp^oia i semetipm^o suscepit. nā
idcirco paup^o fact^o ē: vt nos diuiciay suay soci
os faceret: r ieffabil^o fūte glie p^oicipes demō-
straret. Nō crucifix^o ē vt nos a cruciatu r p^oā-
te diaboli liberaret. Hūc q^o dilige sine inf^omissi-
one debem^o. vt ab ipō q^o diligi mereamur: r il
lucī mātionē illā q^o apō p^oem p^oparata ē itroea
mus: r videam^o lumē i lumie. Terribil^o ei erit
dies illa: r aduēt^o magn^o r p^oclar^o nimis. r q^o
idone^o ei erit. Prop^o q^o has p^omissioes h^oites
ieffabiles r tremēdas: exultem^o exultatiōe i-
enarrabili r gliosa. Abluam^o frequēter aīas
n^oas lachrymis: ne radix amaritudinis rurū
germinās i pediat. Per hāc vō in q^o nāt mlti:
vt i illo purissimo ac splēdissimo lumie p^ostitu-
ti / i q^o nō ē ruga v^o macula: p^oteplemur iestima-
bilē r brām christi saluator^o n^o i naturā. vt p^o r
fili^o r spūscūs: vbi p^oteplabimur oēz naturam
āgeloz r archāgeloz / d^orutū r p^oatū. Vbi f^ores
videbit^o: q^o a seclō sunt fuata ieffabilia bona.
Vbi videbit^o scām ciuitatē: q^o ē oīuz i p^onti lugē-
tiū mar. Illic ex vberib^o ei^o p^osolatiōis lac pota-
bit^o: illic de torrēte epulatiōis bibet^o. Illic vo-
cabimini filij dei. illic apient^o nob^o porte regni /
r i^otrabit^o i penetralib^o p^oris. Illic vob^o ostēdit
oēs scōs suos: illic apparebit vob^o sol iusticie.
Illic egrediem^o: r letabim^o: tāq^o vituli soluti a
vinculis. Illic trāformabit de^o cor^o p^o hūilitat^o
n^ore: p^oforme corpi claritat^o sue. Illic renouabit^o
sic aq^ole iuuēt^o v^osa. Illic frā repromissiois vi-
debit^o: illic i^obalis p^otegem^o: quē admodū si m^o

filiū p^otegar suū. Illic videbit^o r letabim^o: d^o q^o
bus i h^o seclō sine cessatiōe plārist^o. Illic p^ociē
tes coronā pulchritudis: r veste iocūditat^o de
manu d^oni / dicet^o. Letet^o aīa mea i d^ono: i^oduit
ei me i d^ono salut^o r iusticie: r circūdedit me
veste leticie. tanq^o spōso circūposuit mibi mi-
trā: r tāq^o spōsaz ornauit me ornaīto. Illic sa-
turabim^o: q^o cūq^o esurit^o r sitit^o iusticia. Illic
fulgebit^o sic sol: i throno p^oris v^ori. Illic i morta-
lia seclā r manētia iuuet^o. Illic d^oniabit vob^o
sine p^oturbatiōib^o / r fluctib^o lōgitudō diez. Il-
lic vox letatiū r exultatiū: illic vob^o p^oparat^o ē
loc^o i domo d^oni / r muro ei^o. r nomē sempitnū
q^o nō delebit^o. Ipe ei d^ons nomē ē v^ori. Nā nō
erit v^ori sillis q^osq^o: si p^onti fuerit / r fecerit^o i celis
gaudiū. i die illa q^o iudicabit de^o occulta hoim^o
Illic iuuet^o fiducia: vbi effugat dolor r tristi-
cia. Si em̄ recordamur de die illa tremēda / et
aduētū d^oni glioso: cū venerit scōz oīm mltitu-
dine p^ostipat^o. i q^o celi magno ipetu trāsiēt / ele-
mēta ignis calore soluent^o.

La. III. Exhortās nos ad p^oparationē il-
lius terribilis examinis i q^o oēs act^o n^ori cogita-
tiōes r eloq^o arguent^o. vt etiā ido r palia r fre-
na atq^o trāsitōria nō q^oram. s^o intuitū n^om ad
scōs deslectam^o: q^o pp^o celestis patrie deside-
riū plima sunt p^opesti. q^o si imitati fuerim^o. cū
ipis quoq^o cōregnabim^o.

Preparem^o er

go nos / sine macula iuueni in illo
tribili chāsto examie. In q^o omnes
act^o n^ori / cogitatiōes / r eloq^o arguent^o. Nā et
p^oopib^o r p^o fmōib^o ociosis: r p^o dedecorosis r
ihonestis aspectib^o / r oib^o actib^o v^o manifest^o
v^o occult^o / q^o ab origine mūdi cogitata vel ge-
sta sunt. r p^o merit^o suis / singuli iudiciū sumēt
r rōnē singuli reddēt. Ergo ne gloriā n^oam i
frenis q^oram: ne carnis curā i desiderijs faci-
am^o. nec r palia r cor palia diligam^o: ne talētū
n^om p^oodiā^o i frā. ne cōnumeremur fatuis
xginib^o. ne h^o mūdo vtamur: eo q^o p^oteriet ei^o
figura. q^o r si dom^o n^ora h^o habitatōis dissolua-
tur: nō manufactā ernā i celis habebim^o. Hic
patriā nō q^oram: s^o futurā desiderem^o. Intui-
tū etiā n^om deslectam^o ad scōs: r iuuenim^o tā
mēte quā cogitatōe / ad illō imortale seclm^o eē
trāslatos. q^o circūier^o vt s^o meminim^o i meloz
r pellib^o capnis. egētes. āgustiat^o. afflicti. q^o
dign^o nō erat mūd^o / i solitudinib^o errātes / in

montibus / in spelūcis / et in cauernis terre. Lapidati et verberati / et omnium temptationum obprobrijs temptati / laborauerunt sequentes post deum: nec aliquid horum que diximus / propositum eorum mentes turbauit. Nam quemadmodum adam ante murum non patet insidijs: sic eorum mens incoccussa / et conuersatio permansit immobilis. Nihil istis hic requirebant sed iugiter thesaurizabant: fidelem existimantes eum qui reprobum misit / et inuisibilem tanquam videns vnusquisque eorum sustinuit. sola intelligentia spiritali. Et pro cordis oculum contemplabant: que nec oculum vidit / nec auris audiuit / nec in cordibus hominum ascendit / in quem desiderant angeli / prospicere. pro quibus constituit in terris velocem depositionem tabernaculi sui. Querebant et de illa superna commoratione quam tarde se adipisci sentiebant: gementes / perclamabant dicentes. **Q**ui veniemus / et apparebimus ante faciem dei? Et alius. Bonum est mihi mori quam viuere. Et idem beatus apostolus. omnia mundi oblectamenta tanquam stercorea computabat: propter quod dicebat. Lupus dissoluit: et esse cum christo. Et Symeon ille iustus etiam qualem vocem emisit: cum deus in vinas suas suscepit. **N**unc dimitte seruum tuum domine. secundum verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei salutare tuum. **Q**uemadmodum enim in vinculis / vel in carceribus / sic omnes sancti usque ad tempus resolutionis sue in corporibus commorantur: ad tranquillissimum portum festinantes: vt adipiscantur sine fluctibus vitam. Propterea nos fratres dilectissimi respicientes ad hos viros mirabiles et beatissimos eorum sequentes vestigia: nec non et passionibus eorum communicantes / ad nihil aliud nostrum propositum dirigamus / nisi quantum ad deum placeamus / nec propter gloriam humanam retardemus cursum nostrum / quo minus ad mensuram patrum nostrorum peruenire valeamus / sed omni virtute / vt ceperimus pro merito eorum cum ipsis in regnis celestibus gaudeamus / quia si fuerimus socii passionum / simul et consolationis erimus. Et si sustinemus etiam commorabimur / quia non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam quam reuelabit in nobis. **N**on ignoratis / quia si seminant in lachrymis in gaudio metent / et qui peccata seminat peccata et metet. **E**ntes inquit ibant et flebant mittentes semina sua / venientes autem venient cum exultatione / portantes manipulos suos. Et beati qui lugent / quoniam ipsi consolabuntur. Et beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam nunc / quia ipsi saturabuntur de illa regali mensa / in qua abraham et isaac et iacob / et omnes

sancti a seculo requiescunt. **B**eatus ergo est qui in sanctis operibus iugiter conuersatur / et immaculatus tam seruat animam suam / de qua nobis grāde certamen est. **Q**uid proderit homini si mundum vniversum lucretur / anime autem sue detrimentum patiat? **A**ut quam dabit homo commutationem pro anima sua

Ca. III. **P**rouocās nos ex dictis vt festinemus ne ab illis eternis bonis excludamur / et sempiterna picula incidamus si negligētes fuerimus / occasione illius tandem multa picula / et supplicia damnatorum explicans.

Igitur festinemus ne excludamur ab illis promissis eternis / et a thalamo immortalis sponsi / nequam incipiamus foris stantes clamare / et dicere. domine domine aperi nobis / quia tunc penitentia nihil proderit / sed e contrario audiemus nescio vos vnde sitis. **I**bi erit fletus et stridor dentium. **D**e anima nostra certamen agit / de qua si neglexerimus / piculum imensum est / aut supplicium sempiternum. **N**on est enim in inferno commotio / non sunt lachryme ibi / non gemitus qui uocis auertant sententiam. **N**on dilatio vlla temporis ad agendam penitentiam non est egressio ad vitam / sed omnia dura et aspera et amara occurrunt eis / qui tempus penitentiae perdidērunt eis horrida illa facies suorum delictorum / que in tormento amarior existit et durior / sed et conscientie sue verberibus cruciari / in felicitate illa verba crebro proloquuntur et dicunt. **V**e ue nobis miseris / quibus contigit videre hanc diem. **U**bi cumque enim peccator tunc oculos conuertit / contemplabitur imagines suorum delictorum. **T**unc videbit angelos et archangelos pro vniversum mundum discurrere / et omnes sanctos et electos dei congregare / qui rapient obuiam domino / et sic semper cum domino erunt / quia vbicumque fuerit corpus / illuc congregabuntur aquile. **P**eccatorum vero et negligentium vitam suam / exitum tunc videbitis tristitem et execrabilem. **S**ol enim tunc obscurabitur / et celum tunc multiplicabit tanquam liber. **L**adent astra omnia conturbabuntur elementa virtutes et potestates assistent / ignis velut fluum currēs / omnia omnino replebit. **I**gnis enim ille comburet montes et colles et maria / et omnia deus iudicabit per ignem. **T**unc in illa die / videbitis vniversum orbem tanquam pomorum custodia / et tubas illas angelicas / terribilia et tremenda / clangentes. **R**e fulgebunt etiam iusti tanquam claritas firmamenti. **T**unc lamentabuntur et plangent se omnes peccatores

rores / et illud amarissimum proclamabunt. veye no bis. cum viderit claritatem leticiae sanctorum. cum viderint abraam et isaac et iacob et omnes sanctos percipientes inaccessibiles coronas de manu domini cum viderint se ab eorum portibus segregari. Tunc enim erit angelus et sepabunt omnes malignos de medio iustorum. tunc audiet infelices illam vocem christi tribulatum et potenter. recedite a me maledicti in ignem eternum. qui paratur est diabolo et angelis. In illa hora necitatis / amarum nimis et lachrymabile suspirabunt / cum traditi fuerint morti. et iertigubili igni / tenebris exterioribus / et omnibus immortalibus. cum in inferno inferiore macipati fuerint. vbi est fletus et stridor dentium. vbi est tartarus et crudeliter gehena. **H**ec autem vniuersa supplicia expectant hi qui non per asinus suis viriliter decertauerunt. qui non multiplicauerunt talentum sibi creditum. qui non castitatem cum fraterna charitate seruauerunt. Festinemus reconciliari proximis nostris. ut sol si occidat supiracundiam nostram. nec malitiam reminiscamur in cordibus nostris. Infirmum etiam in opibus sortemur et in egoris et languidis dominum visitemus. Et cum viderimus in pauperibus esurientem saturem / sitientem potum / nudum vestitum. et infirmum visitemus. hospitium colligamus. in carcere est et eam ad eum. Petenti etiam elemosinam per manus pauperum / non despiciamus. ut et ipse in aduentu suo vocet nos et dicat. Venite benedicti patris mei. percipite regnum quod patrum estis vobis ab origine mundi. quia propter vos pauper factus sum. mihi in istis pauperibus ministrastis.

La. V. Inducens auctorem misericordiam suam deplorat / fratres suos rogat ut orentur. et pro eo et pro seipso / quatenus futura illa mala effugere possint / celestiaque gaudia consequi / que breuiter et summatim commemorat.

Hec autem fratres charissimi. hoc ego vobis scribo / fortiter desolo / nec a luctu nec a lachrymis cesso. quia ab his bonis alienus existo. et in me impletum est illud apostoli dicitur. ne cum alijs predicaueris ipse reprobus efficias. Spero autem per orationes vestras et per precationem pro me fieri. ut stare possim aduersus insidias diaboli. quia si non colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et potestates. contra spatia nequicie in celestibus. Orate ergo pro nobis fratres dilectissimi. et orantes non desiciatis. ut in medio perfidum quod est inimicus et diabolus totum pertereare possimus et effugiamus illa que ventura sunt mala. ut veniant tempora refrigerij in aduentu christi. qui suis temporibus ostendit beatus sol potestatem. ut transferat nos si digni fuerimus in illam beatam spem / et ineffabilem leticiam. et mansionem eternam. de qua nunc ex parte narrantes. tanto nobis

euangelisauimus. tanquam si quis ex pelago maris. aqua guttata per digito suo auferre. Sit autem nomen domini benedictum. qui pavit celos in prudentia sua. qui prepauid scias suis regnum et gaudium a se institutione mundi de qua suspirat et luget tunc audiet. venite omnes qui plorat / gaudete in gaudio meo et videte me et letet cor vestrum. et ossa vestra tanquam herba floreat. ibi laudatio et exultatio. et iucunditas sempiterna est dilectissimi fratres. illic fulgebunt sicut sol. illic letabimini leticia inenarrabili. Illic deum videbitis quod est bonorum omnium potissimum. illic vobis christus demonstrabit omnem gloriam patris. et sanctorum officia angelorum. illic adorabimus per eum in atrijs sanctis. illic sine fluctibus et perturbatiobus vite viuemus. illic choros misceamus cum choris sanctorum. illic auferet ab oculis nostris lachryma. qui pupillas oculorum nostrorum obnubilat. illic cantabimus et dicemus. mirabilis es domine in sanctis tuis. illic pretebimur domino. quia repleti sumus misericordia tua exultauimus et letati sumus in omnibus diebus nostris. delectati sumus. pro omnibus diebus quibus nos humiliauit. quam magnificata sunt opera tua domine. omnia in sapientia fecisti. Benedic gratia mea domino. et ne obliuiscaris omnes retributiones eius. qui propter nos in omnibus iudicatis tuis qui sanat omnes languores tuos. qui redemit delicta tua vitam tuam. qui coronat te in misericordia et misericordie gloria tibi christe. gloria tibi. quia iudicia tua abyssus multa et promissiones tue inscrutabiles et inuestigabiles vite tue. qui sapiens et intelligit hanc. quia recte videtur iniusti pabulabunt per eas. ipsi autem infirmabunt in eis.

La. I. **S**ci Effre diaconi liber de iudicio dei explicat. **I**ncipit liber eiusdem de Beatitudine aie. **La. I.** **A**ultos in diuisis virtutibus et bonis exercitijs se occupantes / beatos predicans. negligentesque ex metuenda mortis hora et egressu anime de corpore pterrens.

Beatus qui odio habuerit hunc mundum. et solummodo meditatio eius in deo fuerit. **B**atus qui exaceratus fuit per carnem et malitiam. et deum solum benignum et redemptorem peccatorum dilexerit. **B**atus qui in se sicut angelus fuit pulsat. et imitator factus seraphin: castos iugiter et sanctos cogitat. habuerit. **B**atus qui effici meruerit agnoscere dei / ab omnibus pollutis cogitationibus emundatus. et non fuit implicatus actibus malis. **B**atus qui effectus est torus ex itegro liber in deo et qui ab omnibus mundi istius negocijs vanissimis liberatus est. **B**atus qui se recordatur fuit de illa die tremenda. et festinauerit lachrymarum fontibus ablui. et anime sue vulnera curare. **B**atus qui fuit effectus tanquam nubes ad proferendam

pluuia lachrymarum: p q̄s possit extingue flamas
 adūl^o icēdia pctōy. **B**tūs q̄ ābulauit i via dñi
 iugit: sibi māsiōes pfectuū faciēs. p sincerita-
 tē ⁊ fidē. atq; caritatē pfectā. **B**tūs q̄ i bōis opi
 b^o dñi die creuerit. p disciplinā ⁊ p̄tincā. scōy
 q̄ institutionē. hñs i dño spē certā vt videat eū
 i claritate sua. ⁊ regno ⁊ glia. **B**tūs q̄ memie-
 rit p̄cepti ei^o / de ocioſo x̄bo. ⁊ posuerit custo-
 diā ori suo ne excedat a x̄pi mādato. **B**tūs c^o
 fuit aīa / tāq; lignū qd̄ plātati ē sec^o decursus
 aq̄rū: hñs sine infimissioe lachrymarū imbrē a
 q̄ crebu^o irrigat. **B**tūs q̄ plātati bonā plātati
 onē i aīa sua x̄tutes. s. ⁊ vitā scōy patrū. ⁊ deo
 placētū monachoy. **B**tūs q̄ irrigat plātatio-
 nes suas lachrymis / christū sp̄ exorās vt sint
 fructifere ⁊ acceptissime deo. **B**tūs q̄ tāq; ab
 igne i charitate x̄pi exarsit: ⁊ cōbussit oēs
 turpissimā cogitationē ⁊ pollutionē aīe sue.
Btūs q̄ effect^o fuit fra bona ⁊ optia. afferens
 fructū cētēsimū ⁊ sexagesimū ⁊ tricesimū. **B**e-
 at^o q̄ iuenerit semē bonū. ⁊ semiauerit i agro
 pectori sui. **B**tūs q̄ iuenerit thesaurū in agro
 absconditū. ⁊ vniūsa q̄ sūt mūdi abiciēs. ipsū
 solū possiderit. **B**tūs q̄ sp̄ habuerit diē exitū
 sui aīa oclōs. ⁊ festinauerit i illa hora par^o eē. et
 sine aliq; t̄iore pcti vt p̄ue p̄scie iueniri. **B**tūs
 q̄ iuenerit fiduciā i illa hora exit^o sui. qñ aīa se
 parabit a corpe. **L**ū mag^o nāq; metu: magnis
 q̄ dolorib^o sepabit. **V**eniēt enī āgeli assumē
 aīam. ⁊ sepabūt eā a corpe: ⁊ pducēt eā aīa tri-
 bunalimortal^o ⁊ metuēdi iudicis. **A**t illa me-
 morās opa sua. misera p̄tremiscet. **B**rādis t̄i-
 mor ē frēs. i illa hora mort^o ⁊ sepationis aīe a
 corpe. **A**ssistēt enī tūc ip̄i aīe / opa ei^o q̄ die no-
 ctuq; bona ⁊ mala gessit. **A**ngeli etiā festinat
 ac p̄perāt: excludē eā a corpe. **A**t illa audiens
 act^o suos / egredi primescit: qz pctōr^o aīa cum
 metu mag^o ⁊ t̄iore horrēdo sepat a corpe: ⁊ tre-
 mens sp̄ ac iugit^o deflēs p̄git ad et̄nū supplicii.
Ea ḡ hora cū aīa diuidit a corpe: vidēs vniū-
 sa opa sua. dic̄ eis. **D**ate mihi vni^o hore sp̄atiū
 donec egrediar. **E**t r̄ndēt s̄l̄ oīa opa ei^o. ⁊ di-
 cūt ei. tu nos egisti. tua opa sum^o: tecū sp̄im^o
 teāq; p̄gim^o ad deū. **S**cā etiā aīa cū sepat a
 corpe nō timet nec metuit. s̄ mag^o gaudēs cū
 fiducia p̄git ad deū: euecta officijs angelorū.
Cla. II. **L**āp̄dictoy nos exhortās ad odi-
 um mūdi ⁊ dilectionē x̄pi: obsecrās q; vt itēte
 dño fuīam^o ⁊ nō mūdo q̄ plen^o ē laq̄is mortis
 vt etiā ob id aīas n̄as ornem^o p̄nis scē p̄sa-
 tiōis / q̄b^o possim^o laq̄os istos i q̄rū medio ābu-
 lam^o vitare: excitās nos post hec ad vigilātiā
 sp̄em longe vite penitus excludens.

O **D**iamus ergo
 hūc mundū dilectissimi frēs. x̄pm
 solū diligam^o sc̄m ⁊ redēptorē aīa
 rū n̄raz. **N**escim^o frēs q̄ sit hora exit^o n̄ri: nul-
 lus n̄m aḡscit diē vocatiōis sue. **S**ubito enī
 ābulatib^o nob̄ sup̄ frā. ⁊ secure atq; elate agē-
 tib^o: dñi p̄ceptū emittit. vt aīa dimittat a cor-
 pore. ⁊ illa si valēs resistē venientib^o ad se agē-
 misabil^o p̄tremiscit. **T**ūc aīa pctōr^o ⁊ negligē-
 tis vitā suā / i die q̄ n̄ sperat ⁊ hora q̄ nescit / ra-
 pi^o ⁊ segregat a corpe. ⁊ p̄git plena pctis ⁊ in-
 gēti p̄fusiōe dep̄sila: nullā oīno hñs excusatio-
 nē quā p̄ pctis suis possit obtinere. tremēs p̄-
 nimia formidine p̄tremiscit. **P**rop̄ qd̄ obsecro
 vos charissimi mihi vt efficiamur liberi. fui-
 tes dño itēti absq; vlla offēsiōe. **N**ec p̄cupiscē-
 tijs tp̄alib^o vanissimis seclī fuīam^o. qz ip̄e mū-
 dus plen^o ē scādal^o ⁊ laq̄is mort^o. **A**īam n̄fam
 p̄nis scē p̄satiōis ornem^o: q̄ possit oīa scāda-
 la p̄tenuolās euitare. **H**as ḡ ceterāq; x̄tutes q̄
 bus velut p̄nis ad deū s̄buolem^o. festinat oc-
 cultis laq̄is suis diabol^o diuisisq; fraudib^o a pe-
 ctōrib^o n̄ris plen^o euellere. ne nob̄ sit trāsit^o li-
 ber ad celū: s̄ pctōy sarcinis p̄grauati: p̄cipite
 mur in abyssū. **B**eminisse itaq; debem^o cha-
 rissim^o. qz i medio laq̄oy diaboli ābulam^o vigi-
 lem^o ne i mort^o baratrū scidam^o. **L**aq̄i enī ei^o
 dulcedie ⁊ suauitate mortifera plen^o sūt. **N**ō
 ḡ negligam^o aīas n̄ras: nec oblectent^o dulce-
 dine laq̄oy ei^o. **D**ulcedo aut̄ laq̄oy ei^o ē sollici-
 tudo actū frenoy: ⁊ possessio diuiciay ⁊ co-
 gitatiōes fordidissimay p̄cupiscētiay. **S**i er-
 go obscena cogitatio aditū iuenerit: p̄ quam
 possit ad aīam penetrare. p̄mū qd̄ venenata
 dulcedie / ⁊ assidua meditatiōe oblectat eam
 donec captā atq; deuictā p̄sternat. eāq; mor-
 ti tradat p̄tue. **E**rgo sepe cogitatio malignā
 vel turpis: tāq; laque^o aīe n̄re ē. nisi statim of-
 nib^o lacris ieiunij ⁊ vigilijs / a n̄ro p̄tore ex-
 cludat. esto ḡ carissime sp̄ par^o ⁊ vigilāf. lib̄ ab
 oi sece frena. vt ab oib^o sp̄issis ac p̄uis actib^o
 eruar^o. ne i vni^o hore mortis i sp̄issia cogitati-
 one moleſcat. ⁊ ne imoret^o malignā p̄cupia i tua
 aīa. frat^o p̄fuge sp̄ ad deū. p̄ ofoes ieiunia atq;
 lacrias vt liber^o ab oib^o laq̄is scādal^o passionū
Ne te arbitrer^o frat^o diuicturū i fr̄: ⁊ pl̄ te
 p̄fac^o / i mal^o cogitōib^o vt actib^o imoreris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te / ⁊ peccatū at-
 q; fetidissima repiet. ⁊ nō hñs t̄ps p̄nīe vltra
 nec erit tā venie digna: qd̄ tūc dices mort^o i
 hora sepationis tue. **S** frat^o p̄uenit nāq; vt nō
 p̄cedat tibi s̄m dñi p̄ceptū nec momēto hore

ia viuere: nec ee sup fra. Veniet g ex iprouiso mors. et iueniet hoiem pctore forte et diuitem coputate sibi mlros anos. et requie i tpe lögiorē. et diuicias sumā p digitos supputate: vsuraf q sibi pecuniaz in plixiore vita atqz delicijs pcientē. Veniet g vt dixi velocit mors. et oia simul i momēto destruet. et supputatōes et diuicias et sollicitudines atqz cogitationes vanissimas. Veniet itez mors. et iueniet vix scim et iustu p diuicijs et inuis sollicitū: et celestes sibi pggatē thesauros. p ofoes et ieiunia et opa bōa.

La. III. Propri p memorata / piculosaqz tpavētura / ac etiā pntia mala q ātidie crescūt et i pei^o pficiūt / amonēs vt diē mortis atqz iudiciū futurū sp an oculos habeam^o: ofidēs qz qd illa effugē possit: et q d cā mlti i ea scidār: negligentiā nram rephēdēs: mltisqz argumētis dili gentiā suadēs et ad sollicitudinē incitans.

N habeto ergo pre

h oc die mortis charissime: et nūqz ei^o formidab aduētū: q spiritalis et itelligens p dies singulos se pationē corpis aieqz p tracta. Qualitēqz an tribunal iudicij statuēd^o es cogita. et para iugit lāpadē tuā. vt i pūsatōne briissima fulgeat. Tāqz puidēs et puidēs visita eā. et exornata lachrymis et ofonib^o et qz to tpe supuiter: festina vt sp accēsa sit. Venient em tpa piculosa. timore et p turbatiōe plena. et i fidelitate et resolutione atqz duricia cumulata: q nō sināt mētē de meliorib^o cogitare. p p sue p fūsiōis caliginē. Considerate fratres quō oia mala crescūt: et ātidie i peius pficiūt. Hā magnitudo neqcie i minētē p fūsiōne signi ficat. tribulationēqz magnā q i vniūsu orbē p pter nra pctā vētura ē. Hō g vulnerabil i bello: q quis oderit mūdū. Et despiciēs tpalia et ca duca pofit tāqz eximi^o belligeratoz vincē: et brauiū p^o victoriā pmereri. Hā qz frene cupi ditates p trahūt nos ad se deoz sum i frā. et passiones corpis / oculos nri cordis excecāt. p p ea i illo deijcimur a maligno. qz ea q frenā sūt p cupiscim^o. et sollicitudinib^o seclī et voluptati bus defuim^o. Singuli nrm bodie si p sciaz no strā discutiam^o. dephēdim^o nos mūdū dilige re. et mētē nram i frenis cogitationib^o affiaz eē. p p mollitiē et desidā nram. Dies iā declinauit ad vesper: hora cene ē tpus nrm. et nos ceca ifelicitate arbitramur mane itez existē. Ecce regnū celeste i iānuis ē. et parat vt fulge at: et nos nec h cogitare aliqñ volum^o nec au dire. Signa et pdigia q a deo sūt pdicta iā scā sūt. fames. fremor. timores. male auditiōes

gētū cōmotiōes gignunt: et nos nec auditū nec aspectu p tremiscim^o. Oēs scī et electi an tribulationē q vētura ē colligūt. et a dño assu mun ē. vt nō videāt p fūsiōne illā magnā. que vniūsu obruet mūdū. Tāqz messis seclī finis ad metēdū puenit. et āgeli accincti et ppati fal ces tenēt māib^o dñi expectātes imperium.

La. III. Ex eo q iā hora diei vndecia ē. et vie nre cursus lögissim^o icutēs nob tiorē et ad vigilatiā excitās: de effugatiōe etiā et expul sione charitatē nos accusans. docēs qz qd agē debeat q celestis eē desiderat: et pulchrā ad h adaptās similitudinē.

Tameamus cha

rissimi frēs. qz iā vndecia hora ē diei: et vie nre curs^o lögissim^o ē. p p rem^o g cū oib^o scīs i celestib^o māsiōib^o / vt ibi possim^o repiri. Sim^o puigiles: excitemur a sōno neqcie: nescim^o ei q hora dñs dom^o adueniat. Ex onerem^o nos a pōderib^o sollicitudinū frenarū. Precepit nob dñs. vt oēs oīno diligamus. Et nos magi odiētes et iuidētes et detrahētes alitruū. dilcōnē a nob et charitatē repellim^o. et recessit a fra dilectio. nō ei iuēit i fra charitas pfecta q fm deū ē. ab oib^o effugata ē: ab oib^o expulsa ē. magi iuidētia regit i nob p tētiōes et p r adictōes lites pctōrū qz p fūso abūdauit: iūqtas oia sif opuit. vniūsqz frenā reqrit. celestia f spuit: p cupiscit tpalia. et b tudinē et nā si diligit. si dñs eē celesti. sp q frenā sūt ex ecrare et despice. p fcoz exēpla sectare: ne cogi tes itra te. nec aliqñ sic dices. mult^o et imen^o ē labor ppositi atqz i stitutiōis nre. ego at sum puul^o et ifirm^o valō. nec valeo i h pposito p ciperēba p silij mei. Dilectissime fra itellige q tibi dico: dō dignissime. si voluer^o p fici i in lōginquā regiōne v p riaz: nō poter^o vni^o hore moito toti vie infualla pcurrē: s g dātū nū mero passuū ātidie p fici māsiōne et ad p riam quā dñs puenis. sic ē et regnū celeste et pa radis^o deliciāz. et desiderabil p riam monachoz ad quā ofones et vigilias et ieiunia. et p rtiētā p lachrymas. et obediētā p charitatē. et p fues rātiā. p hūilitatē et iusticiā. et si q sūt alie x tutes pueniēdū ē. He sunt māsiōes. p qz ad regnū celeste et deū patrē vētueros nos eē credim^o. Hec sua. ne timeas initiū bone vie suscipe: q pducit ad vitā et nā. Uelle tm i hac vita esto par^o et p m p r: stati ipa via corā te p p abif: et de lectabit te labor cui p singlos dies i x turtum māsiōib^o reqfescēs. cogitatiōib^o mirabilib^o ob

Ca. I

stufescēs. quō gressus animi tui ad p̄cipiēdas
māsiōes singulas p̄fortent. Nec aliquā p̄uita
tem vltoruoſis flexib' aspātā i hac via repief
qz dñs celi ip̄a via vite fact' ē: oib' q̄ desidera
uerint ad patrē luminū puenire.

Sci Effrē diaconi liber d̄ b̄ritudie aie explic
Incipit liber eiusdem de penitētia.

Ca. I. Ex pietate dñi n̄ri iesu christi q̄ de
sinu patris descēdit vt pctōres ad p̄niam voca
ret ⁊ maleh̄ites sanaret: mltis rōnib' icitās
fautiatū pctōrē vt pvulnez suoz sanatiōe ad
medicū benignissimū ⁊ p̄mptissimū festinan
ter accedat: q̄ p̄p̄ multā suā bonitatē statim
inuenit ab inq̄rentibus se.

Dominus no
ster iesus christ' q̄ descēdit de
sinu patris ⁊ effect' ē nob̄ via sa
lutis / sup̄ p̄niam iſtruēs: diuinat

brā sua voce sic ait. **N**ō veni vocare iustos. s̄
pctōres in p̄niam. nec egēt sani medico. s̄ qui
maleh̄it. **S**i ego h̄ dico / ne velis me audire.
Si autē ip̄e dñs h̄ dic' q̄re sp̄nis. ⁊ negligis vitā
tuā? **S**i autē p̄sci' es tibi / qd̄ habeas i trifecus
i sanabilia vulnera cogitationū / ⁊ actūū. q̄re
tu de occult' negligis ⁊ icuriosus existis. nō
lens oñdere medico vulnera tua vt sanet ea?
Usq̄q̄ itaqz male vtens / negligis vuln' tuū.
vt magis putredo vulner' i sanabilis efficiat.
Quare dilectissime te ip̄m odio h̄tis: nō vis li
berari ex occult' vulnerib' tuis? **Q**uid times
Nō ē seu' nec itez i mificors: n̄ vt i ferro nec
caustico vel austero medicamēto. x̄bo tm̄ cu
rat. **S**i ad eū itēgra x̄itate accedas. plen' bo
nitate ē ⁊ plen' mia ē. **P**rop̄ te aduenit ex si
nu patris p̄p̄ te icarnat' ē ex v̄fo x̄gis m̄ris. vt
accedas ad eū sine metu ⁊ diffidētia. **P**rop̄
te h̄o fact' ē: vt te sanet ex piculosis vulnerib'
tuis. **C**ū mltā dilectiōer bonitate vocat te ad
se. **A**ccede ad eū pctōr: facile sanaber'. **P**roj
ce ex te onera pctōr: offer munera obsecrati
onū / suppone lachrymas i putredine vulne
rū. **I**ntū em̄ celestis medic' bon' ē: vt lachry
mis ⁊ gemitib' donet vulnerib' sanitatē. **A**
ccede pctōr: ⁊ p̄cidēs huic benignissimo medi
co offer lachrymas: q̄ ab hm̄oi medicamento
p̄ficiūt. **S**ic em̄ vult celest' medic' sanare v̄nū
quēqz medicamēto diluēs lachrymaz. **N**ihil
ē em̄ qd̄ nō p̄cedat ⁊ sanet medicamēto p̄nīe.
Hoc em̄ medicamētū nō vsq̄qz detinet egro
tū: s̄ statī sanat. **E**xpectat q̄ medic' videre la
chrymas tuas. accede noli tiere. ofide ei vul
nus. ⁊ offer medicamētū lachrymaz ⁊ fletūū.

Ca. II

Ecce em̄ aprū ē hostiū p̄nīe: festina pctōr: p̄p̄
q̄ claudat. **N**ō expectat tps ad tuā negligēti
am: nec ip̄m hostiū vidēs te desidiōsū ⁊ p̄tēnē
tem sustinet puicariā tuā. **Q**uare odisti vitā
tuā misande? **Q**d̄ p̄ciosū vt sup̄ sit aie tue i
felicissime? **T**u x̄o pctōr eadē sp̄re uisti. **R**es
dilectissime mihi. q̄ hora iubeat celest' medic'
claudi hostiū medicie. **A**ccede obsecro / festi
na sanare vuln'. letifica celest' exercitiū i tua
p̄nsatiōe. **S**oliā ad vesp̄tinā venit horā. ⁊ p̄p̄
te sustinet. vt occurras ad māsiōnē. **U**sq̄qz q̄ cō
sent' adūsario tuo imūdissimo. ipudēt' volū
tates ei' p̄ficiēs. **I**lle em̄ vult te igni p̄petuo
tradē. h̄ nāqz ei' studiū. h̄ dignū qd̄ suis ama
torib' tribuit. **I**p̄e deniqz p̄lat cū armis suis
id ē occupat' malis / adūsū oēs hoīes. **I**p̄e
em̄ imūdissim' ad desp̄sationē p̄ducit acq̄el'
celestes sibi. p̄durās eoz cor. ⁊ exicans lachry
mas. vt nec cōpūgat oīno pctōr. **F**uge h̄o: ne
te interimat. **A**udi pctōr: btām illā vocē. mise
rātissimi dñi dicētē. **V**enire ad me oēs q̄ labo
ratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego vos req̄scē faciaz.
Tollite iugū meū sup̄ vos: ⁊ discite a me / q̄a
mitis sū ⁊ hūilis corde. ⁊ iueniet' requiē aia
bus v̄ris. **L**ur negligis h̄o: q̄re dignā dilatio
nē p̄dis d̄ die i die. **A**cced' / noli timē. benign'
⁊ dign' ē: nō req̄rit ciographū tuū. **Q**uā em̄
pctōr tuoz remissio ip̄e est. oīm vitioz sanat
vulnera / donat vitā sine iuidia. **Q**uasi beni
gn' suscipit facile accedēs ad se. ⁊ qz de' ma
gn' ⁊ p̄sci' futuroz ē: sciēs oēs cogitationes
n̄ras. cū accesserit q̄s adorare ⁊ obsecrare eū
vidit cor ei' ⁊ oē p̄positū. **Q**ui accedēs imu
tabile piāqz cogitationē h̄z. accedēs ip̄e beni
gnissim' de' p̄p̄ multā bonitatē suā / statī iue
nit ab inq̄rentib' se. ⁊ p̄p̄qz accedat h̄o ad deū
dic' ecce adsum. **E**t asiqz accedit apit thesau
rū suū corā se inq̄rētē. ⁊ anteqz fundat lachry
mas. effudit sup̄ eū misatiōes suas. ⁊ p̄p̄qz ex
oret recōciliat ei.

Ca. II. Ex cōmemoratiōe charitat' / be
nignitat' ⁊ mie dei / diligēt' nos exhortās vt i
h̄ seclō p̄niam agē conemur. eo q̄ i alio seclō
qd̄ oib' mal' repletū ē. fructuosa p̄niam agi n̄ p̄t.

Charitas ei dei. sic fac' ⁊ sic desiderat
Qui i x̄itate accedūt ad eū n̄ tar
dat audire. nec itez impat veniētē
ad se. cur tāto tpe fuerit iimico. ⁊ sp̄te dese
ruerit deū. **N**ō q̄rit trāfacti tps q̄ritatē. s̄ so
lūmō hūilitatē lachrymaz ⁊ gemit'. p̄cidēs
sibi iſpicit dñs. **E**t qz p̄sci' ⁊ creator ē dñs n̄r.
mox remittit om̄es iniquitates n̄ras / omnia
delicta cogitationum ⁊ actuum emundans.

Primāq; stolā iubet afferrī / t̄ amulū i dextra manu. / t̄ oib; āgel̄dic; p̄gaudete i iuēt̄iōe aie p̄ctōr̄. **B**ti eēm nos oēs hoīes / si vellemus talē dñm bonū hītes. benignū ducē / malicie imēorē. misericordē / lōganimē / īpietates n̄as iugit̄ remittētē. fuit̄e ei. **E**cce eēm rogar. ecce lōganimit̄ suffert. **E**cce nob̄ p̄stat om̄ia bona sua i h̄ secl̄o / t̄ i futuro. si t̄i uoluerim; donec tps ē / penitudinē gerere. **Q**uādiu eēm sum; i hac vita / possum; dñm obsecrare. facile nob̄ ē i dulgēt̄iā petē. oportunū nob̄ ē. ianuā misericordie ei; pulsare. **E**ffundam; lachrymas donec tps ē suscipiēdi lachrymas. ne eūtes i seculū illō sine aliq; utilitate plāgam;. ibi enī lachryme p̄ nihilo reputabunt;. **Q**uātū h̄ ora uerim; / t̄m̄ remittet dñs. hic eēm audit nos de p̄cantes. **H** remittit nob̄ rogātib; se. **H**ic delet p̄ctā n̄a si respiscam;. **H**ic eēm est obsecratio ibi nihil hor;. **H** remissio / ibi req̄s̄itio. **H** lōganimitas / ibi seueritas. **H** remissio. ibi iā sup̄licū. **H** misericōdia / ibi iudiciū. **H** t̄p̄alis abūdantia / ibi iugis angustia. **H** voluptas / ibi tormēta. **H** auaricie / ibi vindicte sunt. **H** risus / ibi d̄o luct;. **H** p̄tēpt;. / ibi d̄o ignis eēm;. **H** ornatus vestīū / ibi cruciat;. **H** m̄iū / h̄ elatio / ibi aut̄ hūiliatio. **H** rapine / ibi d̄o stridor; det̄iū. **H** oīa deaurata / ibi aut̄ caligo tenebrar;. **H** d̄a; negligentīū p̄nīa / ibi aut̄ iā nō erit i dulgēt̄ia. **C**ognoscētes itaq; h̄ oīa fr̄es. de salute v̄sa estote solliciti. nō i figat̄ mēs v̄sa i p̄ntib; bonis. **N**e oblectet nos fr̄ena d̄lectatio. ne ibi sit amara n̄a ploratio dū h̄ nolūm; sanari per modicas lachrymas. **I**n h̄ breui tpe p̄ p̄nīam / remittit nob̄ dñs oīa. **P**lāge h̄ modicū charissime mihi / ne plāgas ibi i secl̄o secl̄or;. **H**ūiliare h̄. ne ibi humilieris i exteriorib; tenebris / t̄ imitar; i ignē iextin guibile. **Q**uis nō plāgat nos. t̄ q̄s nō defleat. **O**diētes eēm vitā. diligim; mortem. **R**eputa i temetipm̄ frat;. t̄ vid̄ q̄ sūt vtilia aie tue. **Q**d meli; ē. i p̄nti secl̄o p̄ p̄ctō plāge. t̄ penitendo crebri; obsecrare; aut̄ ibi i ignē eēm;. sine aliq; utilitate deflere;. **P**er p̄ntes nāq; lachrymas i dulgēt̄iā p̄solatōnēq; mereber;. ibi at̄ lachryme erūt̄ tibi ad penā. p̄p̄ debitū decē miliū ta lentor;. **S**z tu i hac vita parū qd̄ roga deū. vt mlt̄a debita aie tue remittat;. **S**i aut̄ nolueris in p̄nti reddē ex mult; pauca; ibi redditur; es cū multis cruciatib; om̄ia debita.

La. III. Sup̄ior; exhortationū cām expo nens iterūq; suadēs. vt trāstoriū vanūq; h̄ seculū t̄ q̄ i eo sūt p̄tēnam; / quē admodū mul ti scī t̄ iusti fecerūt. q̄ nūc padisi delicias fruunt

p̄futās ex h̄ illoz errorē q̄ huic secl̄o vano t̄ ill q̄ i eo sūt adherēt t̄ mltipli ip̄is t̄iorē i cutiēs.

Hec autem que

H dico affectiōi v̄se d̄o dignissimi fra tres / nō qz dign; suz / t̄ mūd; a for de viues i castitate. **H** ex mlt̄o dolore / t̄ tristitia cordis dico h̄ crebri;. **N**ā ego i mūd; suz cogitatioib; mltis t̄ actib;. nec mihi oīno p̄sciū sū i bono. **H** t̄ nūc t̄ sp̄ defuio volūtati mee; **H** aut̄ iō dico v̄nimitati v̄se. qm̄ d̄tinet me tristitia p̄ formidine. eo qd̄ sum; oēs iugit̄ p̄tēntes. arbitrātes nos viuē i secl̄o vano. i secl̄a seculor;. **S**eculū nāq; h̄ trāsit / t̄ oīa q̄ i eo sunt. t̄ a nob̄ rō delictor; eriget;. tāq; sciētib; bona t̄ faciētib; mala. **H**ic eēm p̄tēnimus. **H** ibi cruciamur; qz dilectiōi ei;. t̄ regno ei; p̄tulim; frā. t̄ q̄ i ea sūt oīa. **A**urū t̄ argētū nō liberabit nos ab illo igne tribil;. vestes t̄ delicie i p̄dēnatio nē n̄am erūt̄ ibi. **N**ō liberabit frat. p̄p̄riū frat. nec itez p̄ filiū suū / **H** vnusquisq; stabit i ordie suo. tā i vita quā i icēdio. **A**ulti eēm sūt scī t̄ iusti. sp̄nētes mūdū cū actib; ei;. q̄ bona volūtate t̄ pietate. t̄ spe meliore acq̄scentes mādat̄is dñi / fruituri sūt padisi delicias. **C**hr̄stū eēm diligētes. sup̄ oīa corruptibilia p̄tulerūt eū. **A**ccirco singuli i deo letāt;. i x̄po illumināt; i sp̄scō renouant;. i definent; etiā sup̄ eos trinitas scā exultat. letant; sup̄ eos āgel; t̄ archāgel; letāt; sup̄ eos padisus cū delicias. **T**ere isti sunt laudabiles / t̄ gloriosi t̄ beati per oīa. **A**ngeli nāq; t̄ hoīes b̄rificāt eos. t̄ qd̄ vnūso mūdō / charitatē dñi p̄tulerūt. **E**t de sc̄is iust; t̄ ver;. donabit eis suū regnū t̄ gl̄iaz / t̄ honorē t̄ gr̄az. vt videāt eū cū āgel; sc̄is sp̄ i gaudio. **A**ulti d̄o hoīes q̄ fr̄ena diligūt t̄ corruptibilia. t̄ mēs illoz iugit̄ i reb; caducis affixi ē. t̄ velut irrōnabilia iumēta diuisis voluptatib; suis nutriūt corda. existimātes se i mortales eē i h̄ secl̄o vano. **Q**d agis o hō; qd̄ velut i sensatuz iumētū d̄sar; i mūdō. **S**apiētēz discretorē creauit te de;. nec assilar; v̄ illis qd̄ deest prudētia. **C**igula o hō. misere tui. esto q̄ sapiēs. qz prop̄ te d̄ cel; de; excelsus aduenit. vt te a fr̄enis eleuaret ad celos. **I**n nuptijs celest; sp̄s̄ vocat; es. curp̄tēnis t̄ i dignū te exhibes. quō i trab ad nuptia s. dicit̄o mihi vestē p̄ciosāz nō h̄is. nec lāpadē refulgētē. **S**z si forte spernēs i troier;. audies palā illā tribilē vocē dñi dei dicētis. **A**mice quō i trasti ad nuptias vt i iuriāz facēs p̄ tuā nuditatē tremēdo p̄tēui. **T**ūc iubet rex mlt; suis dicēs. hūc ligatū manib; et

Capitulum

I

pedib⁹ mittite i caminu ignis. vt crucies ibi i
secta sector. qz ego ipe cert⁹ t⁹ pib⁹ veni. et voca
ui oēs ad nuptias. s⁹ h⁹ spēs vocatiōez meā. si
sibi paurit i dūmū ad nuptias. Idcirco iubeo
to: mēt⁹ affligi mīandū: eo qd regni mei pte
p⁹ extiterit.

Ca. III. Ex recordatiōe p⁹ dictoz ad huc
āpli p⁹ tōre p⁹ tēres et āmonēs: vt q⁹ diu tps h
da⁹ ad b⁹ tūdine dei p⁹ cipiēdā se paret. oīdēf
qz ob h⁹ q⁹ diuīa b⁹ tūdine digni sint: et mercedē
atqz gaudia illorum exponens.

On ergo metu

Nis h⁹ ob hō. nō formidas qz venit: nō
tremisc⁹: qz iā app⁹ operat spō⁹
vt fulgeat. Nesc⁹ qz oīa iā para affūt. et cele
stis tuba nutū p⁹ stola⁹ diuinū: Et qd ibi facies
i illa hora. si nō te pauer⁹ donec tps ē. Para te
ipm i illa hora b⁹ tūdine dñi. Dei enī b⁹ tūdine
digni sūt sci. qz semetipos probabiles fuauē
rūt. Tuba enī celest⁹ tubicinabit et dicet. Sur
gite dilectissimi dei et xpī. ecce adueit rex cele
stis. reddē vob requiē et gaudiū i vitā etnā
pro labore et afflictōe i⁹ stitutiōis v⁹ e. Surgite
videte xpī regē. spō⁹ iū mortalē quē dilexist⁹.
Ip⁹ ei desiderātes facti est⁹. i cole sup⁹ frā. sur
gite videte regnū ei⁹ qd vob paurit. surgite vi
dere i⁹ satiabilē dñm quē dilexist⁹. p⁹ r⁹ bulatōes
passi est⁹. p⁹ quēz frugalit⁹ vitā v⁹ az finist⁹. ve
nite nūc et videte eū cū mltā fiducia. quē desi
derast⁹. Exultate cū eo leticia inenarrabil⁹. et
gaudiū v⁹ m nemo tollet a vob. Venite frui
mini q⁹ ocul⁹ nō vidit. nec aures audiuit. nec in
cor hoīs ascēdit. q⁹ donat vob ipe desiderabil⁹
dñs. Tūc rapiēt sci i nubib⁹ lucidissimis obuī
am ei. euolātes digni deo i celsitudine aer⁹. cū
glia imēsa. vidē spō⁹ suz celestē. Quis putas i
ueniet ita dign⁹ i hora illa. vt rapiat i nubib⁹
cū magno gaudio obuīa xpō. Oēs qdē iusti et
digni rapiēt i glia. oēs āt ipi et p⁹ tōres relin
quent⁹ deoz sū. cū p⁹ fusioe magna. Britudo et
leticia mag⁹ erit oib⁹ dignis dō. to: mēta xō et
p⁹ fusio p⁹ tōrib⁹ sūt vniūf. Brūs ille q⁹ h⁹ possit⁹
festiauerit i illa hora dign⁹ iueniri. mīabil⁹ vō
q⁹ semetipm a glia dñi p⁹ stituerit alienū. In il
la hora cū nubes rapuerit oēs scōs suos rur
sum in celis. ipm et oēs ipios. angeli rapiēt i
mittere in caminum ignis ardentis.

Ca. V. Inducēs auctozē ob timorē s⁹ me
moratoz p⁹ rētēt⁹ semetipm deplorātē. deūqz
obsecrantē vt i hora adueit⁹ nō idign⁹ iueni
at⁹. ne audiat⁹ sit formidādā illā sniaz. disced
a me oparie iūqtat⁹. nescio qd sis. s⁹ vt grā mise

rationis sue ipm saluet et in paradysum delict
arum inducat.

Quis dabit ca
piti meo aquā imēsa. et oculis meis
fontē lachrymarū iugit⁹ emanātem
donec tps ē suscipiēdi lachrymas. vt plozē me
metipm die ac nocte. obsecrās dñm ne idign⁹
iueniar i hora adueit⁹ ei⁹. et vt ne audia illā sen
tētia formidādā. disced a me oparie iūqtat⁹. ne
scio te qd sis. De⁹ altissime q⁹ sol⁹ sine p⁹ tō es
tribue mihi p⁹ tōzi grāzi illa hora. p⁹ multas
mīfatiōes tuas. et nec tūc appareat. q⁹ nūc ve
lata ē i pietas mea. corā expectatozib⁹ āget et
archāget. p⁹ phis et ap⁹ is. iust⁹ et scis. s⁹ salua me
ipū grā et mīfatiōe tua. et iudic me i padisum
dlicitaz cū oib⁹ p⁹ fect⁹. Suscipe obsecratōez fui
tui dñe. p⁹ cū oim scōz tuoz. q⁹ tibi a secto pla
cuerūt. qm tibi debet oīs adoratio. et gloria i
secula seculozum. Amen.

Sancti Efrē diaconi. Liber de p⁹ nia explicit.
Incipit liber eiusdē de Luctamine spiritali.
L. I. Ex celestib⁹ et etnis bonis luctatoz
bus et victozib⁹ promissis puocās nos ad cer
tamē spiritale. docēs etiā qb⁹ armis iudi debe
at is q⁹ victoz cupit existere. et q⁹ fugē eū opoz
teat ne armis spoliē. ac maxie dissuadēs vinū
et ebrietatē. p⁹ q⁹ ipa aia tēplū dei exis polluit
sbiūgēs q⁹ mala q⁹ inde sequunt⁹.

Luctaminib⁹
h⁹ secti. null⁹ sine agone seu certami
ne coronat⁹. et i spiritali p⁹ satiōe et pro
posito scō. nemo sine luctamine pōt imarcessi
bilē coronā accipe. vireqz etne heres existere
Nā scāmari afflāt⁹ ē mōd⁹. sp⁹ q⁹ p⁹ fectissimi ath
lete sine aliq⁹ metu et cū sūma alacritate iueni
unt i scāmate. Timidiāt et ibecilles añqz inci
pant decertare diffugiūt. et p⁹ mollicie desi
diāqz imēsa nullo p⁹ mō i scāmate d⁹ sudare
p⁹ tēdūt. Scāma ē āt frēs dilectissimi medi⁹ lo
cus in quo athlete letant. Sic q⁹ et p⁹ fectissimi
luctatores et cōtinentissimi monachi decertāt
habētes semp⁹ oculis iucūditatē paradisi. et
expectātes delictis eius p⁹ frui. et q⁹ p⁹ missa sūt
bona. et imortalia secula. et lumen sempiternū
His in agone certare. et victoz existere. In
due te armatura dei sicut vestimēto. indue te
virtute animi: omī solitudine huius mūdi
exuere. et studiose enitere. ne isdem p⁹ praua
p⁹ cupiscentia. vel negligentia spoliē. Fu
ge vinū velut venenū. ne ebrietas te super
expoliatūqz et tibus nudū. efficiat. quē ad

modū. Hoc scī et antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuētus est. Putu di timore diluuii fabricauit arcam in salutem domus sue: et q̄ tante moles aquarū nō vicerat postmodū a modico vino deuictus ē. Et in diluuiō pudore velatus: postea dormiēs ab ebrietate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanterq; misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est: et pene sepultus: vt quid fecerit: postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietatis nō peccat: q̄to magis te exigui atq; infirmissimū si ebrietati studueris: supabit temp̄ adolescentia et iuuetus. Fuge vinū: qz ex vino spūales oculi excecant/ iniquitas multiplicat. venenata dulcedo libidinis meditat. execranda turpitudine q̄ contra naturā est cogitat. Adhuc scit x̄t⁹ aie cogitatio vite eterne abolet: aia vincit visibiliter/ delinquitq; facillime. Effugat ab ea celestis gr̄a: sanctimoniam dico atq; virginitatez anime. Quāto tpe enī fuerit templū corporis nri scī et mūdū: deus excellens habitabit in eo. Si autē corruptū fuerit et pollutū: conuino sanct⁹ et i pollut⁹ de⁹ deserit tēplū illud. p̄ i effabili lumine celesti: habitabitq; in eo obscuritas/ et i purissimi demōes: et s̄b introibūt concupiscentie maligne et sordide: q̄ infelicē aiaz crebro faciāt peccare in s̄mōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas: si in corde suo meditatib⁹: qz de⁹ scūs repulit tēplū suū et p̄cupiscentie male et passiones ignominiose habitant in eo/ et intellexerit quis eū repulit: quis successit/ vnde cecidit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē: cui p̄iur⁹ ē: quō nō statim implet⁹ est lachrymis/ et flens et fugiēs/ dic̄ intra semetipm. q̄re vno momento a maligna cogitatione pstratus: effugi agonē gloriosum: nec merui victorie triūphū. Nā die illo tribulatiōis: molles et resoluti pctōres et impij: cū viderint scōs et iustos gaudio magno et leticia sempiterna exultare: et in paradiso eterno regni dei degere: se etiā viderint in igne inextinguibili/ et in tenebris exterioribus esse: tūc fortiter ingemiscēt et supfluis lachrymis plorabūt amariter: quia detinet eos penitudo vanissima: et necessitas penarū imensa.

Ca. II. Ut imitatores sim⁹ scōz patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; p̄cipue exēpla illoz sectemur/ in ieiunio ofone/ ac ceteris h̄mōi cohortās: q̄ etiā in ofo

nibus cauēda et q̄ suāda sint sapiens. Sollicitudines p̄terea hui⁹ mūdi/ negligētias atq; desidia dissuadēs: et ad p̄parationē vt celeste regnū ad qd̄ iuitamur possideam⁹ nos icitans.

D Kopterea obsecro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scīssima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Hoꝝ exēpla sectamini: desiderate ieiunū qd̄ ē aie puritas et castitas: desiderate ofones q̄ sunt colloq̄a dei. Dis enī scā purissima ofo: p̄fabulatio dei ē. Deniq; p̄fectoz ofones: eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū maḡ exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli et archāgeli cū gaudio occurrūt eis: et suscipiētes eas vsq; ad thronū glie dei scī pducūt. Hec enī magna gl̄a scōz ē: āgeloz ineffabile leticia: cū scōz ofones purissimas p̄tulerit. Festinem⁹ ḡ s̄fes fieri imitatores institutiōis vite scōz. Ambula frat̄ i vijs eoz: viue sic illi vixerūt: et abstinentiā habeto spūs et aie et corpis cōtinētiā. Habeto i habitu p̄tinētiā: habeto i cibo p̄tinētiā: habeto i lingua abstinentiā: in aspectu i cogitatu i risu: vt athleta pietat̄ p̄fectissimus i oib⁹ demōstrer̄. Cōsidera teipm frat̄ charissime: et vigila ne i tuis ofonib⁹ extollar̄ s̄ cū astiter̄ orare deū: cū magno timore et desiderio corā eo p̄siste. Disrumpe a corde tuo oia vincula frene sollicitudinis: esto p̄ oia sollicit⁹ et sobri⁹ i ofonib⁹: et ita virilit̄ agonizare vt sit ofo tua scā et mūda et imaculata: et vidētes eā porte celi apiant̄ corā ea/ et āgeli cū leticia occurrāt ei: et vsq; ad thronū b̄ndicti p̄ris pducāt eā. Sic spesto charissime: quē ad modū cherubini et seraphin p̄manēt i ministerio dei. Adhuc frat̄ h̄ x̄ba/ et decāta ea iugit̄ ex affectu cordis: q̄ escā spūalis aie s̄bministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant. Pōderibusq; frenoz negotioꝝ exonerāt. Oia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina: vt req̄lescat de⁹ i cogitatiōib⁹ tuis: vt iuenias fiducia i illa hora tribuli et tremēda: cuz venerit dñs reddē vnicuiq; s̄m opa sua. Indulgete modicū inq; i firmitati mee charissimi s̄fes: qz sic i firm⁹ suz. Existimo qd̄ i hora illa ois spūs p̄remiscat i s̄ gr̄a saluatoris p̄fortat/ et edificat corda scā: cū rapiūt i nubib⁹ obuiā x̄po i aere. Ego at/ et q̄ mei sūt siles: et desidiosi et pigri tremēbim⁹ sup fr̄a tñ facile ad celestia ascēdem⁹. Fratres mei dilectissimi: quid nobis pōt mūdus p̄desse: qz ei⁹ sollicitudinib⁹ cōligamur.

Capitulum

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibilem? Aut quid acquirimus de studio esca-
rum et ventris cura: nisi eterna supplicia? **A**gno-
scite fratres quia nisi hoc per gratiam dei toris viri-
bus agonisantes meruimus triumphum: ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus: quod desidiam occupamus: quod
nosmetipsos in occursum domini non paramus? **E**cce
vniuersus mundus ad occasum iam properat.
Quare non omnia onera concupiscentiarum et fa-
sces peccatorum a nobis reijcimus? **R**escitis quia
arcta et angusta via est: que ducit ad vitam: et pec-
catorum ac diuiciarum sarcinis pregrauatus non
capit per eam transire. **H**os enim porta illa diligit:
qui attenuati diuitiis et voluntaria paupere
afflicti: semper in vigiliis in ieiuniis atque humi-
litate per omne tempus vite sue conuersati sunt:
et parauerunt seipsum: ut videant celorum regna.
Ecce charissimi iam hostium paradisi vocati: iam
crebro sono nos hortatur et dicit. **P**riusquam clau-
dar vniuersumque vestrum velociter properet: ut in-
troiens in eternum cum domino regnet. **E**cce ma-
ter nostra hierusalem: cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. **V**enite filii dilectissimi: ve-
nite ad me: dilate numerus vester in me: et
in thalamo immortalis sponsi magnificentis cho-
ri vestri: cum angelis sanctis: videant nos in glo-
ria et pulchritudine et decore. **V**ideant nos in
leticia et exultatione et gaudio. **D**iligite me fi-
lij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra: nihil sitis solliciti. **E**cce sponsus meus
iam paratus est: ut procedat et veniat in nubi-
bus celi: et gloria patris sui benedicti: et vniuersum
que vestrum singillatim suo nomine vocabit / et
aduocabit et ordinabit eum in officium: pro quo su-
is meritis laboribusque christus celorum exultat.
Similiter et in negligentia vestra et stupore: cum
suis satellitibus inimicus tripudiat. **F**estina-
te ergo filii mei: ut ego de vobis: vosque de me
gaudeatis in secula seculorum. **P**rocidens ado-
ro te et obsecro filium dei viuui: presta et mihi et
omnibus diligentibus te: ut videam regnum
tuum celeste: et possideam illud cum omnibus sanctis.

Cap. III. **E**x multis que benignus dominus nos-
ter pro nobis fecit: ut ipsum quereremus / exclu-
dens omnem excusationem negligentie nostre: et
post monita saluberrima / monachis et discipu-
lis christi congrua / ad eius nos imitationem
stimulans: commemoratisque iterum pluribus que
pro nobis fecit atque propeffus est / laudes ipsi in

III

persona auctoris referens et exorans ut post con-
punctionem et sanctimoniam in requie para-
disi suscipiat.

Charissimi si in hoc breui tempore neglexerim: nullam
omnino excusationem habebimus: que
pro nostris facinoribus ostendamus. **D**ominus
noster descendens de celo in terram: omnia nobis
dando donauit: debita nostra dimitteus: et vi-
tam nobis eternam tribuens. **N**am cum inimici
essemus: reconciliauit nos deo / pro morte sua.
Terreni eramus: celestes effecti sumus. **A**por-
tales: et immortalitate accepimus: filii tenebrarum
eramus: et facti sumus filii lucis. **P**erditum et in-
uenit nos. **S**erui peccati: et liberauit nos. **P**au-
peres: et diuites facti sumus. **I**nfirmi: et sanauit
nos. **O**diabiles: et dilecti sumus. **I**n iusti: et iu-
stificati sumus. **N**on secuti misericordiam: nunc autem
misericordiam consecuti sumus. **P**roditores: et salua-
uit nos. **D**ispersi: et congregauit nos. **F**ilii ho-
minum: et facti sumus filii dei. **H**eredes et cohere-
des vniuersi filii eius. **E**cce omnia ista nobis
donauit: priusquam quererem aut inderemus.
Irrationem ergo malam aut exprobatorem fra-
ternam: ne suscipiat cor tuum aliqui: nec eum qui
pro peccatis suis penitudinem gerit despiciat.

Ne irrideas fratrem tuum ieiunantem: et eum que
ieiunare non potest: ne confundas. **A**rgue eos
qui te suspiciunt: agnosce honorantem temetip-
sum. **N**ec importunus existe: nec importu-
nis oportunus: ut vtilis possis esse: increpa et
in mansuetudine pseuera. **P**ropter penuri-
am autem: neque despiciabilem te facias. **T**ime-
ri deum: reuela mysteria eius. **A**b eo autem qui
timorem dei non habuerit: sed supbie et elationi
semetipsum subiecerit: omnimodis caue. **A**du-
sus abstinentem neque dixeris quicquam mali: ne-
que audieris: nec aduersus eum qui putat tuum
inimicum. **H**oc autem pro omnibus stude: ut nullum
habeas inimicum: nisi diabolum eiusque ministrum.

Cum hoc iniquo et doloso ne habitaueris: et
maledicum ne alloquaris: ne det minorationem
anime tue. **A**d detractorem fratris abstine: etiam
ab eo qui supplantare alterum conatur. **A**ntede
hoc monachis congruum: qui celesti iugo sua
colla submitunt. **H**ec discipuli christi custodi-
ant: his monitis meis sine intermissione intē-
dant. **D**ecet enim eos magistri sui christi imita-
tores existere. **E**xempla institutionis nostre cha-
rissimi Iulianus a christo domino: qui cum diues

Capitulum

I

esset pro nobis paup factus est: excelsus et equis patris semetipsum humiliavit. Porro super celos habitans: in terris non habebat ubi caput reclinaret. Factus es mihi christe saluator: dux vite et vite que ducit ad patrem. Passiones enim grates sunt: fines eius regna celorum sunt. Factus es mihi dominator: domine filius dei fons vite: ex quo dona tua haurire et te sine intermissione diligens collaudare: facta est gratia tua in corde famuli tui lumen et gaudium et dulcissima super mel et fauam oris meo. Facta est gratia tua in anima famuli tui: quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuitias et paupertatem atque miseriam longe a me expellens. Facta est gratia tua seruo tuo refugium et Christus et gloriatio et pretio et esca spiritualis: plena suauitatis et lumine.

Quomodo possum silere o domine de illa multitudine dulcedinis et charitatis tue gratie: que os meum licet indignissimi et peccatoris aperit. Aut quomodo sustinebit lingua mea: ut non te singulis horis ac momentis dator vite glorificet. Aut quomodo potero inundationes gratie tue excludere que iugiter fluunt in pectore humilitatis mee: plene dulcedine et omni gratia spirituali. Psallam glorioso nomini tuo domine pax celorum: qui mihi tribuisti bona tua celestia. Magnifico gratiam tuam: christe redemptor meus. Cum enim te magnifico: ipse magnifico a te. Non cessabit lingua mea collaudare virtutem tuam: non cessabit cithara mea personare spiritualia cantica tua. Desiderium tuum attraxit me post te christe: gloriatio vite mee. Gratia tua dulcedinem mihi prestet: ad se quod dicitur te spes mea. Efficiat cor meum terra bona ad suscipiendum semen tuum. Irriget eum gratia tua rore vite et ne demetat bonitas tua manipulum de agro pectoris mei. Post compunctionem et sanctimoniam: conuertere anima mea in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem errantem requisisti: et inuentam tuis humeris reportasti. Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahere: et offerre benedicto et immortalis patri tuo coram cherubim et seraphim: et coram angelis sanctis: ut delicias paradisi perfruens: cum sanctis omnibus angelis dicam: Gloria patri immortalis: gloria filio immortalis: gloria spiritui sancto immortalis: in secula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lustamine spirituali explicat.

Liber eiusdem de die iudicij incipit.

Ca. I. Inducens sanctum Effrem exhortantem et obsecrantem ut nos ad terribilem illum diem iudicij preparamus: omnem sollicitudinem a nobis projicientes: ex eo quod nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Terrore quoque nobis incutientis propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt: quod apta similitudine declarat.

Venite dilectissimi

fratres exhortationem meam suscipite: et semper memore consilij mei peccatoris et impij Effrem. Ecce enim iudicij dies illa magna et terribilis instat: et nos timore elationis inflamur: nolentes in breui tempore intelligere ac festinare: et deum nobis propitium facere. Dies enim nostri et menses et anni tanquam somnum preterierunt: tanquam umbra veespertina: et velociter formidabilis et preclarus domini aduentus aduenit. Vere enim formidabilis erit dies illa vniuersis peccatoribus: qui voluntates dei pro sua salute facere noluerunt. Obsecro vos fratres charissimi: venite projiciamus a nobis omnem sollicitudinem actuum terrenorum: ne obligetur mens nostra in terrenis negocijs: quia omnia terrena preterseunt: omnia depereunt: omnia euanescent. Nec quicquam nobis prodesse poterit in illa iudicij die nisi conuersatio sancta: et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Futurum est namque: ut vnusquisque nostrum: et actus suos: et cogitationes ante tribunal tremendi iudicij deferat. Lotremiscit cor meum: et resnes mei resoluunt: quotienscumque recogito quod reuelande sint cogitationes et finones atque actus nostri in die iudicij. Gravis enim timor erit fratres dilectissimi: grandis tremor o amici mei. Quis enim non timeat: aut quis est qui non tremiscat et lamentem ac lugeat hec: quod ibi omnia manifestant: que hic occulto et tenebris gesta sunt. Intelligite fratres mei: hoc quod vobis dico: et considerate exemplum quod vobis ob vram intelligentiam profero. Arbores fructifere tempore suo primum in trinsecum concipiunt fructum: postea vero diuino nutu extrinsecum proferunt: secundum suam naturam: et fructum et folia. Sic in die illa terribili: omnes homines que cumque in hoc seculo quasi in tempore suo occulte intrinsecus: siue bona siue mala gesserunt: ibi quasi fructum proprios ante tribunal domini proferent. Tunc iusti

bonos et iucundos proferent fructus. Sanctissimi-
miller fructus suavissimos. et omnibus gratia
floribus exornatos. Martyres vero suppliciorum
et penarum fructus patientie gloriosos. Bonachi
autem sancte conversationis sue. et continentie. hu-
militatis. vigiliarum. orationum atque obedientie. im-
marcescibiles proferent fructus. Peccatores vero ipsi
ac prophetae proferent fructus turpissimos et execra-
dos plenos confusione/obprobrio/vlulatu et lu-
ctus. vermium quasi mortalium. et ignis inextingui-
bilis cum gemitu. Tremendum est dilectissimi frater
ibi iudicium: in quo sine testibus omnia manifesta
sunt. Ibi assistunt milia milium et decies dena
milia angelorum cherubin et seraphin. et ibi iusto
rum chori circumstant. patriarcharum prophetarum
apostolorum et martyrum. et omnino omnium sanctorum.

La. II. Argues negligentiam nostram. et ostendens
quomodo iudex ratione. per hac negligentiam exeret
improperans nobis omnia que protulit vel fecit
pro nobis.

Quid ergo ne-
gligimus dilectissimi frater. Ecce nunc
tempus concludit. dies appropinquat. in
qua omnia occulta nostra a lumine arguuntur. Si-
scirem fratres quod imineat vel incubat iugiter
plagerem. obsecrantes deum diebus et noctibus
sine cessante. ut liberaret nos ab eterna con-
fusione et phenibus tenebris. Obstruetur
enim omne os peccatoris ante tribunal glo-
rie eius. cum metu nimio et timore. Et tremiscet
omnis creatura. et ipsa agmina sanctorum angelorum
expauescent in die adventus eius. Quid ergo tunc
dicturi sumus. si in hoc tempore negligenter et se-
criter vixerimus. Ipse enim nos patienter expe-
ctat. et omnes nos ad suum regnum inuitat. Rati-
onem enim exeret a nobis. et per hac negligentiam
nostram et dicit nobis. Propter vos incarnatus
sum. propter vos in terris palam conversatus
sum. propter vos flagellatus sum. propter vos
confusus sum. propter vos palmis in facie ver-
beratus sum. propter vos crucifixus sum. propter
vos suspensus sum in ligno. felle cibus sum
et aceto potatus sum. ut vos sanctos et celestes effi-
ciam. Regnum meum donavi vobis. paradisum
meum aperui vobis. Omnes vos fratres vocavi pa-
tri meo. vobis obtuli spiritum sanctum. vobis misit ampliter
ra horum omnium. Quid debui facere et non feci
vobis. Etenim ut saluemini. humilem voluntatem
vestram solummodo quesivi. Non vos coegi. ne sa-
luti vestre causa necessitatis esset occasio. Dicit mi-

hi peccatores mortales atque passibiles secundum natu-
ram. quod passus estis propter me denotatorum vestrum. cum
ego pro vobis impassibilis passus sum. Ecce
itaque preparatum est regnum et vita requiescit leticia in
lumine sempiterno. Preparata est etiam mors
pene-luctus et tenebre. Eligat unusquisque ut
propria voluntate voluerit. rectam viam incedat.

La. III. Occasione dictionum convocans nos
et instruens quomodo deum adorare/laudare et obles-
crare debeamus.

Venite dilectis-
sime fratres adoremus et preciamur
eius et ploramus coram domino. quod fecit nos.
dicentes ei. Denotator domine. hec omnia ut de-
sustinuisti pro nobis. nos autem peccatores spiritus te exa-
cerbauimus. et beneficiis tuis sumus ingrati. Tu
deus sine initio/natura incomprehensibilis. mi-
sericors et pius. complacuit gratia tua pro passionem
crucis peccatores saluos facere. quod te non nouerit.
donas eis post indulgentiam delictorum etiam lu-
men scientie. Quid ergo retribuet genus huma-
num tibi inuisibili et benignissimo domino. Nam
cum impius essemus. non secundum naturam sed propria vo-
luntate. quasi pater atque amator hominum saluasti nos.
Sic iterum pro negligentiam nostram peccatis incidimus.
tu autem semper et misericors et miserator. terribilis et
gloriosus conditor. seculorum. patienter ab initio sustinens
persecutionem nostram. donas nobis tempus penitentiae et remissio-
nem peccatorum ineffabiles miseraciones tuas. quas
ostendisti filiis hominum. Uicitur es domine deus noster a
charitate tua. a scientis miseracionibus tuis. ut per
crucem tuam totum mundum saluares. Nisi enim victor
fuisses charitate misericors christe. temetipsum
sum hostiam viuam et immaculatam nunquam pro peccatoribus
obtulisses. Hoc ipsum gratie tue doctor suus do-
minator domine. quia repleta est mens famuli tui mul-
titudine charitatis tue. Dulcedo enim tua iugiter
oblectat et confirmat me. et spiritus exacerbos at-
que ad amaritudinem temetipsum produco. vo-
lens dulcedine tua iugiter profui. iesu unigenite
splendor eterni patris. lumine habitans inaccessibili
lumine incomprehensibili. Qui illuminasti
gratia tua uniuersum mundum. illumina quod in me est te-
nebrosum oculum meum. Velat enim et cecus. il-
lumina eum super miseracionibus tuis. ut ne crassan-
te diabolo penitus obscuret. Assimilata est enim
mens nostra infirmissima domine. lignum plantato.
quod spiritus indiget firmitate et illuminatione gratie tue
Verbum tuum domine aperuit oculos cecorum et uero nati.

missusq; ad syloen statim post restitutionem oculorū carnaliū spiritalis oculi ei⁹ ⁊ interior res illuminati sunt: vt te summi saluatorē et medicū sine metu aliq; deū deiq; filiū ⁊ p̄dica ret ⁊ crederet. Illumina etiā n̄ros interiores oculos dñator dñe. vt te iugit diligam⁹. tibiq; p̄fiteamur ex charitate magis quā necessitate: ⁊ oēs volūtates tuas p̄ficere valeam⁹. **Nā** si p̄culē a nob̄ syloe q̄ missus ē cec⁹: s̄ p̄ciosus calix sanguinis tui plen⁹ vita ⁊ lumine nob̄ in pximo ē: tāto p̄pinq̄ior q̄to q̄ accesserit fuerit purior. **Hoc** ḡ nob̄ restat misericors christi: vt pleni gr̄a ⁊ illuminatione scie tue / cū si de ⁊ sanctificatione accedam⁹ ad calicē tuū: vt p̄ficiat nob̄ ad remissionē pctōrū / nō ad p̄fessionē in die iudicij: q; q̄cūq; mysterijs tuis in dignus accesserit / suā aiām ip̄e p̄denat: nō se castificans. vt celestē regē atq; imortalē sponsum in sui pectoris purissimū suscipiat thalamū. **Nā** aīa n̄ra sp̄osa ē imortalis sp̄osi. **Co**pula aut̄ nuptiarū celestia sacra sunt: q; cū mā ducam⁹ corp⁹ ei⁹ ⁊ sanguinē bibim⁹ ⁊ ip̄e in nob̄ ē: ⁊ nos in eo. **Attende** ergo tibimet ipsi frat̄ festina thalamū cordis tui iugit virtutibus exornare: vt mātionē cū b̄ndicto p̄re suo faciat ap̄d te: ⁊ tūc coraz angelis ⁊ archāgelis erit tibi laus ⁊ gloria ⁊ gloriatio: ⁊ cū maḡ exultatione ⁊ gaudio igredieris in paradysum.

Ca. III. Ex b̄ q; de⁹ nihil p̄ter salutē nostrā q̄rit reuocās nos a negligētia ⁊ excitans ad vigilantia ⁊ exercitiū bonorū operū atq; dei dilectionē. **Et** hui⁹ occasiōe excellenter virtutē charitatis cōmendans.

Quid enim propter salutē tuā o hō deus q̄rit a te? **Si** aut̄ neglexeris ⁊ salu⁹ fieri nolu eris: rectasq; dei vias nō ambulaueris nec mā data ei⁹ custodieris: remetiūm inficis: ⁊ a celesti thalamo tu te expellis. **De** sp̄u sc̄i sol⁹ sine pctō p̄p̄ te p̄prio filio nō pepit: ⁊ tu infelix tui nō misereris. **Exp̄giscere** itaq; a somno tuo parūper. **Miserāde** api os tuū: obsecra eū: proijce abste onera pctōrū. **Orate** frater: quent sine cessatiōe lachrymas funde: mollietiem aīe fuge: negligentiā exccrare: maliciā nō ama. **Amādo** māsuētudinē: dilige p̄nētiām: meditare psalmodiā. **Festina** ora frater: donec tibi datū ē tps. **Dilige** dñm ex tota aīa tua: ⁊ sic ille dilexit te. **Esto** replū dei: ⁊ de⁹ excellus habitabit in te. **Aīa** em̄ h̄is deū i se: tēplū dei ē. **Diuina** etiā mysteria celebrant i ea: āgeli ⁊ archāgeli letant ei: ⁊ frequent eā visi-

tare festināt: q; habitāte deo i aīa: angeli festināt honorare eā: vt pote dei tēplū effectā. **Be**atus vir q̄ deū ex toto corde dilexerit: ⁊ mundum istū ⁊ oīa q̄ in eo sunt tota virtute odit: vt te solū sc̄i possideat: p̄ciosaz margaritā ⁊ vitē sue thesaurū. **Si** q̄s itaq; sincere diligit deum: h̄ p̄satio nō ē i fr̄is: s̄ fursū ē sp̄: vbi aīa ei⁹ desiderat ⁊ mēs ē: vñ ⁊ dulcedinē sentit: et lumē accipit: ⁊ charitate dei p̄fruit. **Uere** em̄ dilectio dei: gr̄a ⁊ dulcedie plena ē. **Et** b̄tus q̄ gustauerit eā: nec ē exsariat⁹ ab ea. **Nā** de dulcedine charitatis dei: q̄s putas ē q̄ digne possit exponere? **Paulus** apl̄s q̄ gustauit ⁊ repletus ē ex ea clamat ⁊ dicit. **Neq;** altitudo neq; p̄fundū neq; ip̄a vita: neq; mors: neq; futura neq; āgeli: neq; p̄ncipat⁹: neq; p̄rātes: neq; creatura alia porit nos sepere a charitate dei: q̄ ē in christo iesu dño n̄ro. **Ignis** em̄ imortalitatis ē charitas dei: sp̄s op̄at i aīa. **Qui** dilexerit eā illuminationē gr̄am ⁊ virtutē: sensum ei⁹ eleuat a fr̄is ad celū: vt oīa q̄ frena sunt odio habeat: ⁊ solū deū vite sue auctore p̄tēplet et diligat. **Sz** ⁊ scōrū aīe exēplo suo nos doceant: q; de ip̄a charitate nihilomin⁹ sic apl̄i gustauerūt. **Dolle** vinculū ē charitas dei: ⁊ gladius vtriq; acut⁹: nō pōt eā icidē. **Semper** em̄ tirāni scōrū martyriū mēbra secabāt: ⁊ charitatem dei q̄ i illis redū dabat secare nō poterāt. **Mollissimū** charitatis dei vinculū stupor ⁊ miraculi plenum: qd̄ nec secari potuit nec solui. **Bis** acut⁹ gladi⁹ illd̄ nō secuit: flagrās ignis nō soluit. **Adēbra** secabant: charitas nō secabant. **Lōburebant** viscera: ⁊ vincula nō soluebant. **Demergebant** itez i p̄fundū scōrū corpora: ⁊ charitas dei non potuit aliqui mergi. **Quis** putas nō amiret de b̄ vinculo charitatis. **Quicūq;** ḡ puro ⁊ sincero corde dilexerit: talē charitatē h̄re p̄bat. **Hāc** aut̄ charitatē de dit de⁹ ecclie sue: vt ip̄a semp̄ exornet ⁊ polleat. **Hec** charitas: pign⁹ dei i n̄ris aīab⁹ existit. **Hec** charitas colūne firmamētū ē diligētibus deū. **Hec** charitas vnigenitū dei filiū / ad nos de celis attraxit. **Prop̄** hāc charitatē de⁹ hō fact⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē aīa sp̄osa christi effecta ē: ⁊ p̄ ea ip̄assibil⁹ passus ē: p̄p̄ hāc charitatem paradysus reserat⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē in corpore icarnat⁹ ē: p̄p̄ hāc charitatē iuisibilis visibil⁹ ē. **Sine** hac charitate si fuit aīa: nō placebit i ea de⁹: nec delectabit sup̄ ea. **Quis** putas digne pōt v̄l sufficit glorificare ⁊ collaudare deū saluatore: q̄ nob̄ tāta gr̄a ⁊ tribuit: p̄pter suam ineffabilem bonitatem.

Ca. V. Exponēs p̄siliū auctoris p̄sulētis

vt festinem⁹ digne p̄sari fm̄ di volūtate / sol-
liciteq; p̄ salute n̄ra i ofonib⁹ / ieiunijs vigilijs
z lachrymis nos exerceam⁹ : vt fiduciam h̄re
possim⁹ i illa tribili hora iudicij: pctōres q̄s ad
cōpūctionē icitat⁹ : z ea de cā mltis p̄conijs cō-
pūctionem extollentis.

Quarrissimi fr̄es
audite bonū p̄siliū pusillanimitat⁹
mee. Festinem⁹ sp̄ donec tps̄ ha-
bem⁹ / p̄sari caste z sobrie z digne dō: vt sp̄s
sc̄s habitet i nob⁹: z x̄pi charitas repleat nos
z volūtate ei⁹ p̄ oia p̄ficiat i nob⁹. Nō habeam⁹
aliā sollicitudinē dilectissimi fr̄es: nisi h̄c solli-
citiō / q̄lit aīa n̄ra iueniat i illo lumie cū oibus
sc̄is. Nō colligem⁹ / nec vincia⁹ eā i frenis ne-
gocijs: nec sollicitudinib⁹ possessionū z pecu-
nariū. Exornem⁹ ofonib⁹ z ieiunijs: vigilijs
z lachrymis: vt iueniat cōtūlacūq; fiduciā in
hora illa tribili z tremēda: cū oēs aīe cū timo-
re z tremore assistūt: cū electi a pctōrib⁹ sep̄at
cū statūt oues a dextr⁹ / z hedi a sinistr⁹. Cre-
dite mibi fr̄es mei: q̄ i p̄xio ē aduent⁹ dñi: in q̄
reddet vnicuiq; fm̄ opa sua. Sc̄is q̄dē z ele-
ctis suis requie z leticia: pctōrib⁹ x̄o z q̄ eū ex-
acerbaueſt / supplicia z tormēta. B̄tūs hō q̄ i-
uenerit fiduciā i hora illa: z q̄ audierit b̄tāz vo-
cē illā: venite b̄ndicti p̄ris mei: p̄cipite regnū
q̄d vob̄ patū ē ab origine mūdi. Tūc iusti cuz
se i lumie viderit i illa ienarrabili gl̄a: in se-
metip̄os singuli obſtupescēt z dicēt. Putas ip̄
se ego sū? Et quō huic gl̄ie dign⁹ iuet⁹ sū? An-
geli etiā accedētes cū gaudio magno ad sc̄os
enarrāt eis p̄satiōez eoz imaculatā: p̄rinētiā
vigilias: ofones: volūtariā paup̄tatē: q̄d solū
mercati sūt. Hodic⁹ labor est iſtitutiōis n̄re
fr̄es charissimi: z magna ē req̄es. Paruo tpe
ē afflictio p̄rinētiē: z retributio ei⁹ i deliciae pa-
radisi / z exultatio z leticia i seclm̄ scl̄i p̄manet.
Quicūq; sibi p̄sci⁹ ē q̄d peccauerit dō: z p̄ ne-
gligētiā suā z volūtate peccauerit: donec tps̄
ē ex affectu lachrymas fundat / z iugit⁹ defleat.
Per lachrymas z remissionē pctōz: z leticiaz
cordis iueniet. Possideat z cōpūctionē cor-
dis: lauet p̄ singulas noctes lectū corpis sui.
Putat⁹ ne h̄ētis exp̄itiā lachrymar⁹ dilectissi-
mi fr̄es. Putat⁹ ne illūinat⁹ ē aliq̄s v̄m ab illa
gr̄a cōpūctiōis: q̄ fm̄ deū ē. Credite mibi fr̄es:
nō ē i fr̄i dulca⁹ sup̄ gr̄a lachrymar⁹. Si q̄s i ofo-
ne sua deū p̄replat⁹ ē / illū sp̄ desiderās: lachry-
marū dulce die satiat⁹ ē: z h̄mōi eleuat⁹ ē a ter-
ris: tot⁹ extra corp⁹ i celo ē. Et q̄d dico eſt cor-
pus: Tot⁹ celest⁹ ē z si iuenit p̄satio ei⁹ i fr̄is

h̄mōi cū deo loq̄t⁹: i x̄po illūinat⁹: i sc̄ospū sc̄ifi-
cat. Gr̄ade miraculū: vt hō fra z cinis. in sua
purissima ofone cū dō fabulet⁹. B̄tūs hō q̄ h̄z
cōpūctionē iugit⁹ fm̄ deū. Cōpūctio fr̄es: sani-
nitas aīe ē: illūinatio mēt⁹. Cōpūctio fr̄es: re-
missionē delictōz nob̄ p̄q̄rit. Cōpūctio fr̄es: ic
sumynigenitū facit i nob̄ h̄itare: cū eū deside-
ram⁹ z q̄rim⁹. Volo vob̄ fr̄es enarrare potē-
tiā lachrymar⁹. Anna p̄ lachrymas a dō samu-
elē p̄pham accepit: ad s̄blimitatē z gl̄ationē
aīe sue. Mulier⁹ etiā peccatric⁹ ob̄bita i domo
simōis a x̄po dñō dimissa sūt: q̄ lachrymis pe-
des ei⁹ rigabat: z crine tergebat. Gr̄adis x̄t⁹ ē
lachrymar⁹: mltiūq; p̄ualēt lachryme fm̄ deū.
Fiducia dñi sp̄ acq̄rūt lachryme: sordidas co-
gitatiōes expellūt: nec p̄rimare eas p̄mittūt
aīe cōpūctionē cordis h̄nti. Quid b̄titudine
pōt hac eē s̄blimi⁹: q̄s cū ip̄m deū aīa i ofone p̄-
pria p̄replat⁹. Nā cū eū desiderat ei⁹ sp̄ famu-
lat⁹: thesaur⁹ i deficiēs ē cōpūctio cordis. Gau-
dio ineffabili exultat aīa: q̄ h̄z cōpūctionē cor-
dis. Cōpūctionē x̄o dico si vni⁹ diei: si q̄ dieb⁹
z noctib⁹ puritate aīe tāq; fons exuberat / et
abūdat. S̄os em̄ purissim⁹ ē cōpūctio cordis:
irrigās sp̄ plātaria fructifera aīe. Plātaria at
fructifera dico v̄tutes aīe: gr̄am p̄nie: et opa
bona q̄ assidue lachrymis irrigāt: z fructū af-
ferūt bonū z vtilē. Sp̄ sc̄e plātatiōes tue irri-
gent a te: p̄ b̄ndictionē gr̄a dñi. Qd̄ cū fuit fa-
ctū crescēt q̄tidie: z fructū dabūt in tpe suo.

Ca. VI. Inducēs auctorē negligētiā z mi-
seriā suā p̄fiterē: aliosq; ne ip̄m imitēt aūtētē:
vt dñm p̄ se oēt dep̄cātē: atq; cū gr̄ari actio-
ne librum hunc concluderem.

N Ergo imitator
n̄ mei existas pctōr⁹ z desidiōsi: sp̄ dicē-
tis z nūq; faciēt⁹. Abollicia em̄ plen⁹
sūt negligētiā coop̄⁹: si h̄ns cordis cōpūctio-
nē: nec purissimā ofonē. N̄isco aut̄ meip̄m sp̄
pctōrē: sp̄ timētē futurū iudiciū: nullā excusa-
tionē p̄ negligētiā h̄ntē. Obsecro vos fr̄es ca-
rissimi: q̄ deū timet⁹: z sp̄ q̄ illi placita sūt faciē:
vt oretis p̄ me exiguo z pusillo: vt veniat sup̄
me celest⁹ gr̄a: z saluet aīa mea: atq; iueniam
miam i die illa tribili: q̄n veniet dñs reddere
vnicuiq; fz opa ei⁹. Estā miscdi dō n̄o: z imor-
tali: q̄ os n̄m apuit p̄ gr̄a z ad meditādū v̄ba
iudicij ei⁹: z dilectiōis atq; cōpūctiōis q̄ sunt
edificia aīe: firmamētū cordis: mēt⁹ illūinatio:
vt oīs aīa q̄ h̄ meditat⁹ th̄at ad vitā et̄nā: amē
Sancti ac deuoti viri Estrem diaconi.
Liber de die Iudicij feliciter explicit.

Tabula

Sancti viri et sub-

limis ingenij acumine vigentis / Effrem diaconi / Librorū p capitula distinctio ordinata / cū eorū que in ipsis continentur summaria expositione.

Liber primus de compunctione cordis per xij. capitula distinctus est.

Capitulum I. Premittit placitū auctoris p animę sue / institutionisq; patrū suorū vulnerib; cū eiusdem institutionis descriptione / et accusatione / atq; reprehensione vite et institutionis sue / fratrum suorum.

Ca. II. Accusat duriciā cordis nr̄i / tarditatemq; nr̄am ad compunctionē / persionem et penitentiā / cū exhortatione ad hmoi agēda / et doctrina quō agi debeant. exēplo patrū cōfirmās / et ad aliorū imitationē nos puocās.

Ca. III. Exhortat nos ad mūdificationez tam ppter celestia bona nobis pmissa / q; ppter cauēda picula diei iudicij improuise supuenientis / quēadmodū in dieb; Noe cōrigit timorē ex scripturarū cōpletioe exaggerās.

Ca. IIII. Persuasue cōcludit vt volēs saluari pperet et festinet / pulcherrimas ad h in ducens similitudinū compatiōes atq; rōnes. cū incussione timoris / ppter carnales passioēs et vitia nr̄a / subiūgens tandē doctrinā qua cogitationes cordis agnosci possint.

Ca. V. Excludit errorem / ne q; putet passiones supradictas esse naturales / ostēditq; ex compatiōe libere voluntatis ad agricolā. quō circa hmoi passioēs voluntas inserat aliquādo virtutes optimas / aliquā consuetudines pessimas: quō etiā diuinas scripturas habeat p psiliatoribus / quos si deserēdo oberrauerit / et penitēs ad legislatorē recurrerit / cum pietate suscipiatur.

Ca. VI. Occasione p̄actorū gr̄as agit. cōmēdatq; diuinā clementiam / benignitatem / et misericordiam. cū cōmemoratione plimorū dei bñficiorū. vt ad ei; dilectionē nos puocet.

Ca. VII. Acriter increpat eorū ignauitā qui huic seculo renūciauerūt. et tñ carnalia et terrena req̄rūt. multis eos cōmonēs / exhortās et terrens rōnibus exēplis atq; piculis. vt ad compunctionē et penitentiā incitent.

Ca. VIII. Inducit ex superiorū recordatiōe compunctionē et querelā auctoris miserā suam confitētis. et misericordiā dei / fratrumq; suorū p̄ces implozātis. sollicitudinēq; carnalē

dissuadētis. et ad negociationē spiritalē atq; vite et negociorū nr̄orū rōnem p singulos dies faciendam exhortantis.

Ca. IX. Exhortat vt tribulationes mundi paciēter tolerent. et ne spes in t̄p̄alib; / sed in dñi amatozis hominū benignitate ponatur. q; cūcta bona largit. et laborātes mercede nō fraudat. p h puocās nos ad vigilantiā / ne adueniente sponso et alijs in regnum susceptis. nos excludamur / et postea negligentia nr̄am frustra defleamus docet q; quō dñm inuocare debeamus. et pfectos viros imitari. corpus ad carnalia nō assuescere. discretionē nihilo minus circa ei; castigationem obfuarē. amonens tandē vnūquēq; ita debere incipere. vt possit inceptū pficere.

Ca. X. Ceros et pfectos monachos cōmēdat / et ad certamen puocat. pigros p aptam similitudinē cōfutat / ostēditq; ex compatiōe monachi ad militē / quō segnis et negligens a diabolo vincat. vigilans x̄o p gr̄am dei adiuuetur. occasione cui; tandē diuinā gr̄am plurimum cōmēdat.

Ca. XI. Inducit inuitationē auctoris auxiliū spondētis et ad ablutionē vitiorū persuadentis. et vt ad ipm inclinent inuitati: expruz se consiliatorē pstantis et offerētis / consulētisq; vt ad pfectā singularēq; pudiciē virtutē se pparare festinent. quā excellenter cōmendans. pulchras inducit similitudines. tandē eos deflens. q; illā habuerūt et pdiderunt.

Ca. XII. Victorū occasione exhortat eū q; p̄actā pudiciē et castitatis virtutē habet. ne illā amittat tradēdo se in vincula inimici ido neū exemplū adducēs. atq; demonstrās. quō hec virtus liberari possit / ita vt nihil ei nocere valeat.

Ca. XIII. In persona auctoris glorificat et magnificat dñm amatozē hoim. multisq; deuotis deprecationibus benignitatē ei; p mentis illuminatione vulnerū suorū sanatione / ac gr̄e collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secundus de compunctione in. V. capla diuidit.

Capitulum I. Inuitat nos ad compunctionez et docet quō ad illā pueniāt. phibetq; negligentia ac pusillanimitatē. et exhortat vt dñm inuocemus. fiducialiterq; ei seruiam; corda nr̄a sanctificem; nob inuicē ignoscām; / atq; de pfectione nr̄a nō psumam; pulchre tandē monachū agro seminato compans.

Tabula

La-II. Excitat nos ad vigilantiam in belli certamine infirmitatēq; nr̄am consolaf ex d̄tute dñi q̄ ē agonista nr̄: atq; exhortaf ad mutuū adiutoriuū. vt sic in vnū inuicē p̄spirātes/ aduersariū nr̄m p̄fidam⁹ ac supem⁹ / ⁊ deum honorificemus. Et ob h̄ cōmēdat multitudinem monachorū simul deo militantiū / mltis rebus tam multitudinem monachorū q̄ singulos monachos compando.

La-III. Exhortaf ad temptationes sustinendas ⁊ inducens ea in q̄bus consistit gloriatio monachi: do cet quō is q̄ vitij p̄occupatus est pulsare debe at ad ostium dñi: qui non deerit / si pulsans p̄stiterit / sed misericorditer subuenit.

La-III. Beatificat digne deo militātes et coronā eterne beatitudinis p̄merētes. excludensq; negligentiuū excusationez / ⁊ pluribus eos rōnibus terrenis / ad vigilantiam ⁊ compunctionem p̄uocat.

La-V. Suadet occasione dictorū vt impotune deū dep̄cemur q̄tenus nos liberet a futuris malis ⁊ regni sui p̄ticipes faciat / plures adducēs cōpuncti cordis obsecratiōes / petitiones atq; supplicatiōes q̄b⁹ exorandus est dominus.

Sancti Effrem Liber

de Iudicio dei ⁊ resurrectione. de regno celoꝝ ⁊ de mūdicia anime. V. cōtinet capla.

La-I. Exhortaf nos / vt mētes nr̄as p̄paremus ⁊ emūdemus insitamusq; vt celestia sapiamus ⁊ eterna sectemur. ad illas q̄ p̄missi ones tendamus de q̄bus om̄es sancti suspirauerunt iudiciū diē expectātes. conditiones illius diei atq; iudiciū exponens.

La-II. Exrememoratiōe diei iudiciū excitat nos ad vigilantia ⁊ ad imitationem scōꝝ patrū / vt a p̄familias xp̄o dño in eternam mansionē recipi mereamur / multas illi⁹ mansionis conditiones exponens.

La-III. Exhortaf nos ad p̄parationē illi⁹ terribilis examinis / in q̄ oēs actus nr̄i / cogitationes eloquia arguent. vt etiā ideo tp̄alia ⁊ terrena atq; trāstoria nō queram⁹. sed intuitum nr̄m ad scōs deflectam⁹. q̄ propter celestis patrie desideriuū p̄sima sunt p̄pelli. quos si imitari fuerim⁹ / cū ip̄is q̄ cōregnabimus.

La-III. Prouocat nos ex dictis vt festinamus ne ab illis efnis bonis excludamur. ⁊ ne sempiterna picula incidamus / si negligētes fuerimus / occasione illi⁹ tandē multa picula

⁊ supplicia damnatorum explicans.

La-V. Inducit auctore miserā suā deplorantem / fratresq; suos rogantem. vt orent ⁊ pro eo ⁊ seipsis / q̄tenus futura illa mala effugere possint / celestiaq; gaudia consequi. que breuiter ⁊ sūmatim cōmemorat.

Sancti Effrem Liber

de Beatitudine aīe per. iij. distinguit ca.

La-I. Multos in diuersis x̄turib⁹ ⁊ bonis exercitijs se occupātes / beatos p̄dicat. negligentēsq; ex metuenda mortis hora ⁊ egressu anime de corpore p̄terret.

La-II. Causa p̄dictorū nos exhortatur ad odium mundi ⁊ dilectionē christi. obsecrāsq; vt intente dño seruiamus ⁊ nō mundo q̄ plenus est laqueis mortis. vt etiā ob id anias nostras ornemus pennis sancte conuersationis / quibus possumus laqueos istos in quorū medio ambulamus vitare. excitans nos post hec ad vigilantia / spem longe vite penitus excludens.

La-III. Propter rememorata piculosaq; t̄pa ventura / ac etiā p̄sentia mala que quotidie crescunt ⁊ in peius proficiunt / amonet vt diem mortis atq; iudicium futurum semp̄ añ oculos habeamus / ostēdit quoq; quis illa effugere possit. ⁊ qua de causa multi in ea incidunt. negligentia nr̄am rep̄hendens / multiq; argumentis diligentia suadens ⁊ ad sollicitudinem incitans.

La-III. Ex eo q̄ iam hora diei vndecima est / ⁊ vie nr̄e cursus longissimus / incurit nobis timorē ⁊ ad vigilantia excitat / de effugatione etiā ⁊ expulsionē charitatis nos accusat. docetq; quid agere debeat qui celestis eē desiderat. ⁊ pulchrā ad hoc adaptat similitudinem.

Sancti Effrem Liber

de penitentia. V. cōm̄p̄hendit capitula.

La-I. Expietate dñi nostri iesu christi qui de sinu patris descendit vt peccatores ad penitentiam vocaret ⁊ male habentes sanaret multis rationibus incitat sauciatū peccatore vt pro vulnere suorum sanatione ad medicum benignissimum ⁊ promptissimum festinanter accedat. qui propter multā suā bonitatem statim inuenitur ab inquirentib⁹ se.

La-II. Ex cōmemoratione charitatis benignitatis ⁊ misericordie dei / diligenter nos exhortaf / vt in hoc seculo penitentiaz agere

Tabula

conemur / eo q̄ in alio seculo quod omnibus malis repletum est. fructuosa penitentia agi nō potest.

La. III. Superiorum exhortationum causam exponit iterūq; suadet vt transitorio vānumq; hoc seculum / & que in eo sunt contemnamus quēadmodum multi sancti & iusti fecerunt / qui nunc paradisi delicijs fruuntur / cōfutans ex hoc illorum errorem qui huic seculo vano & illis que in eo sunt adherent: & multipliciter ip̄is timorem incutiens.

La. III. Ex recordatione predictorum ad huc amplius peccatorem perterret & amonet vt quādiu tempus hic dat ad beatitudinem dei percipiendam se parat ostenditq; ob hoc qui diuina beatitudine digni sint: & mercedē atq; gaudia illoꝝ exponit.

La. V. Inducit auctorem ob timorem suū memoratorum conquerentem & semetip̄s deplorantem / deumq; obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign⁹ inueniatur: ne auditorus sit formidandam illam sententiaꝝ discede a me operarie iniquitatis. nescio q̄s sis: sed vt gratia miserationis sue ipsum saluet & in paradysum deliciarum inducat.

Sancti Effrem Li.

ber de luctamine spiritali p. III. capla diuisus ē
Caplin. I. Ex celestibus & eternis bonis luctatoribus & victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale / docet etiā q̄b⁹ armis indui debeat is qui victor cupit existere: & que fugere eum oporteat / ne armis spoliē ac maxime dissuadet vinum & ebrietatem / p̄ que ipsa anima templum dei existens polluit subiungit quoq; mala que inde sequunt.

La. II. Ut imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum extiterūt nos obsecrat / vtq; p̄cipue exempla illorum sectemur. In ieiunio / oratione ac ceteris hmoi cohortatur / que etiam in orationibus cauenda & que seruāda sint aperit. Sollicitudines pretereā hui⁹ mundi / negligentiam atq; desidiam dissuadet & ad p̄parationē vt celestis regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat.

La. III. Ex multis que benign⁹ dñs noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus / excludit omnem excusationem negligentie nostre & post monita saluberrima. monachis & disci-

pulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat / cōmemoratq; iterum pluribus q̄ pro nobis fecit atq; perpeffus est / laudes ip̄i in persona auctoris refert & exorat vt post cōpunctionem & sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat.

Sancti Effrem Li.

ber de die Iudicij. VI.

Caplin. I. Inducit Sanctū Effrem exhortantē & obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis proiciens / ex eo q̄ nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta & bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq; nobis incutientē p̄pter manifestationē coram iudice omnium que hic oculta sunt. quod apta similitudine declarat.

La. II. Arguit negligentia nostram & ostēdit quō iudex rationem pro hac negligentia exquiret impropersans nobis omnia que pertulit vel fecit pro nobis.

La. III. Occasione dictorum conuocat nos & instruit quō dominū adorare / laudare & obsecrare debeamus.

La. III. Ex hoc q̄ deus nihil preter salutē nostram querit / reuocat nos a negligentia & excitat ad vigilantia & exercitium bonorum operum atq; dei dilectionē. & huius occasiōe excellenter virtutem charitatis cōmēdat.

La. V. Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari fm̄ dei voluntatem / sollicitēq; p̄ salute nostra in orationib⁹ / ieiunijs. vigilijs & lachrymis nos exerceamus / vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicij. peccatores quoq; ad compunctionem incitatis. & ea de causa multis preconijs compunctionem extollentis.

La. VI. Inducit auctorem negligentiam & miseriam suam consistentem / aliosq; ne ipsum imitentur auertentem & vt dominum p̄ se orent deprecantem atq; cum gratiarū actione librum hunc concludentem.

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Iudicij feliciter explicat.

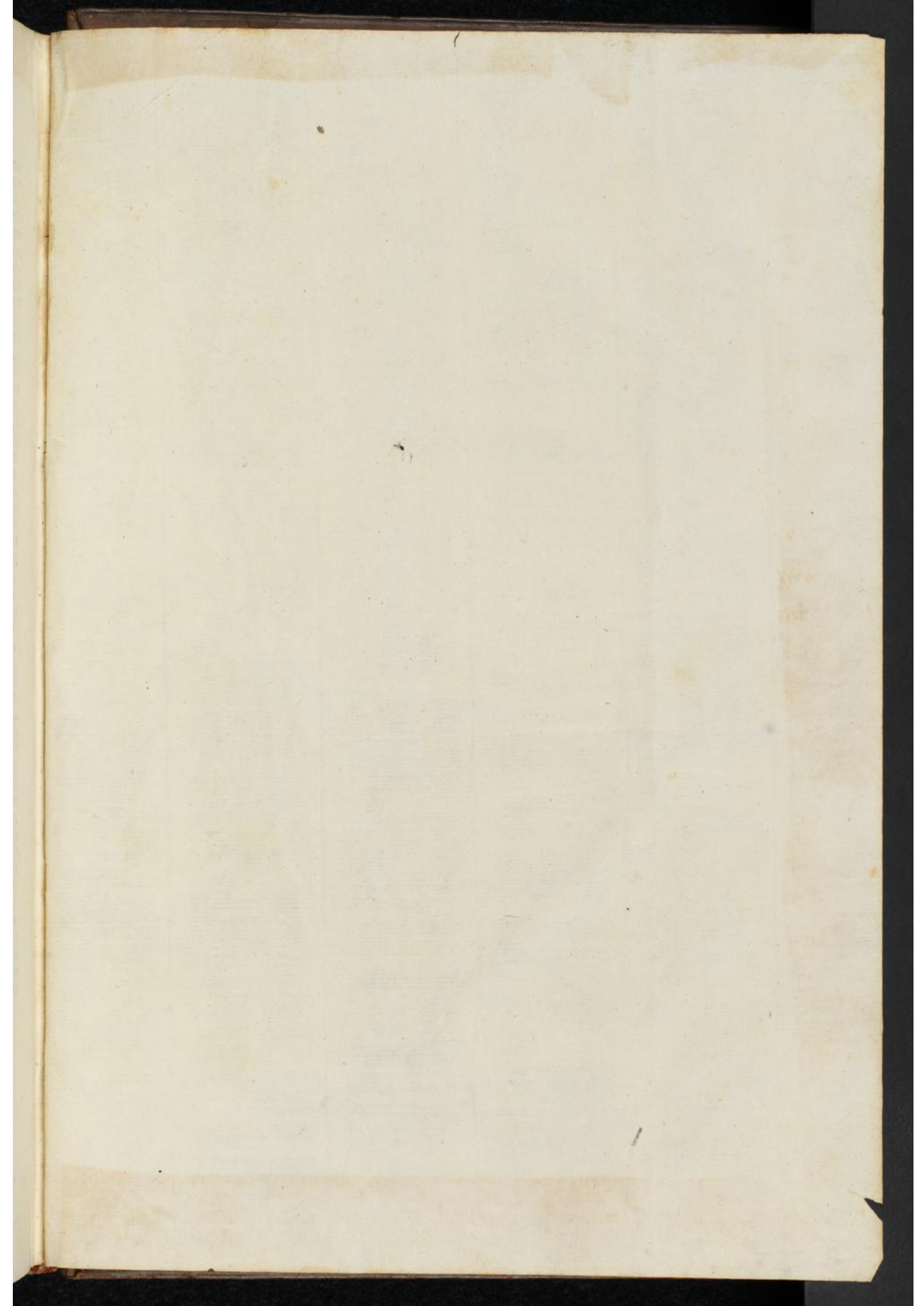
Faint, illegible text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

Faint, illegible text in the left column, continuing from the top or bleed-through.

Faint, illegible text in the right column, continuing from the top or bleed-through.

at Theobald's 49.

